

Висока школа за
пословну економију
и предузетништво

На основу Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво и Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета, на седници одржаној 26.12.2025. године донела је трогодишњи Извештај о самовредновању ВУ, а Наставно веће на седници 24.02.2026. усвојило је:

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Високе школе за пословну економију и предузетништво

за трогодишњи период од 01.10.2022. до 30.09.2025.

Београд, 2025. године

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ВИСОКОЈ ШКОЛИ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО У БЕОГРАДУ

II СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ - ИСПУЊЕНОСТ СТАНДАРДА И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА

Увод

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ВИСОКОЈ ШКОЛИ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО У БЕОГРАДУ

Основни подаци Установе

Назив високошколске установе				
ВИСОКА ШКОЛА ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО				
Универзитет	Факултет	Академија струковних студија	Висока школа	Висока школа струковних студија
Адреса високошколске установе				
Адреса: Митрополита Петра 8 Место и општина: 11 000 Београд E-mail: info@vspep.edu.rs Web адреса: https://vspep.edu.rs				
Образовно-научно/образовно-уметничко поље				
Природно-математичке науке	Друштвено-хуманистичке науке	Медицинске науке	Техничко-технолошке науке	Уметност

Основни циљеви и задаци

Висока школа за пословну економију и предузетништво из Београда (у даљем тексту Установа) има утврђене основне циљеве и задатке који су у складу са циљевима високог образовања, у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту Закон) и који су утврђени мисијом и визијом Установе и објављени на сајту Установе www.vspep.edu.rs. Установа поседује дозволу за рад Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године, допуну дозволе под бројем 612-00-02418/2018-06 од 16.10.2018. и допуну дозволе под бројем 612-00-00405/2022-06 од 18.03.2022.године.

Установа има усвојену Стратегију обезбеђења квалитета, мисију и визију.

Основни циљеви Установе показују друштвену оправданост њеног постојања, одређују општи правац њене делатности и основ су за препознавање њених приоритета у будућем раду.

Основни задаци Установе, јесу да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва. Установа успоставља сарадњу са : сродним високообразовним институцијама из земље и иностранства, привредним и другим институцијама у земљи и иностранству, послодавцима и пословним окружењем.

Установа редовно контролише и преиспитује остваривање постављених задатака и циљева, у складу са важећим Законом о високом образовању и Статутом. Основни задаци Установе, јесу да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем.

Континуирано самовредновање, обезбеђење и унапређење квалитета

Установа континуирано обезбеђује и унапређује квалитет: студијских програма, наставног процеса, наставног особља, уџбеничке и друге грађе, рада библиотеке, информатичких ресурса, простора и опреме, успешности студирања, научног и стручног рада и напредовања наставника и сарадника, ненаставног особља, сарадње са другим образовним и пословним субјектима, процеса управљања, финансирања, системског праћења и периодичне провере и јавности у раду. У том циљу у континуитету спроводи самовредновање и усваја

извештаје о самовредновању високошколске установе и студијских програма који се реализују у Установи. Установа, сагласно члану 25 Закона о високом образовању Републике Србије, члану 59 Статута Установе и стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, и Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада. У досадашњем раду Установа је континуирано спроводила поступак самовредновања, а као резултат тога јесу годишњи и трогодишњи извештаји о самовредновању Установе и студијских програма. У складу са члановима 24 и 25 став 4 Закона о високом образовању Установа сваке три године усваја трогодишње извештаје те се претходни Извештај о самовредновању односи на трогодишњи период од 01.10.2020 до 30.09.2023. Након тог периода Установа је усвојила годишње извештаје о самовредновању високошколске установе за школску 2023/2024 и школску 2024/2025. годину. У складу са чланом 3 став 4 тачка 1 Правилника о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма донет од стране Националног савета за високо образовање, Установа усваја Извештај о самовредновању Високе школе за пословну економију и предузетништво за трогодишњи период од 01.10.2022. до 30.09.2025. године. На тај начин Установа је поступила у складу са Законом о високом образовању и стандардима предвиђеним Статутом и правилницима континуирано спроводећи самовредновање.

Студијски програми Установе

Студијски програми Установе усклађени су са основним циљевима и задацима Установе и служе њиховом испуњењу. Они су релевантни за тржиште рада, јер промовишу садржаје научних дисциплина који омогућавају стицање потребних знања која се са успехом могу применити на пословима који одговарају савременом пословању пословних и других организација и институција. У периоду од 2015. до 2017. године Установа је добила акредитацију за 7 студијских програма на основним и 3 студијска програма на мастер студијама:

1. ОАС Финансије, банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
2. ОАС Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
3. ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
4. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
5. Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
6. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Чачак, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
7. ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке)
8. МАС Финансије, банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
9. МАС Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
10. МАС Пословна економија и предузетништво - студије на даљину на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

У периоду од претходне акредитације Установа је систематично и ефективно планирала, спроводила, надгледала, вредновала и унапредила квалитет студијских програма у складу са савременим достигнућима у области економских и правних наука, смањила број студијских програма, осавременила и модификовала структуру студијског програма кроз увођење модула, тако да осавремењени студијски програми су:

1. ОАС Пословна економија, Модул 1 Финансије, банкарство и осигурање, Модул 2 Пословна економија и предузетништво 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
2. ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
3. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

4. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
5. ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке)
6. МАС Пословна економија и предузетништво, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
7. МАС Пословна економија и предузетништво- студије на даљину на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

Установа је, након 2017. Године била процесу акредитације Установе и студијских програма свих нивоа студија, а који је завршен добијањем уверења о акредитацији од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању:

- Уверење о акредитацији високошколске установе – број: 612-00221/9/2021-03, од 18.01.2022.

- Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија: Пословна економија (2 модула) – број: 612-00223/9/2021-03, од 18.01.2022.

- Уверење о акредитацији Студијског програма Мастер академских студија – Пословна економија и предузетништво 612-00221/9/2024-03, од 18.01.2022.

- Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија Пословна економија и предузетништво у ВЈ Јагодина – број 612-00-00222/88/2021-03 од 20.01.2022.

- Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија Пословна економија и предузетништво у ВЈ Лозница – број 612-00-00225/9/2021-03 од 27.01.2022.

- Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија: Право – број: 612-00-00019/9/2023-03 од 27.06.2023.

Установа је, у периоду обухваћеним Извештајем о самовредновању била у процесу акредитације студијског програма Пословне академске студије, а који је завршен добијањем уверења о акредитацији од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању:

-Уверење о акредитацији студијског програма Пословна економија у ВЈ Ниш – број 612-000235/4/2024-03 од 08.04.2025.

Установа је од Министарства просвете науке и технолошког развоја добила Решење о допуни дозволе за рад – број: 612-00-00405-/2022-06, од 18.03.2022. године.

II СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКЕ ШКОЛЕ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО - ИСПУЊЕНОСТ СТАНДАРДА И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА

Увод

Висока школа за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту Установа, с тим што се термин школа (као скраћеница за Високу школу за пословну економију и предузетништво) користи код анкетних питања и Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета), са седиштем у Београду, од свог оснивања има дефинисану Стратегију обезбеђења квалитета.

На основу члана 25. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018, 67/2019, 6/2020-др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021 – др. Закон и 76/2023 и 19/2025)) (у даљем тексту: Закон), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање ("Службени гласник РС" бр. 78/2024) и Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво, Установа је на седници Наставног већа одржаној дана 10.06.2019. године донела Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета, број А172/19 и одлуку о изменама и допуни Правилника бр. А284/21 од 25.05.2021. Статут Установе је ревидиран и на сајту Установе доступан је прецишћени текст Статута бр. А553 од 07.12.2022.

У складу са Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и општим актима Високе школе за пословну економију и предузетништво у Београду, Установа спроводи поступак самовредновања, а Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија), цени испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Установе и сачињава Извештај о самовредновању Високе школе за пословну економију и предузетништво за трогодишњи период од 01.10.2022. до 30.09.2025. односно школске године: 2022/2023, 2023/2024 и 2024/2025. У оквиру сваког стандарда у Извештају о самовредновању:

а) приказани су: опис, анализа и процена тренутне ситуације, процена испуњености стандарда, анализа слабости и повољних елемената (*SWOT*) и предлози за побољшање и планиране мере и

б) приложене су табеле и прилози који документују испуњеност стандарда, а на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

Изради извештаја о самовредновању претходило је утврђивање извора података, индикатора и инструмената за прикупљање података, обрада и анализа података и сачињавање извештаја о резултатима истих, а потом израда анализа слабости и повољних елемената свих стандарда.

Анализе слабости и повољних елемената (*SWOT*) урађене су кроз *Brainstorming* сесију - од стране Комисије и Директора Установе у два корака.

У првом кораку су кроз *Brainstorming* сесију генерисани кључни елементи квалитета према *SWOT* категоријама процене (*Strengths* / Предности; *Weaknesses* / Слабости; *Opportunities* / Могућности; *Threats* / опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани и генерисани кључни елементи квалитета према *SWOT* категоријама процене, а потом су, кроз дискусију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

Овај Извештај о самовредновању Установе, пружа увид у стање свих области квалитета у Установи и представља основу за унапређење квалитета и сврху даљих планских процеса Установе. У оквиру извештаја анализирани су подаци у вези студијских програма по претходним акредитацијама и студијских програма по акредитацијама добијеним у анализираном периоду.

Утврђена стратегија, мисија и визија Установе објављене су на сајт Установе www.vssep.edu.rs.

Стандард 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Опис и анализа

1.1 Стратегија обезбеђења квалитета Установе садржи њено опредељење ка непрекидном и сисематском унапређењу квалитета студијских програма. Установа брине о обезбеђењу квалитета студијских програма, наставе, истраживања, вредновања студената, уџбеника и литературе, ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. Установа је опредељена да изграђује организациону културу квалитета и усмерава своје активности у правцу повезивања образовне, научноистраживачке и стручне делатности. Установа се бави и научно-истраживачким радом, који је делом у функцији осавремењивања и побољшања квалитета наставе, али и у функцији развоја научне мисли у области друштвено-хуманистичких наука, односно економије, права и предузетништва.

Установа заснива своје деловање и улогу у образовном систему Републике Србије на својој Мисији и Визији. Мисија Установе јесте да својим студентима омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем. У циљу остварења своје мисије, Установа је трајно опредељена да тежи унапређењу квалитета високог образовања.

Политика обезбеђења квалитета одражава мисију и вредности установе, и уско је повезана са релевантним плановима и активностима Установе у смислу стратешког менаџмента.

Јавност и доступност Стратегије обезбеђења квалитета и Политика обезбеђења квалитета омогућена је њиховом доступношћу на сајт Установе, <https://vsper.edu.rs/opama/dokumenti> у делу Квалитет.

Установа анализира и процењује тренутну ситуацију у свом интерном и екстерном окружењу. Установа перманентно анализира и процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања заинтересованих страна. Ове активности се предузимају са намером да се образовни процес и пратеће активности континуирано унапређују и подижу на више квалитативне нивое, у складу са развојем научних дисциплина пословне економије и предузетништва, финансија, банкарства, осигурања, и права, као и са потребама привредних и других делатности за које се образују економисти, правници и предузетници на одговарајућем степену академских студија, као и да образовни процес и пратеће активности усмери према достигнутим нивоима квалитета водећих истих и сродних високошколских установа у земљи и иностранству.

Установа обезбеђује квалитет високог образовања у складу са Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, Правилником о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа, општим актима Установе и Стратегијом обезбеђења квалитета.

Установа је у анализираном периоду применила Упутства за примену стандарда 1.

У циљу примене Стратегије обезбеђења квалитета Установа предвиђа *мере за обезбеђење квалитета* дефинисане у складу са препорукама Националног савета за високо образовање о поступцима, стандардима, критеријумима и механизмима који обезбеђују квалитет у области високог образовања. У складу са тим, Установа :

- обезбеђује и континуирано унапређује квалитет програма и процеса који су доступни јавности и периодично се преиспитују,

- изградила је организациону структуру за обезбеђење и континуирано унапређење система квалитета,

- обезбеђује и континуирано унапређује квалитет: студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената,

уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања и пословођења Установе, наставне подршке, простора и опреме, финансирања.

Установа спроводи систематско праћење система квалитета, анализара ризике, врши периодичне провере и стара се о континуираном унапређењу система квалитета.

Установа обезбеђује *јавност и доступност Стратегије обезбеђења* квалитета њеним постављањем и презентовањем на интернет страници установе у делу: Квалитет; Стратегија обезбеђења квалитета.

1.2 Установа је усвојила Стратегију обезбеђења квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета донета од стране органа управљања, а на предлог органа пословођења.

У складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, орган управљања високошколске установе

- Савет, на предлог органа пословођења - директора, је 01.6.2009. године донео Стратегију обезбеђења квалитета. Иста је на седници одржаној 25.03.2019. године, ревидирана и усклађена са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, Националног савета за високо образовање од 25.02.2019. године. Овим основним стратешким развојним документом из области обезбеђења, вредновања и унапређења квалитета целокупног процеса високог образовања у Установи, утврђено опредељење Установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета у свим сегментима рада, са константном тенденцијом да изграђује, остварује и унапређује културу квалитета.

1.3 Статут и општи акти Установе, на директан или индиректан начин дефинишу елементе стратегије обезбеђења квалитета и предвиђају субјекте задужене за реализацију процеса самовредновања. Најзначајнији *субјекти обезбеђења и континуираног унапређења квалитета* су: стручни и органи пословођења и управљања, студенти, наставници, сарадници, ненаставно особље. Сви запослени у Установи и сви субјекти квалитета имају право и обавезу да учествују у процесу и поступцима обезбеђења и континуираног унапређења система квалитета. Установа обезбеђује и поштује значајну улогу студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета. Статутом је предвиђено постојање сталне комисије чија се делатност непосредно везана за обезбеђење и контролу обезбеђења квалитета. Поред наведених интерних субјеката у креирању стратегије Установа укључује и друштвене субјекте, послодавце кроз рад Савета послодаваца и свршене студенте кроз рад Алумни клуба и њихово анкетирање, као и остале заинтересоване друштвене субјекте.

Установа периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета. То потврђује примена усвојене Стратегије обезбеђења квалитета и од стране Савета донет Акциони план за спровођење стратегије.

Процена испуњености стандарда 1

Стратегија обезбеђења квалитета је *јавни, стратешки и развојни документ* у области успостављања, праћења и унапређења система квалитета. Усвојена Стратегија квалитета пружа основ за унапређење система квалитета, односно полазну основу и приоритете за израду стратегије којом се планирају процеси обезбеђивања квалитета. Смислена стратегија обезбеђења квалитета не обухвата само формално испуњавање услова доношењем једног општег акта, већ уграђивање елемената стратегије обезбеђења квалитета у општа аката Установе којима се дефинише стратегија обезбеђења квалитета и предузимају мере ради њеног остваривања.

Усвојена Стратегија квалитета реализује се кроз активности управе Установе, свих наставника и сарадника, стручних тела и комисија у Установи, кроз све процесе рада и у складу са постављеним циљевима у акционим плановима за унапређење стратегије и годишњим плановима рада Установе. Разматрањем периодичних извештаја о раду Установе,

може се рећи да је реализација контроле квалитета сврсисходна и усклађена са стратешким циљевима и свеобухватном политиком Установе.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру стандарда 1 методом SWOT анализе Установа анализира и квантитативно оцењује елементе стандарда.

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Установа спроводи усвојену Стратегију обезбеђења квалитета, која представља развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања којим је јасно исказала опредељење да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета. (+++) Стратегијом обезбеђења квалитета јасно исказано опредељење Установе у погледу мера за обезбеђење квалитета кроз дефинисање стандарда и поступака, система, области деловања, финансирања, укључивања студената, и системског праћења и периодичне провере квалитета. (+++) Јасно изграђена организациона структура за обезбеђење квалитета, са јасно одређеним правима и обавезама релевантних субјеката за обезбеђење квалитета, а што је дефинисано Статутом, Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и Правилником за организацију и систематизацију радних места. (++) Установа је Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета, јасно дефинисала области у којима ће примењивати начине и поступке за обезбеђење квалитета. (+++) Дефинисани су дугорочни циљеви и области за праћење и унапређивање квалитета и усвојен акциони план. (++) Традиционалноопредељеност менаџмента Установе за унапређење квалитета и изградњу везе образовне и научно истраживачке делатности. (+++)	Недовољна заинтересованост студената за предлагање мера за побољшање квалитета наставног процеса и анкета (+) Опадање тренда објављивања НИР на конференцијама, с обзиром на њихову нижу категоризацију и рангираност. (+++)
Могућности (<i>Opportunities</i>)	Опасности (<i>Threats</i>)
Нормативно јасно покривене све области делокруга рада Установе. ++ Опредељеност менаџмента	Неједнак ниво ангажовања и мотивисаности запослених на подизању нивоа квалитета на

Установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета свих релевантних области квалитета, у том смислу и својих програма и одређеност ка поштовању дефинисаних мера за обезбеђење квалитета и њиховом планирању (одређивање потребних активности, носиоца реализације и рокова извршења). (++) Предузимање даљих активности у циљу континуираног рада на унапређењу квалитета рада, наставног и научно-истраживачког процеса. (++) према активностима везаним за унапређење Квалитета. (++) Укључивање што већег броја наставника и сарадника у едукативне семинаре, посвећене обезбеђивању квалитета у циљу подизања свести код субјеката система квалитета, а нарочито о потреби њиховог активнијег ангажовања посебно у погледу спровођења мера за обезбеђење квалитета у делу који се тиче праћења и периодичности провере испуњења циљева квалитета. (++) Креативни допринос наставног особља унапређењу квалитета. (++)	пословима на којима раде. (++) Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом у области високог образовања и конкретне подршке државних институција. (++) Недовољна сарадљивост екстерних субјеката. (++)
---	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 1

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT сачињени су следећи предлози активности и одговарајуће мере:

- *Користити процес самовредновања за изналажење нових начина унапређења квалитета.*
- *Доследно спроводити све планиране активности које су дефинисане акционим планом.*
- *Информисати и додатно мотивисати студенате за активније укључивање у процес обезбеђења квалитета и свих докумената који из ње проистичу.*
- *Вршити перманентну едукацију свих запослених у области обезбеђења квалитета.*

Носиоци напред наведених активности: директор, помоћници директора, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије

Стандард 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Опис и анализа

2.1 Начини и поступци за обезбеђење квалитета рада Установе доступни су јавности. Стандарди који чине одреднице за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета у Установи су дефинисани документима које је донео Национални савет за високо образовање: Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и саставни су део општих аката Установе.

Мере за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета у Установи прецизније су дефинисане документом Стратегија обезбеђења квалитета који је доступан јавности.

Начини и поступци обезбеђења квалитета рада у Установи дефинисани су Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилник), а у сагласности са Стратегијом обезбеђења квалитета. Исти су доступни јавности на интернет страници. Правилником је утврђена организациона структура, стандарди за обезбеђење нивоа квалитета свеукупног рада и поступак самовредновања. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета утврђени су за сваку област обезбеђења квалитета, односно за сваки субјекат у систему обезбеђења квалитета утврђен је минимални ниво квалитета у следећим областима:

- стандарди квалитета студијских програма
 - припрема и усвајање студијских програма
 - доступност информација о студијским програмима
 - вредновање квалитета студијских програма
- стандарди за обезбеђење квалитета наставног процеса
 - стандарди квалитета планова рада
 - стандарди квалитета наставе
 - стандарди квалитета у оцењивању
- стандарди квалитета научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника
 - обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад
 - развојна политика научно-истраживачког и стручног рада
 - стратегија научно-истраживачког и стручног рада
 - планови научно-истраживачког и стручног рада
 - обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад и научно усавршавање
 - етички стандарди у научно-истраживачком раду
 - рад са научним подмлатком
 - стандарди у погледу обима и квалитета научно-истраживачког рада
- стандарди квалитета наставника и сарадника
- стандарди квалитета студената
 - новоуписаних студената
 - студената укључених у наставни процес
 - студената који су завршили студије
 - у студентском организовању и деловању
 - у обезбеђивању једнаких могућности студирања
- стандарди квалитета литература
 - обезбеђивање литературе
 - препоручена литература
 - обим обавезне литература
 - начин утврђивања литературе

- стандарди квалитета библиотечких и информатичких ресурса
 - квалитет библиотечких ресурса
 - квалитет набавне политике
 - квалитет обраде библиотечке грађе
 - квалитет приступа библиотечким фондовима
 - квалитет библиотечног особља
 - квалитет информатичких ресурса
 - квалитет особља ангажованог на рачунско-информационим пословима
 - квалитет интернет презентације Установе
- стандарди квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке
 - утврђивање надлежности и одговорности органа управљања и јединица
 - квалитет пружања ненаставне подршке
 - стандарди управљања
 - стандарди пословођења
 - планови рада Установе
 - квалитет услова рада
 - избор нових радника, увођење у посао и напредовање
 - забрана дискриминације
 - решавање сукоба на радном месту и заштита права запослених
 - канцеларијско пословање и ток документације
- стандарди квалитета простора и опреме
 - квалитет простора и опреме
 - стандарди одржавања простора и опреме
- стандарди квалитета финансирања
 - обезбеђивање и планирање финансирања
 - одговорност за наменско трошење средстава
 - извори финансирања

Опредељење Установе је обезбеђење и унапређење квалитета, те у том смислу Установа својим актима утврђује обавезу поштовања стандарда, њихово обезбеђење и унапређење, те надлежни органи Установе преиспитују и, по потреби, унапређују стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на основу квалитативних и квантитативних показатеља наставног, научно-истраживачког и стручног рада, рада органа управљања и органа пословођења, рада стручних органа и организационих јединица Установе.

Дужност поштовања стандарда и примене поступака за обезбеђење квалитета у Установи дефинисани су Статутом и осталим актима Установе. Ову дужност пре свих имају Директор и његови помоћници, Савет и Студентски парламент, а потом је и дужност и обавеза осталих субјеката: Комисије, органа Установе, али и свих наставника и сарадника, студената и ненаставног особља поштовање поступака провере, обезбеђења и унапређења квалитета.

Процес унапређења стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је перманентна активност Установе, те надлежни органи у поступку самовредновања спроводе поступке за утврђивање ставова и мишљења студената тако што су обезбедили студентима да непосредним учешћем у раду органа и анкетањем, дају мишљење о стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује и унапређује квалитет. Представници студената и Студентског парламента су активно, као чланови одговарајућих тела или органа (Савет, Наставно веће и Комисија) укључени у расправе и одлучивања о питањима која се односе на квалитет стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета. Нарочито је значајно њихово мишљење и учешће у доношењу одлука о питањима која се односе на обезбеђење квалитета наставе, студијских програма, ефикасности студирања и друго.

Поступак самовредновања, спровела је Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Комисија) која је извршила систематизацију свих прикупљених и обрађених података који се односе на обезбеђење квалитета, а потом сачинила извештај о самовредновању.

Саставни део извештаја су предлози мера за отклањање уочених слабости, коришћења уочених могућности и активности које треба предузети у циљу побољшања квалитета.

2.2 Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета, донет на седници Наставног већа, одржаној 10.06.2019. године, а измењен и допуњен 01.10.2021. године, представља акт којим су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета Установе. Правилник је детаљно усклађен са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, који је донео Национални савет за високо образовање. Правилник је концепцијски заснован на систематичном и сталном прикупљању свих релевантних података, њиховој стручној анализи, и на основу ње оцени квалитета. У оквиру правилника налазе се прилози: обрасци, анкете и формулари који обухватају све области система квалитета Установе. Правилник је акт Установе у коме су уостављени интерни начини (стандарди) квалитета, утврђене надлежности свих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета и поступци за обезбеђење квалитета рада Установе. Тиме је Правилником прописан систем обезбеђења квалитета Установе.

2.3 Начини и поступци за обезбеђење квалитета доступни су наставницима, студентима и јавности. Установа је начине и поступке за обезбеђење квалитета учинила доступним наставницима, студентима и јавности путем информисања наставника и студената преко органа Установе – Савета, Наставног већа и Студентског парламента и објављивањем Правилника на интернет страници Установе.

2.4 Установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

Процена испуњености стандарда 2

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 2 оквиру Правилника и датих упутстава, зато што су начини (стандарди) и поступци за обезбеђење квалитета утврђени посебно за сваку област обезбеђења квалитета (изостављен је само Стандард 15, с обзиром да Установа нема докторске студије).

Начини и поступци за обезбеђење квалитета су утврђени посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима је на детаљан начин уређено поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета предвиђено Правилником, а испуњено његовом применом.

Начине и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган високошколске установе на предлог Комисије, је испуњен у оквиру Правилника зато што је исти, на предлог Комисије, донело Наставно веће Установе.

Високошколска установа је обавезна да начине и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности је испуњен зато што је Установа исте учинила доступним наставницима, студентима и јавности постављањем Правилника на сајт Установе на страници <https://vspep.edu.rs/o-nama/dokumenti>.

Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета је испуњен зато што Установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета, а што потврђује усвојени Правилник и активности Установе.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Дефинисани начини и поступци обезбеђења квалитета: Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета (Правилник) су детаљно разрађени начини (интерни стандарди) за унапређење квалитета установе и поступци којима се обезбеђује (мери и оцењује) квалитет у Установи. (+++) Јавно доступни начини и поступци обезбеђења квалитета и сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности. (+++) Конституисана је Комисија за обезбеђење квалитета која континуирано оцењује квалитет рада Установе. (+++) Стечено искуство из претходног периода на основу континуираног спровођења интерног мерења и оцењивања квалитета и сачињавања интерних извештаја о самовредновању квалитета Установе од стране Комисије. (++)	Пракса коришћења Правилника у анализираном, као и претходном периоду, је указала да је највећи проблем био у анимирању екстерних субјеката за обезбеђење квалитета. (++)
Могућности (<i>Opportunities</i>)	Опасности (<i>Threats</i>)
Стално праћење савремених трендова у области унапређења квалитета и периодично усклађивање интерних аката са позитивним прописима. (+++) Едукација субјекта о процедурама. (++) Унапређење метода који служе за анализу прикупљених података. (++)	Неуједначеност у интерпретацији и примени стандарда и поступака обезбеђења квалитета, од стране различитих високошколских установа и самих државних субјеката. (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 2

На основу урађене SWOT анализе сачињени су предлози мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

- Значајније укључити екстерне субјекте за обезбеђење квалитета (послодаваце дипломиране студенате Установе, Националну службу за запошљавање и друге одговарајуће организације) у циљу прибављања њихових мишљења посебно када се ради о квалитету студијских програма, као и унапређењу поступака обезбеђења квалитета Установе у целини, и на основу њих предузети адекватне мере.

- Извршити увид у све документе (правилнике и упутства) од значаја за обезбеђење квалитета и по потреби исте ускладити са актуелним стањем.

- Вршити периодичну едукацију субјеката обезбеђења квалитета ради стицања поверења у процес и разумевања значаја самовредновања за увођење промена у циљу унапређења квалитета, истовремено истичући да самовредновање не представља само формално задовољење прописаних стандарда.

Носиоци напред наведених активности: директор, помоћници директора, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе (у оквиру Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета Установе)

Прилог 2.2 Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Стандард 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Опис и анализа

3.1 Систем квалитета дефинисан је и покрива све аспекте активности Установе: од идентификације и задовољења потреба корисника, пројектовања, планирања, процеса наставе – учења, подршке, заједно са осталим активностима које се спроводе у оквиру ових функција. Систем квалитета који је дефинисала Установа бави се организацијом, одговорностима, процедурама и прописима, чиме се изграђује организациона структура за обезбеђење квалитета. Основни циљ система управљања квалитетом јесте осигурање да обезбеди пружање образовних услуга, научно-истраживачке делатности и ненаставне услуге високог квалитета својим студентима, односно корисницима. Процес је утврђен за сваку област обезбеђења квалитета, на темељу примене система менаџмента квалитетом, кључних процеса за пружање услуга и истраживања у Установи. Сходно томе, *Установа је статутом утврдила послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе за обезбеђење квалитета.*

Статутом Установе дефинисан је систем обезбеђења квалитета на Високој школи за пословну економију и предузетништво, који иста примењује, а који је заснован на Политици квалитета Установе, Стратегији обезбеђења квалитета Установе, као и стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета предвиђеним у оквиру Правилника. Дефинисање система обезбеђења квалитета подразумева предвиђеност субјеката обезбеђења квалитета (интерних субјеката: наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Установе и екстерних субјеката) у области обезбеђења квалитета, дефинисање њихове улоге, задатака и надлежности интерних субјеката, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

У циљу ефикасног деловања и остварења планираних резултата постављен је задатак система обезбеђења квалитета да сваки појединац, свака организациона јединица и високошколска установа у целини рационално организују рад. У циљу квалитета рада Установа је формирала своје органе у складу са Законом о високом образовању, у року предвиђеном овим законом и у складу са Статутом. Организациона структура Установе, коју чине органи Установе: Савет Установе (орган управљања), директор (орган пословођења), Наставно веће (стручни орган), катедре и Студентски парламент, има дефинисан делокруг рада, надлежности и одговорности утврђене Законом, Статутом и другим општим актима Установе. Процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа

пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената јасно су дефинисани, саопштавани и имплементирани.

Правилником за самовредновање и оцену квалитета предвиђени поступци за обезбеђење квалитета и начини за постизање Стандарда за обезбеђење квалитета који гарантују минимални ниво квалитета рада Установе.

Спровођење Стратегије обезбеђења квалитета засновано је на Акционом плану, имајући у виду Мисију и Визију Установе, њене циљеве, субјекте обезбеђења квалитета и мере обезбеђења квалитета.

3.2 У процес праћења и унапређења система обезбеђења квалитета укључени су сви субјекти: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти преко својих представника у раду Комисије и других органа. Посебну улогу у систему обезбеђења квалитета има формално успостављена Комисија за обезбеђења квалитета са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у Установи. *Установа посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.* Студенти у овим пословима имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету Установе, Наставном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, већ, пре свега, кроз своје активности у Студентском парламенту

Акта, односно документа, која се користе у поступку обезбеђења квалитета, презентована су на транспарентан начин и доступна запосленима, студентима и широј јавности.

3.3 Посебно место у систему обезбеђења квалитета у Установи има *Комисија за обезбеђење квалитета* формирана из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Комисија прати остваривање стратегије, политике и процедуре и предлаже одговарајуће мере. Комисија спроводи самовредновање, као инструмент система обезбеђења квалитета рада и студија које изводи Установа, у циљу изградње и сталног унапређивања механизма систематског вредновања, а ради постизања највиших стандарда професионалног деловања свих учесника у раду Установе - унапређивање квалитета педагошког рада наставника, студијских програма, наставног процеса, услова рада, рада служби, стручних органа, органа управљања и органа пословођења. Комисија припрема предлоге за припрему извештаја за спровођење самовредновања и оцену квалитета, прати реализацију мера из извештаја о самовредновању, прикупља податке релевантне за израду извештаја о самовредновању. Њен задатак је да промовише културу спровођења квалитета, организује прикупљање података, спроводи анкете за прикупљање података о ставовима и оценама субјеката вредновања, припрема и са студентским парламентом учествује у реализацији и анализи студентске евалуације наставе и спроводи друге активности предвиђене Статутом и другим актима Установе. Комисија је поступала у складу са Статутом и Правилником.

Усвојена документа и претпоставке Комисије обезбеђују основ да ће изграђена организациона структура за обезбеђење квалитета омогућити реализацију планиране стратегије тј. постизање задатака и циљева Установе.

Комисија, у сарадњи са руководством, осталим службама Установе и Студентским парламентом, вршила је у анализираном периоду перманентну контролу квалитета, при чему се ослањала на спровођење анкета студената и запослених о условима рада у Установи и презентовањем резултата у виду извештаја који су пружили увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга у Установи.

Комисија, у сарадњи са руководством, осталим службама Установе и Студентским парламентом је у анализираном периоду континуирано је мотивисала и упознавала студенте са њиховом улогом и обавезама у обезбеђењу квалитета. Лица задужена за комуникацију са студентима су председник Студентског парламента, али и сви интерни субјекти обезбеђења квалитета.

Стандарди и поступци дефинисани Правилником предвидели су оцењивање од стране студената путем анкета. За те потребе предвиђени су анкетни упитници о студијском програму, педагошком вредновању наставника, исходима учења и квалитету наставе,

квалитету управљања Установе и ненаставне подршке, процени објективности оцењивања, квалитету уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, улоге студената у самовредновању у анонимним и добровољним анкетама и анкетни упитници дипломираних студената.

Релевантан извор података од значаја за анализу рада Установе као и процењивање квалитета рада Установе јесте редовно периодично анкетање вршено на обрасцима анкета предвиђеним чланом 99 Правилника о самовредновању приказаним у Табели бр. 3 Правилника, а који су саставни део овог Правилника и дају се у његовом Прилогу. Називи образаца – анкета које попуњавају актуелни студенти су: О1- Оцена институције и О2 - Оцена наставног процеса. Обрасци – анкете су креирани за студенте свих нивоа студија, свих студијских програма. Називи образаца – анкета које попуњавају бивши/свршени студенти су: запослени свршени студенти О3 - Оцена студијског програма и свршени студенти О8 – Оцена студијског програма. Називи обрасца – анкете које попуњава ненаставно особље: О13 Оцена квалитета школе. Називи образаца – формулара које попуњава наставно особље су. О6 Извештај о научно-истраживачком раду наставника и сарадника, О7 Извештај о примењеним критеријумима оцењивања студената и О11 Евиденција реализације предиспитних активности и испита студената, а назив обрасца – анкете и наставно особље О14 Оцена квалитета школе. Формулар који попуњавају наставници и сарадници носи назив О12 Обезбеђеност информатичких ресурса. Национална служба за запошљавање попуњава формулар О9 Информација о запошљавању дипломаца.

Процена испуњености стандарда 3

Кључни елементи организационе структуре обезбеђења квалитета предвиђени су Статутом Установе, којим су утврђени послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри у спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Формирана организациона структура обезбеђења квалитета омогућава спровођење стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

Установа је изградила организациону структуру за обезбеђење квалитета, а што је евидентно из Статута и Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета.

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 3.

Стандарда 3 испуњен је:

-у погледу послова и задатака субјеката обезбеђења квалитета испуњен је унутар Правилника, утврђивањем послова и задатака наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.

-обезбеђењем учешћа студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета.

- у погледу формирања Комисије, што је евидентно из Одлука о именовању Комисије, и обезбеђивањем континуираног рада Комисије за обезбеђење квалитета, што потврђују активности Комисије и усвојени Извештаји о самовредновању.

Установа, у складу са Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, има Правилник на основу кога примењује систем осигурања квалитета. Систем осигурања квалитета је документован, што значи да је систем у великој мери формализован, односно детаљно описан и разрађен до нивоа његове операционализације, а и спровођење свих релевантних активности обезбеђења квалитета је пропраћено писаним документима. На тај начин се субјектима за обезбеђење квалитета пружа могућност критичког осврта на испуњење циљева квалитета, адекватног обликовања процеса и свих релевантних активности, које се тичу квалитета и доношења одлука на транспарентни начин.

Подаци о нивоу остварења појединих елемената квалитета, прописаних стандардима квалитета, а који се тичу основних академских и мастер академских студија континуирано се прикупљају на различите начине и из различитих извора. До релевантних података Установа

долази применом начина и поступака за обезбеђење квалитета који су, за сваки део процеса пословања Установе прописани Правилником.

Надлежни за обезбеђење квалитета континуирано, путем стандардизованих образаца (анкета или формулара) прикупљају податке од:

1) интерних заинтересованих страна, које представљају актуелни студенти свих година студија, свршени студенти и бивши студенти Установе, наставно и ненаставно особље Установе, и

2) екстерних заинтересованих страна, послодавци свршених студената Установе, представници Националне службе за запошљавање и представници других организација.

Посебну улогу у обезбеђењу квалитета наставе и научно-истраживачког рада имају катедре Катедра има надлежности при чијем вршењу је нужно придржавање строгих стандарда обезбеђења квалитета и битно доприноси унапређењу квалитета студијских програма и научно-истраживачког рада.

Комисија прикупљене податке о оствареном нивоу квалитета у свим релевантим процесима пословања Установе, обрађује, анализира и евалуира. Евалуација се спроводи на тај начин што се на основу обрађених вредности измереног квалитета, а у складу са вредностима минималног нивоа квалитета дефинисаних Правилником за сваки део оцењивањог процеса пословања Установе, у оквиру табела *начини и поступци за обезбеђење квалитета*, рубрика - Начин (стандард), на основу следеће табеле (која је одређена Правилником) коначно (пр)оцењује остварени ниво квалитета.

<i>Бројчана оцена</i>	<i>Описна оцена</i>	<i>Процент оствареног нивоа квалитета у односу на планирани</i>
до 1,5	квалитет не задовољава	0 - 25 %
од 1,5 до 3	квалитет делимично задовољава	26 - 50 %
од 3 до 4,5	квалитет задовољава, али уз могућност побољшања	51 - 75 %
од 4,5 до 5	квалитет задовољава у потпуности	76 - 100 %

На основу овако спроведене евалуације елемената стандарда квалитета свих 14 стандарда сачињавају се годишњи и трогодишњи Извештаји самовредновања и оцењивања квалитета Установе и студијских програма у оквиру којих се на крају сумирају резултати оцењивања квалитета по свим елементима свих стандарда и даје сумарна оцена квалитета, као и правци у којима треба предузимати мере.

Стратегија обезбеђења квалитета Установе се Правилником, односно Извештајем о самовредновању и оцењивању квалитета Установе се операционализује у пракси.

Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Установе сачинала је Комисија, по претходно описаном поступку. Извештај се разматра и усваја на Наставном већу, а потребне мере за унапређење квалитета се уграђују у План унапређења квалитета, који је саставни део Годишњег плана рада Установе. Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Установе садрже синтетизоване резултате спроведених студентских анкета, разматрају се и усвајају на Наставном већу и јавно се презентују на сајту Установе, из чега се може констатовати да су они у значајној мери инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета, јер имају несумњив утицај на обезбеђење квалитета Установе.

Може се оценити, да резултати анкета имају позитивно превентивно деловање, посебно када се ради о наставном особљу, јер се њихови резултати уграђују у мере које се предузимају за унапређење квалитета. На тај начин сви наставници и сарадници у великој мери уважавају оцене студената.

Правилником, су јасно су дефинисани процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената. Сви субјекти обезбеђења квалитета

упознати су са својим одговорностима и надлежностима пошто је Правилник јавно доступан на страници сајта Установе.

Дефинисани процеси квалитета су у великом степену имплементирани у свакодневной пракси Установе, а потврда за то су годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Установе, односно у оквиру њих редовно, сваког семестра спровођене анкете у Установи, посебно анкете студената.

Организациона структура и процедура система обезбеђења квалитета обезбеђују да су у процес одлучивања у вези са студијским програмом укључени и наставници и студенти.

Установа поседује организациону структуру, прилагођену обављању основне делатности као и допунских делатности предвиђене чланом 7 Статута. У складу са чланом 28 Статута организациону структуру Установе чине следеће организационе јединице: наставно-научне организационе јединице и стручне службе (служба за општеправне послове, студентска служба, служба финансија, библиотека и финансијска служба). Сагласно члану 29 Статута основне наставно-научне јединице су катедре. Установа у свом саставу има високошколске јединице без својства правног лица, са седиштем у Јагодини, Лозници Нишу.

Органи Установе су: орган управљања - Савет Високе школе; орган пословођења – директор, менаџер; стручни орган - Наставно веће, Студентски парламент и Савет послодаваца. Статут предвиђа помоћнике директора за наставу, маркетинг, подршку настави, науку и развој и међународну сарадњу.

Установа поседује организациону структуру која, са једне стране јасно дефинише одговорности, а са друге стране омогућава директно комуницирање менаџмента са свим запосленима и студентима. Оваква организација представља добру подлогу за примену Система обезбеђења квалитета, и, иста је у потпуности имплементирана у Правилник, где су посебно утврђене надлежности појединих функција у систему обезбеђења квалитета, чиме је омогућено да сви субјекти квалитета (а посебно наставници и студенти) буду директно укључени у процес одлучивања.

Наставници, сарадници и студенти, у вези са студијским програмима који се реализују у Установи, преко својих представника укључени су у одлучивање у оквиру следећих органа и њихових тела: Комисије, Наставног већа, Савета и Студентског парламента.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Предности (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
Институционалним оквиром успостављен је заокружен систем за обезбеђење квалитета у Установи. У Статуту и другим општим актима Установе утврђене су надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа у систему обезбеђења квалитета. (+++) Без обзира на периодичну промену састава Комисије за обезбеђење квалитета, као посебног тела за унапређење квалитета, задржан је континуитет у раду и редовној провери и оцени квалитета рада Установе у свим областима. (+++) Перманентна контрола квалитета нарочито у области студентског вредновања. (+++) Комисија у сарадњи са службама и	Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада (++)

органима Установе и Студентским парламентом, врши перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на публиковане резултате студентске анкете, као и анкете запослених у Установи, које су пружиле увид у степен задовољства запослених квалитетом рада и пружених услуга у Установи. (+++) Јасно дефинисане надлежности и одговорности свих субјеката обезбеђења квалитета. (+++) Од надлежног органа (Наставног већа) усвојен Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета којим су прецизно дефинисане надлежности студената. (+++) Постоји заинтересованост студената да учествују раду органа управљања и стручних органа у оквиру обезбеђења система квалитета Установе, (Савета, Наставног већа и Комисије). (+) Могуће је поједноставити и унапредити поступке и процедуре за сакупљање података неопходних за континуирано праћење и евалуацију квалитета (+++) Научноистраживачки рад који се одвија у Установи помаже у стварању климе за унапређење квалитета наставе и квалитета рада Установе. (++)	
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Даље унапређење организације и функционисања система обезбеђења квалитета. (+++) Повезивање са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада. + Имплементирање примера добре праксе у систем обезбеђења квалитета. (++)	Недовољно повезивање студената са колегама с других сродних високошколских установа у циљу размене искустава, везаних за унапређивање квалитета (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 3

Полазећи од урађене Анализе слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе сачињени су предлози за побољшање и планиране мере:

- *Унапређење целокупног система обезбеђења квалитета кроз едукацију запослених и студената.*
- *Повезати се са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада.*
- *Имплементирати примере добре праксе у систем обезбеђења квалитета.*

Носиоци напред наведених активности: Директор, помоћници директора, Савет, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Основни подаци о акредитованим студијским програмима Установе

Висока школа за пословну економију и предузетништво у Београду је самостална високошколска установа која остварује основне и мастер академске студије, а чија је основна делатност научно-наставни рад.

Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању донело је Уверење о акредитацији Високошколске установе бр. 612-00-00221/9/2021-03 од 18.01.2021. године, а Министарство просвете, науке и технолошког развоја је издало дозволу за рад бр. 612-00-736/2018/12 од 20.04.2008. и Решење о допуни дозволе за рад бр. 612-00-00405/2022-06 од 18.03.2022. године.

Број и датум дозвола за рад издатих од стране Министарства надлежног за високообразовање после 2005. године:

- 612-00-00520/2008-04 од 06.06.2008. године
- 612-00-001074/2010-04 од 02.07.2010. године
- 612-00-00084/2012-04 од 20.08.2012. године
- 612-00-00445/2012-04 од 26.11.2012. године
- 612-00-00086/2012-04 од 14.03.2013. године
- 612-00-02713/2014-04 од 19.11.2014. године
- 612-00-02418/2018-06 од 16.10.2018. године
- 612-00-00917/2021-06 од 09.08.2021. године
- 612-00-00405/2022-06 од 18.03.2022. године

Број и датум акта о акредитацији високошколске установе издатог од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета или Националног савета за високообразовање:

- 612-00-00135/24/2010-04 од 23.04.2010. године – Решење о акредитацији високошколске установе издато од стране Националног савета за високо образовање

- 612-00-00174/2012-04 од 29.11.2013. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Лозница издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета

- 612-00-00175/2012-04 од 11.10.2013. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Чачак издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета

- 612-00-00173/2012-04 од 11.10.2013. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Јагодина издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета

- 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Лозница издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета
- 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Чачак издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета
- 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године - Уверење о акредитацији високошколске јединице без својства правног лица ван седишта установе Јагодина издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета
- 612-00-02293/2014-04 – Уверење о акредитацији високошколске установе издато од Комисије за акредитацију и проверу квалитета
- Број и датум акта о акредитацији студијских програма издатих од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета или Националног савета за високо образовање.
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво 180 ЕСПБ од стране Националног савета за високо образовање број 612-00-00135/24/2010-04 од 23.04.2010. године за 100 студената
- Студијски програм ДАС Пословна економија и предузетништво 120 ЕСПБ од стране Националног савета за високо образовање број 612-00-00135/24/2010-04 од 23.04.2010. године за 50 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-01205/2011-04 од 14.10.2011. године за 200 студената
- Студијски програм МАС Пословна економија и предузетништво 120 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-01205/2011-04 од 14.10.2011. године за 100 студената
- Студијски програм МАС Пословна економија и предузетништво 120 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-01087/2012-04 од 31.08.2012. године за 150 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-01087/2012-04 од 31.08.2012. године за 300 студената
- Студијски програм МАС Менаџмент у спорту 120 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02285/2011-04 од 22.06.2012. године за 100 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Лозници 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00174/2012-04 од 29.11.2013. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Чачку 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00175/2012-04 од 11.10.2013. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Јагодини 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00173/2012-04 од 11.10.2013. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Чачку 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Јагодини 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво у високошколској јединици у Лозници 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 30 студената

- Студијски програм ОАС4 Финансије, банкарство и осигурање 240 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 200 студената
- Студијски програм ОАС3 Пословна економија и предузетништво 180 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 100 студената
- Студијски програм МАС2 Пословна економија и предузетништво 120 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 100 студената
- Студијски програм МАС1 Финансије, банкарство и осигурање 60 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године за 200 студената
- Студијски програм ОАС4 Право 240 ЕСПБ од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00681/2016-06 од 27.01.2017. године за 30 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво-студије на даљину 180 ЕСПБ од стране Националног савета за високо образовање број 96/2017-06 од 22.11.2017. године за 80 студената
- Студијски програм МАС Пословна економија и предузетништво студије на даљину на српском и енглеском језику 120 ЕСПБ од стране Националног савета за високо образовање број 97/2017-06 од 22.11.2017. године за 20 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија (два модула) од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању број 612-00-00223/0/2021-03 од 18.01.2022. године за 330 студената
- Студијски програм МАС Пословна економија и предузетништво од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању број 612-00-00224/9/2021-03 од 19.01.2022. године за 108 студената
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво - Уверење о акредитацији број 612-00-222/9/2021-03 од 16.01.2022. године издато од Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању за упис 55 студената у првој години у високошколској јединици без својства правног лица ван седишта установе Јагодина
- 612-00-00221/9/2021-03 од 18.01.2022. године Уверење о акредитацији високошколске установе издато од Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању
- Студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво - Уверење о акредитацији број 612-00-00225/9/2021-03 од 27.01.2022. године, издато од Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању за упис 55 студената у првој години у високошколској јединици без својства правног лица ван седишта установе Лозница
- Студијски програм Основних академских студија Право – Уверење о акредитацији број 612-00-00223/9/2023-03 од 27.06.2023. године за 55 студената и Допуна Уверења комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00236/9/2024-03 од 05.11.2024. за 110 студената.
- Студијски програм Пословна економија – Уверење о акредитацији број 612-00-00235/4/2024-03 од 08.04.2025. године за упис 55 студената у првој години у високошколској јединици без својства правног лица ван седишта установе Ниш

Опис и анализа

4.1 У континуираном циклусу самовредновања Установа редовно анализира и преиспитује: циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе; усаглашеност структуре, садржаја у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина; усаглашеност ЕСПБ бодова са радним оптерећењем студената; усаглашеност исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма; исходе и компетенције које студенти стичу завршетком студија,

као и могућности запошљавања и даљег школовања. Установа редовно и систематично врши проверу елемената Стандарда 4

Установа редовно и систематски проверава структуру и садржај студијског програма. *Структура и садржај студијског програма* везано за распоред у погледу односа општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност на нивоу програма су усаглашени.

Установа кроз *редовну и систематску проверу* спроводи праћење и отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера. У континуираном циклусу самовредновања Установа је анализирала и преиспитивала: циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе; усаглашеност структуре, садржаја у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина; усаглашеност ЕСПБ бодова и радног оптерећења студената; усаглашеност исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма; исходе и стручн ост које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

Основни циљ Установе је висок квалитет процеса студија кроз образовање будућих правника и економиста, које укључује постизање компетенција, креативних способности и овладавање практичним вештинама за професионално и одговорно обављање послова струке. Циљ студијских програма је и да студенти усвоје научну и стручну методологију потребну ради стицања и примене знања, научних и стручних достигнућа из области права и економије, да буду оспособљени за наставак школовања на мастер студијама. У интересу остваривања циљева Установа редовно преиспитује циљеве студијских програма и њихову усклађеност са циљевима Установе. Циљеви студијских програма су у потпуном складу са циљевима Установе који су конкретни, остварљиви, мерљиви и показују друштвену оправданост постојања Установе.

Установа редовно и систематски проверава структуру и садржај студијских програма. *Структура и садржај студијских програма* у вези распореда у погледу односа општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност на нивоу програма су усаглашени. Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотеке, информатичке и друге ресурсе, Установа је у анализираном периоду, а пред поступак акредитације, припремила студијск програме, за које је поднела захтев за акредитацију: ОАС Пословна економија, Високошколка јединица Ниш и МАС Међународно право у јавним односима. У анализираном периоду, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању донело је Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија Пословна економија, 180 ЕСПБ, у трајању три године који се реализује у Високошколској јединици, седишта установе, без својства правног лица, у Нишу.

4.2 *Установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу студијских програма студија*, који су у складу са Законом о високом образовању, Статутом Установе, правилницима Установе и добрим академским обичајима. Начин праћења квалитета студијских програма, поступак њиховог одобравања и процедуре за праћење успешности студијских програма којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовна и периодична евалуација су прописани Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета, а у складу са Законом и Статутом, на следећи начин:

- Механизми, начини и поступци, за праћење квалитета студијских програма су ближе разрађени Правилником, члан 36.

- Формално правна процедура за одобравање студијског програма се реализује у складу са Правилником, члан 36. тачка 8. Одобравање студијских програма.

- Формално правна процедура за праћење успешности програма се реализује у складу са Правилником, члан 36. тачка 9. Праћење и контрола студијских програма.

- Процедура за праћење успешности студијских програма се реализује у складу са Правилником, према члановима 33 и 34, као и на основу члана 36. тачке 1. до 12., којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију.

Статутом Установе и Правилником утврђена су субјекти за унапређење, редовну и периодичну евалуацију програма.

Установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује: циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе; структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина; квалитет извођења наставе; методе провере знања и начин оцењивања; радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова; исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања. У процес праћења, оцењивања и унапређења квалитета студијских програма укључене су Комисија за обезбеђење квалитета, Катедре и Наставно веће. Комисија за обезбеђење квалитета, у овом извештају приказује активности које се спроводе на нивоу Установе, а којима се потврђује редовност и систематичност контроле квалитета. Установа обезбеђује учешће студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента и кроз учешће представника студената у раду стручних тела Установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету Установе, наставног процеса, студијског програма и услова рада.

Вредновање квалитета студијских програма Установа врши оценом квалитативних и квантитативних показатеља. Када су у питању квалитативни показатељи Установа оцењује оспособљеност студената за укључивање у радни процес и примену стечених знања и вештина; стваралачки начин размишљања и праћење достигнућа економске и правне науке и струке; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад, целоживотно учење и професионално напредовање. Оцена квалитативних показатеља утврђује се анкетирањем студената.

Установа има дефинисане описе исхода образовања који су у складу са нивоом студија, дефинисани и усаглашени са исходима студијског програма, засновани су на исходима учења студијског програма и дефинисани су за сваки предмет понаособ. Исходи учења на појединачним предметима упућују на знања и вештине које студент стиче, а стицању вештина у многостручности доприноси: обављање стручне праксе која је обавезна и носи одређен број ЕСПБ бодова и за студијски програм ОАС Право уведен предмет Правна клиника.

Исходи образовања, саставни су део курикулума студијских програма, који имају дефинисане циљеве, структуру, садржај и исходе учења уз квантитативно приказано оптерећење студената кроз ЕСПБ бодове. Пажња је посвећена креирању истраживачког рада и других облика наставе који имају за циљ да подстичу студенте на стваралачки и истраживачки рад, дедуктивни начин размишљања и посебно примену стечених знања и вештина.

Исходи образовања у оквиру акредитованих студијских програма за студијске програме које изводи (по првобитној и постојећој акредитацији), презентују у следећој табели:

Студијски програм	Исходи учења	Исходи образовања - компетенције
ОАС Пословна економија (2 модула) 240 ЕСПБ		

Модул: Финансије, банкарство и осигурање,	Најновија теоријска и методолошка знања из области финансија, банкарства и осигурања укључујући и специфична знања и вештине из оквира кључних одредница финансијског, банкарског пословања и осигурања, као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: - могу обављати референтски послови који се тичу економије, финансија, банкарства, осигурања и њима сличних, -могу обављати функције менаџера нижег, средњег и врховног нивоа у привредним субјектима; бити оснивач привредног субјекта, -пружају могућности запошљавања у различитим секторима привреде у економско - финансијској сфери, а пре свега у финансијској, банкарској и сфери осигурања
Модул: Пословна економија	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се могу запошљавати у различитим привредним и другим секторима у пословно економској сфери: -бити менаџер свих нивоа економских пословних функција у пословном систему; -могу обављати референтске послове који се тичу економије, финансија, банкарства, осигурања и њима сличних, -бити оснивач привредног субјекта. -бити истраживач у одељењима пословног система; -бити консултант; -могу обављати послове у истраживачким и инспекцијским органима као и у институтима економског усмерења.
ОАС Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије и предузетништва, укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница пословне економије као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: -могу обављати референтски послови који се тичу економије, финансија, маркетинга, људских ресурса и сличних, - могу обављати функције менаџера нижег и средњег нивоа у привредним субјектима или бити оснивач привредног субјекта, - пружају могућности запошљавања у различитим секторима привреде у економско - финансијској сфери, као и

		-успешно спровођење властитих предузетничких активности.
ОАС Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије, укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница пословне економије као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: -могу обављати референтски послови који се тичу економије, финансија, маркетинга, људских ресурса и сличних, - могу обављати функције менаџера нижег и средњег нивоа у привредним субјектима или бити оснивач привредног субјекта, - пружају могућности запошљавања у различитим секторима привреде у економско - финансијској сфери
МАС, Пословна економија и предузетништво, 60ЕСПБ	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије и предузетништва, укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница пословне економије као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета, на нивоу другог степена студија.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, које омогућавају обављање различитих врста послова у различитим врстама предузећа и другим организацијама у области менаџмента, организације, предузетништва, планирања, производне и услужне делатности, међународног пословања као и успешно спровођење властитих предузетничких подухвата. Неки од њих су: пројектни менаџер, пројектни координатор, предузетник, менаџер за људске ресурсе, консултант у области организације, људских ресурса, пројеката, издаје бизнис планова, руководиоца различитих предузећа у приватном и јавном сектору, саветник у министарствима, привредним коморама и другим врстама институција и организација у земљи и шире.
ОАС Право, 240 ЕСПБ	Општа правничка знања и способности, као и темељно познавање и разумевање уставног права, дисциплина из породице грађанског права, кривичног права, међународног права, привредног права, управног права и др.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: -могу доносити адекватна решења у области права, -решавати правни проблеми, -пружају могућности запошљавања у различитим установама правосуђа, локалне самоуправе, јавних служби, државне управе, предузећима и другим привредним субјектима,

		банкама и финансијским институцијама, консултантским агенцијама и др.
--	--	---

Базираност исхода учења усвојених студијских програма усклађена је са потребама тржишта рада, даљег образовања. Исходи учења базирани су на дескрипторима квалификација Националног и Европског оквира квалификација. Исходи учења акредитованих студијских програма усаглашени су са исходима учења сродних акредитованих студијских програма у европском образовном простору. Студијски програми су упоредиви и усклађени са комплетним студијским програмима или великим бројем појединачних предмета на високошколским установама у Европи и свету (што је документовано у Стандарду 6 материјала за акредитацију одговарајућих студијских програма). Искуства студијских програма наведених високошколских установа су, у границама постојећих ресурса и услова, уграђена и предложена у курикулумима акредитованих студијских програма на Високој школи за пословну економију и предузетништво, и усклађена са специфичним захтевима на нашим просторима.

Исходи учења на студијским програмима, акредитованим у анализираном периоду, су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националном оквиром квалификација (НОКС).

Завршетком студијских програма Установе свршени студенти стичу стручни и академски назив у одређене области у оквиру научног поља, а исти су презентовани у наредној табели.

<i>Студијски програм</i>	<i>Стручни и академски назив</i>	<i>Област у оквиру научног поља</i>
Пословна економија и предузетништво 180 ЕСПБ, ОАС	Економиста	Економске науке
Пословна економија 180 ЕСПБ, ОАС	Економиста	Економске науке
Пословна економија (два модула) 240 ЕСПБ, ОАС	Дипломирани економиста	Економске науке
Пословна економија и предузетништво, 60 ЕСПБ, МАС	Мастер економиста	Економске науке
Право, 240 ЕСПБ, ОАС	Дипломирани правник	Правне науке

У циљу успостављања сарадње, редовне размене информација и перманентног усклађивања са праксом других високошколских институција, Установа је са више високошколских установа у земљи и иностранству потписала уговоре о пословно-техничкој сарадњи,

Установа је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања који се остварује се кроз уравнотежен однос различитих облика наставног процеса који се одвијају према усвојеном плану и програму за сваки студијски програм, а што је видљиво и у силабусима сваког појединачног предмета.

На бази исхода учења, а у складу са циљевима и сврхом студијског програма од стране наставника дефинисани су предмети, односно дефинисани су исходи учења сваког предмета, садржај предмета, потребна литература (посебно су препоручена новија издања), наставне методе, постуци за проверу знања и систем оцењивања и процењено је радно оптерећење студената за сваки конкретан предмет у ЕСПБ бодовима. Међузависност предмета је одређена предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета. Успешност

студента у савлађивању садржаја предмета континуирано се прати током наставе и изражава у поенима.

Методе извођења наставе су орјентисане ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења у складу са спецификацијама (силабусима) предмета и циљем да се оствари висок квалитет знања код студената. У том смислу се у реализацији наставе на предавањима и вежбама користе интерактивне методе рада, писање семинарских радова, тимски рад, консултације, анализе студија случаја, симулације, дебате и др. Контрола квалитета исхода учења усмерена је на процену ефикасности примењених метода наставе и постизање сваког од исхода.

Извођење наставе на традиционалан начин

Настава на студијским програмима основних академских студија се изводи континуирано током 6 (трогодишње студије) односно 8 семестара (четворогодишње студије) на основним академским студијама и 2 семестра на мастер академским студијама, према утврђеном плану извођења наставе који се сачињава за сваку школску годину у складу са акредитованим студијским програмом, курикулумом студијског програма и спецификацијама појединачних предмета. Планом извођења наставе (чл. 5 Правилника о правилима студија) који усваја Наставно веће се утврђују:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу на студијским програмима;
- облици наставе (предавања, вежбе, консултације, семинарски радови и др.);
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- начин полагања испита (предиспитне и испитне обавезе) и мерила испитивања;
- термини испитних рокова;
- попис литературе;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Облици извођења наставе зависе од типа наставе: активна настава, консултације, самостални рад студената, колоквијуми, семинари, испити, израда завршног рада итд. Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Активна настава се остварује кроз предавања и вежбе, а одржава се у учионицама и слушаоницама у оквиру Установе. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе.

Предавања Настава је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање, дискусију и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Садржај предавања сваког предмета усклађен је са садржајем предмета дефинисаним силабусом (књигом предмета).

Вежбе На вежбама се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво, спроводе анализе, објашњења и дискусије о постављеном задатку, у којима се настоји да активно учествују сви студенти. Вежбе су облик активне наставе који обухвата даљу разраду тема презентованих на предавањима. Рад студента на вежбама природно је повезан и са облицима самосталног рада, као што су припрема и одржавање колоквијума, припрема и одбрана семинарских радова, задатака за самостални рад, и других предиспитних обавеза. Вежбе имају циљ да: продубе теме са предавања; илуструју разноврсност могућих решења и буду подстицај развоју креативног мишљења студената; илуструју и допуне практичним искуством садржај предавања; као и да уваже особеност сваког студијског предмета. Садржај вежби сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

Консултације. Наставници и сарадници прате и потпомажу самостални рад студента кроз консултације (члан 28. Правилника о правилима студија). На консултацијама се детаљно објашњавају теме презентоване и обрађене на предавањима и вежбама, као и другим облицима наставе, анализа резултата које студент оствари на предиспитним обавезама и на испиту. Важан циљ консултација је пружање помоћи студенту у циљу савладавања садржаја сваког студијског предмета и припреме испита. Посебно се разматрају теме које студента интересују у погледу продубљивања знања и које представљају надградњу тема обрађених на

предавањима и вежбама, као и даље професионалне оријентације студената. У целини, консултације треба да резултују побољшањем квалитета наставе и остваривањем циља и исхода процеса учења на сваком студијском предмету, односно на целом студијском програму.

Испит се састоји од предиспитних обавеза и завршног испита и вреднује са 100 поена (члан 27, Правилник о правилима студија). Предиспитне обавезе се вреднују кроз: активност и присутност настави, колоквијуме, семинарске радове, студије случаја итд. Завршни испит може бити писмени или усмени или се састојати од оба дела, што је конкретно одређено за сваки појединачни предмет.

Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања.

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављен је тако што су у силабусима сваког предмета дефинисане методе наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Из претходног је евидентно да предвиђени исходи учења, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене предмете и поступке за проверу знања и оцењивање.

Извођење наставе студијама на даљину

Код студијских програма код којих се настава изводи студијама на даљину студентима је на располагању систем за управљање процесом учења на даљину, односно интегрисана рачуарска платформа (DLS – Distance Learning System) MOODLE (Modular Object-Oriented Distance Learning Environment), платформа која подржава припрему и дистрибуцију мултимедијалних наставних садржаја (текст, звучне и видео информације) намењених самосталном усвајању од стране студената. Настава се реализује спровођењем образовних активности на даљину (делови наставе, консултације, самопровере, провере знања у склопу предиспитних обавеза, семинарских радова, задатака за самостални рад и колоквијума и др.) путем различитих видова двосмерне комуникације на линији наставник – студент(и).

Услови студирања студијских програма који се изводе на даљину дефинисани су Правилником о извођењу студијских програма на даљину.

Оцењивање студената је базирано на мерењу исхода учења и реализује се по истим принципима вредновања предиспитних обавеза и испита у оквиру предмета као и код традиционалног начина извођења. Разлика је у провери знања студената, која се код студија на даљину реализује путем подсистема за проверу знања у оквиру платформе.

Из претходног описа је евидентно да код свих студијских програма ОАС и МАС (првог и другог нивоа) предвиђени исходи учења, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије и поступке за проверу знања и оцењивање. У том смислу исходи учења су условили да курикулуми студијских програма буду компоновани у зависности од предмета из релевантних ужих научних области.

У циљу мерења усаглашености исхода учења по предметима са исходима учења студијских програма анализиран је степен покривености исхода учења обавезним предметима. *Мапирање предмета* је први покушај да се добије прецизна слика о усаглашености, покривености исхода учења обавезним предметима који су дефинисани студијским програмом.

Установа редовно проверава процену оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Процена постигнућа студената у постизању предвиђених исхода учења врши се путем анкетања студената.

Силабусима предмета су одређене *методе за проверу постигнућа* студената и дефинисане су: 1) писмена провера постигнућа - оцењивање писменог испита, континуирано оцењивање – колоквијуми, оцењивање тестова, есеја и семинарских радова и др. активности, и 2) усмена провера постигнућа - примењује се код оцењивања на усменом испиту, оцењивања семинарских радова, дискусија, оцењивања специфичних комуникацијских вештина и оцено

доприноса тимском раду. Поменути методама провере оцењује се степен савладавања постигнућа студената, кроз проверу сваке од активности студента.

Сви наставни предмети структурирани су по активностима које студенти треба да остваре у оквиру предмета да би остварили захтевани број ЕСПБ бодова. У свакој години укупан број ЕСПБ износи 60, а укупно ангажовање студената током семестра и сваке седмице утврђено је у складу са чланом 29 Закона о високом образовању

Провера процене оптерећења студената Према Правилнику о правилима студија (члан 4) обим студија изражава се бројем ЕСПБ бодова по годинама 60 ЕСПБ, а сваки појединачни предмет студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, које студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу укупног радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета и постизању дефинисаних исхода учења.

Ниво расподеле радног оптерећења студената у оквиру сваког предмета у студијским програмима мери се бројем ЕСПБ бодова у складу са европским системом преноса бодова који представља јединствен систем квантитативног вредновања уложеног рада у стицање знања, способности и вештина (исходи учења) предвиђених како студијским програмом тако и сваким предметом у оквиру тог програма.

Процену радног оптерећења студената потребног за постизање очекиваних исхода учења Установа врши као оцену да ли је методологија утврђивања радног оптерећења објективно у складу са активностима студената. Питање оцена оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ је била предмет редовног мониторинга у досадашњој евалуацији студијског програма.

Установа је извршила детаљну проверу курикулума, преиспитивање радног оптерећења студената мерено ЕСПБ бодовима. Оптерећење је мерено кроз праћење активности студената на појединим предметима, путем анкетирања студената.

Установа настоји да *унапређење и континуирано осавремењивање студијског програма* заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дат образовни профил.

Доказ да су наставници и студенти упознати са дефинисаним *захтевима које завршни рад треба да испуни*, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања, су јавно доступни на интернет страници установе. Јавно су доступни: Инструкције за писање стручних и научних радова (доступно на сајту Установе у делу Студенти, Инструкције за писање радова). И Правилник о правилима студија.

4.3 Остваривање везе Установе са дипломираним студентима Установа чини напоре да остане у вези са својим дипломцима, посебно због потребе оцене студијских програма који су они завршили, сазнања о њиховом запошљавању и послодавцима. Установа је од 2018. године предузела опсежне активности у циљу формирања мреже Алумни (Прилог 4.6), асоцијације. У том смислу је донела Упутство о бази Алумни и започела да води базу Алумни у коју се уносе подаци о свршеним студентима. Установа пружа информације алумнистима и у оквиру Правилника предвиђа образац анкете за свршене студенте. Од поменутог периода Установа континуирано прибавља мишљење дипломираних студената Установе о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења путем анкете (Образац 8 Правилника) доступне на сајту Установе и у просторијама Установе, са циљем унапређења и побољшања квалитета и којом се испитује њихов став да постану члан мреже Асоцијација алумни. Установа прибавља мишљење о запосленом, у погледу исхода његових студија (Образац 10 Правилника). Учешће свршених студената у поступку самовредновања се спроводи кроз анкетирање дипломираних студената. Ради бољег сагледавања компетенција студента који окончају основне академске студије и мастер академске студије подстиче се учлањење и активности Алумни клуба.

Комуникација са свршеним студентима се остварује лично, путем е-mail адресе: www.vseper.edu.rs, телефона, *facebook* странице Установе <http://www.facebook.com/vseper> и *Instagrama*: <https://www.instagram.com/vseper/>

Потврда реализованих исхода учења и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања, заснована је на резултатима анкета свршених студената и послодаваца којим се потврђују квалитет структуре студијског

програма и применљивост стечених знања у практичном раду, тиме и оствареност исхода учења

Повратне информације од послодаваца, НСЗ и других организација о квалитету студијских програма Установа у мери у којој је то могуће, прати и редовно се информисе о исходима и стручности студената по завршетку студијских програма, о могућностима запослења и даљег школовања. С обзиром на чињеницу да у Републици Србији не постоји поуздана јединствена евиденција на коју би Установа могла да се ослони, потребне информације се прикупљају и искуства размењују кроз формалне облике сарадње Установе са адвокатским канцеларијама, државним институцијама, институцијама локалне самоуправе, привредним субјектима и струковним организацијама, и то захваљујући, са њима, потписаним уговорима, протоколима и споразумима и кроз неформалне облике сарадње са бројним институцијама и њиховим представницима. Установа прикупља повратне информације од послодаваца, НСЗ и других организација. Установа настоји да прикупи потребне информације и своју наставну и научно-истраживачку делатност прилагоди потребама тржишта. Установа је основала је Савет послодаваца чије ангажовање доприноси унапређењу квалитета и добијању информација од послодаваца.

4.4 Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма У процесу обезбеђења квалитета студијских програма Статутом студентског парламента чланом 4. став 1. тачке 4, 5, 7 и 9, а у складу са Статутом Установе, предвиђено је учешће студената представника Студентског парламента у раду Савета Установе, Наставног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. Тиме је остварена могућност да студенти, преко представника утичу на процесе праћења, контроле и унапређења квалитета студијских програма и учествују у процесу разматрања питања и спровођења активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, и реформом студијских програма.

Сагласно члану 36. тачка 6 Правилника Установа организује прикупљање мишљења:

1) актуелних студената о квалитету студијског програма кроз оцене садржаја сваког предмета путем анкете (Образац 2), чиме се омогућава учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма и

2) анкетирања свршених студената (Образац 8, који је саставни део прилога Правилника).

Анкетирање је анонимно са циљем да се анкетираним студентима обезбеди потпуна слобода у изражавању својих ставова и мишљења о квалитету наставе и студијском програму.

Надлежни за прибављање мишљења актуелних студената о квалитету студијског програма су помоћник директора за наставу и директор. Комисија анализира мишљења актуелних студената о квалитету студијског програма, обрађује податке, у складу са Табелом бр. 1 оцењује квалитет и сачињава извештај Наставном већу. Са резултатима студентске евалуације упознати се сви чланови Наставног већа, студенти и шира јавност. Студентска евалуација је један од основних механизма за анализу квалитета наставе и читавог наставног процеса, као и за анализу услуга које пружају службе Установе.

Оцена испуњености стандарда квалитета студијских програма:

Елемент квалитета - Мишљење студената кроз анкете о квалитету садржаја сваког предмета и студијског програма у целини.

Минимални ниво квалитета елемента је оцена студената изнад 3,00. Комисија је овај елемент стандарда квалитета сваког од студијских програма оценила на основу оцена њихових појединачних предмета по свим годинама студија, а на основу анкета спроведених од стране актуелних студената по Обрасцу 2.2а на питање *Укупна оцена студијског предмета*.

<i>Годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе</i>	<i>Просечна оцена свих студијских предмета</i>
за 2022/2023	4,61
за 2023/2024	4,72
за 2024/2025	4,56
Просек за период 01.10.2022. - 30.09.2025	4,63

На основу анализе резултата овог поделементa, а с обзиром на просечну цену 4,63, квалитет елемента задовољава у потпуности.

Елемент квалитета - Просечна оцена студијског програма путем анкете од стране свршених студената, Комисија је овај оценила путем анкете свршених студената (Образац 8, који је саставни део прилога Правилника) на основу питања, и то: *Укупна оцена студијског програма* и оценила да квалитет задовољава у потпуности.

4.5 Непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа спроводи се кроз могућност промене садржаја предмета на почетку школске године. Те промене су у складу са препорукама акредитационог тела којима се дефинише шта су то мање измене које не представљају промену самих студијских програма које би захтевале нову акредитацију. Сходно томе у анализираном периоду осавремењена је препоручена литература појединих предмета у складу са садржајем предмета и развојем области.

Сходно члану 36 тачка 10. Правилника: „Непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа“ остваривана је акредитацијом студијских програма.

Сматра се да је акредитацијом студијских програма испуњен минимални ниво квалитета елемента.

4.6 *Подстицајност курикулума студијског програма* Курикулум студијских програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе. Увидом у силабусе, прибављањем информација од стране катедри и чланова Наставног већа, као и увидом у процес наставе и анализом студентских анкета, у анкетном упитнику за оцену квалитета студијског програма од стране запослених бивших студената, установљено је да се овај циљ успешно реализује. На нормативном плану, кодификован је добар обичај да „наставник предаје на начин који стимулише критичко размишљање студената“.

У циљу унапређења стицања практичних знања студената стручна пракса је обавезна. Са циљем да студентима обезбеди стицање практичних знања, Установа закључује протоколе и споразуме којима су предвиђене сарадња и реализација студентске праксе и поставља задатак да увећа број потписаних споразума са компетентим и значајним установама, државним и другим органима, институцијама и установама, адвокатским канцеларијама, правосудним органима и привредним друштвима, чиме ће студентима омогућити да се упознају са радом тих институција и стицање практичних знања.

4.7 *Услови и поступци неопходни за завршавање студија и добијања дипломе* дефинисани су и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Процена испуњености стандарда 4

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Установа) примењује Стандард 4: Квалитет студијског програма, према Упутствима за примену стандарда од тачке 4.1 до тачке 4.7, а што се обезбеђује:

- кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, а што је евидентно из члана 28 (тачка 4.1), члана 29, (тачка 4.2), члана 30 (тачка 4.3) члана 34 и члана 36 (тачке 4.4), члана 36 (тачка 4.5), члан 32а (тачка 4.6 и 4.7) Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилника), - на основу урађених годишњих Извештаја о самовредновању, и на основу просечне оцене анализираних елемената овог стандарда приказаних у анализама анкета.

Студијски програми су остварили циљеве и испунили захтеве постављене Стандардом 4. зато што:

- Установа редовно и систематски евалуира квалитет (циљеве, структуру, садржај, радно оптерећење, исходе и стручност студената коју студенти добијају након завршених студија) и изнова одређује структуру и садржај студијског програма;

- Установа има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;

- прецизно су наведени образовни и професионални циљеви наставе и исход процеса учења;

- процес учења и усклађен са основним задацима и циљевима Установе;

- прецизно су наведени образовни и професионални циљеви наставе;

- прецизно је наведен исход процеса учења и усклађен са основним задацима и циљевима Установе;

- циљ студијских програма усклађен је са исходима учења и доступан јавности;

- методе наставе су оријентисане ка исходима учења;

- постоји јасна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода - Комисија је елемент стандарда 4 квалитета радно оптерећење студената, мерено ЕСПБ бодовима студијских програма, оценила на основу анализе анкета спроведених од стране актуелних студената по *Обрасцима 8 и 2* (који је саставни део прилога Правилника, стр. 67) и дошла до закључка:

- расподела оптерећења на предмету у оквиру ЕСПБ бодова је правилна;

- студијски програм је усаглашен са одговарајућим програмима иностраних високошколских установа;

- Установа редовно и систематски евалуира квалитет и изнова одређује структуру и садржај студијског програма;

- редовно се врши праћење квалитета студијског програма путем анкетирања студената;

- Установа укључује студенте у процес евалуације и на бази прикупљених података осавремењује студијске програме;

- Установа врши детаљну проверу курикулума, непрекидно обезбеђује осавремењивање курикулума (осавремењена је обавезна и допунска литература и садржај појединих предмета) и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих студијских програма;

- курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки и научно-истраживачки начин размишљања и примену стечених знања и вештина у пракси;

- компетенције дипломираних студената су јасно дефинисане, као и способности које стичу савладавањем програма;

- Установа добија повратне информације од стране послодаваца и недовољно од Националне службе за запошљавање о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;

- стручност коју добијају студенти када заврше студије пружа им могућност запошљавања и даљег школовања;

- студенти су упознати са условима и поступцима за завршавање студија и добијање дипломе првог и другог степена образовања.

На основу контроле квалитета студијских програма основних и мастер академских студија могу се извести следећи закључци:

- студијски програми су научно утемељени;

- студијски програми су у целини усклађени са принципима Болоњске декларације;

- студијски програми имају јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;

- наставни план студијских програма је у потпуности усклађен са Законом и Стандардима за акредитацију студијских програма;

- циљеви студијских програма, исходи учења, знања, вештине и ставови су јасно дефинисани;

- услови који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе су дефинисани и доступни на увид јавности;

- курикулум студијских програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета;

- услови за упис су јасно наведени. Студенти се на студијски програм уписују у складу са Законом о високом образовању;

- завршни/дипломски рад има вредност изражену у бодовима.

Испуњеност стандарда огледа се у:

1) мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења који квалитет студијског програма оцењују просечном оценом 4,41. и

2) задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца која је потврђена анализом мишљења послодаваца, а којом се закључује: компетенције дипломираних студената у потпуности задовољавају.

Редовна и систематска провера циљева, структуре и садржаја студијских програма, радног оптерећења студената и исхода и стручности студената када заврше студије резултирала је тиме да су у периоду од првобитне акредитације Установе 2008. године до момента подношења овог извештаја, да иако су структуре студијских програма по претходним акредитацијама дале позитивне резултате и квалитет, у циљу унапређења квалитета исти су осавремењени и кориговани, и извршене су измене и допуне нормативних аката Установе усклађене са важећим законским прописима.

Студијски програми Установе усклађени су са основним циљевима и задацима Установе и служе њиховом испуњењу. Они су релевантни за тржиште рада, јер промовишу садржаје научних дисциплина који омогућавају стицање потребних знања која се са успехом могу применити на пословима који одговарају савременом пословању пословних и других организација и институција.

Анализа и процена стања

У поступку оцене квалитета студијског програма Установа је у потпуности применила Упутства за примену Стандарда 4.

Реализацијом студијског програма остварени су циљеви и испуњени захтеви постављени Стандардом 4. зато што:

- Установа редовно и систематски евалуира квалитет и изнова одређује структуру и садржај студијског програма;

- Установа има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;

- Установа има прецизно наведене образовне и професионалне циљеве наставе и исход процеса учења;

- исход процеса учења је усклађен са основним задацима и циљевима Установе;

- циљ студијског програма усклађен са исходима учења и доступан јавности.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа стандарда 4

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Студијски програм усклађен је исходима учења. +++ Сваки појединачни предмет има јасно дефинисане исходе и циљеве учења и садржину и структуру предмета. +++ Циљеви студијског програма су усклађени са циљевима Установе и исходима учења +++ Исходи учења на студијском програму су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националном оквиром квалификација .+++ Методџ наставе су усклађу са	Одсуство спремности да се постигне баланс између теоријских и практичних знања. ++

стандардима, адекватне су, орјентисане ка исходима учења и усаглашене са критеријумима оцењивања, што је видљиво у силабусима сваког појединачног предмета +++ Дефинисани ЕСПБ за све предмете усаглашени су са активностима учења потребним за достизање исхода учења. +++ Информације о завршном раду и инструкције за писање стручних и научних радова су доступне студентима. +++ Доступност информација о студијском програму на сајту Установе. +++ Радно оптерећење студената је у границама европског стандарда. +++ Омогућено учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма. +++	
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Обезбеђење квалитета у складу са стратегијом образовања у Србији. ++ У току процеса самовредновања, извршити анкетање студената у вези са даљим унапређењем СП. ++ Подстицање студената на учлањење у Алумни. ++	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања студената. +

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу анализе испуњености стандарда и полазећи од урађене Анализе методом SWOT анализе сачињени су следећи предлози за и планиране мере:

▪ *Континуирано праћење и усклађивање студијског програма са светским трендовима образовања.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, катедре.

▪ *Подстицати учлањење студената у Алумни и активности Алумни клуба, ради сарадње и бољег сагледавања компетенција студената интензивирања активности између Алумни асоцијације и Установе.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора.

▪ *Континуирано сагледавати потребе и могућности осавремењавања студијског програма.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Наставно веће, шефови катедри, Комисија за обезбеђење квалитета, Студенсти парламент

▪ *Подстицати постизање баласа између теоријских и практичних знања кроз активности студената на часовима вежби и при реализацији стручне праксе.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, наставно веће

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Опис стања

5.1 План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе. Наставни процес, организациони оквир за остваривање студијских програма на свим нивоима студија, представља практичну реализацију делатности Установе. Исти је планиран и организован годишњим планом рада Установе у настави. Наставници, сарадници, студенти и ненаставно особље се придржавају плана рада и поступају у складу са планом рада.

Помоћник директора за наставу израђује је *план и распоред наставе* (предавања и вежби). Исти се израђује уз претходне консултације са наставницима и сарадницима који ће изводити наставу у том семестру, уз максимално уважавање сугестија Студентског парламента са пажњом посвећеном уједначеном оптерећењу студената уједначено током радне недеље. О распореду предавања и вежби за дати семестар и његовим евентуалним изменама студенти се обавештавају објављивањем распореда на огласној табли и интернет страници Установе.

Сагласно Правилнику о правилима студија план извођења наставе студија се изводи према плану извођења наставе који на основу члана 55. став 1 тачка 10 Статута Установе доноси Наставно веће. Планом извођења наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- облици наставе (теоретска предавања и практична предавања/вежбе; консултације; семинари);
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- термини испитних рокова;
- попис литературе за студије;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Испуњењем ових елемената у потпуности се поштује одредба предвиђена у члану 5 Правилника о правилима студија – План извођења наставе.

Помоћник директора за наставу координира наставни процес у оквиру Установе и стара се о правилном и доследном спровођењу наставних планова и студијских програма.

У оквиру Плана рада Установе за одређену школску годину предвиђен је план реализације наставног процеса, којима се одређује да ће се реализација наставе у школској 2022/2023, 2023/2024 и 2024/2025 години вршити према утврђеном радном календару, Плану

ангажовања наставника по студијским програмима и распореду одржавања наставе, као и према распореду одржавања испита.

План и распоред наставе (активне и практичне / предавања и вежбе) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

5.2 Настава је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. У извођењу наставе настоји се да теоријски део градива буде илустрован и допуњен примерима из праксе, решавањем хипотетичких случајева, анализом судске праксе, излагањем реферата студената на задату тему и сл. Оцену поткрепљености студијског програма примерима из праксе дају свршени студенти у анкети ОБ 8 што упућује на закључак да овај поделемента квалитета задовољава у потпуности.

Студенти се охрабрују да постављају питања и дају своје мишљење о темама које се обрађују. У току извођења наставе, наставници и сарадници, један део часа посвећују давању одговора на постављена питања. Анализом судске праксе студенти се подстичу на тимски рад и размену идеја. Самосталност у раду подстиче се и у оквиру симулација суђења студената студијског програма ОАС Право које студенти, уз претходна појашњења сарадника, изводе тако што на унапред задато чињенично стање сами треба да припреме и презентују правну аргументацију и антиципирају аргументе противне стране или решавање конкретних примера као (у оквиру предмета правна клиника). Самосталност у раду студената подстиче и тимско решавање задатака из области економије и предузетништва.

Квалитет предавања се, између осталог, унапређује и употребом савремених техничких средстава у извођењу наставе (видео-бима, приступањем преко интернета и приказивањем путем видео-бима јавних регистара попут, подстицањем интерактивне наставе и дискусија, те излагањем савремених трендова и анализе актуелних случајева који имају везе са предметном материјом.

Установа организује прикупљање мишљења актуелних студената о интерактивности наставе, односно на питање у којој мери настава подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања путем анкете као и свршених студената на питање унапређења способности промишљања:

- на питање: Наставник подстиче интерактивност студената у настави (Образац 2)
- на питање: Студијски предмет је унапредио моју способност промишљања (Образац 2.2)
- на питање: Студијски предмет је унапредио моју способност промишљања (Образац 8)
- на питање: Студијски предмет је добро документован примерима (Образац 2.2.)

Надлежни за обезбеђење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор. Комисија прибавља информације од надлежних за обезбеђење овог дела наставног процеса, обрађује и анализира податке, оцењује квалитет и сачињава извештај Наставном већу. У случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно веће налаже директору да донесе корективне мере којима наставницима и сарадницима, код којих је то случај, налаже да иновацијама садржаја предмета за наредни наставни циклус, доведу квалитет најмање на минимални ниво, а да за праћење спровођења корективних мере задужи помоћника директора за наставу.

Квалитет овог елемента цени се на основу: извештаја директора и помоћника директора за наставу и просечних оцена добијених на основу анализе анкете активних студената на питање о подстицању интерактивности код студената од стране наставника наставник и просечних оцена о документованости примерима и унапређењу промишљања предмета . Узевши у обзир све анализиране поделементе цена елемента је *квалитет задовољава у потпуности.*

У анализираном периоду поред укључености примера из праксе у току активне и практичне наставе, у Установи је присутна пракса организовања предавања-радионица из

одређених наставних предмета од стране стручњака из праксе са предметним наставником, којима су присуствовали сви заинтересовани студенти.

5.3 Установа је обезбедила да се на сваком предмету, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: основне податке о предмету; циљеве, садржај и структуру предмета; план реализације наставног процеса: радни календар, план одржавања наставе и план одржавања испита; начин оцењивања; списак литературе и податке о наставницима и сарадницима на предмету. Ови подаци се поклапају са структуром силабуса за сваки од предмета, те су подаци доступни и у оквиру структуре студијског предмета и силабуса предмета.

Радним календаром предвиђено је да ће се наставни процес реализовати у току школске године која траје од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године и подељена је у два семестра, летњи и зимски. Термини наставног процеса и активности доступни су на сајту Установе.

5.4 Установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на свим предметима, на основу упоређивања донетих планова рада и на основу увида у реализоване наставне активности предвиђене плановима, од стране наставног особља. Установа оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Надлежан за обезбеђење овог дела наставног процеса је помоћник директора за наставу, који о резултатима спровођења плана рада и реализације наставног процеса на крају сваког семестра подноси извештај Наставном већу и директору. У складу са овим извештајем и обрађеним и анализираним подацима, а у складу са Табелом 1 Правилника, цени се квалитет и сачињава извештај Наставном већу, те у случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно веће налаже директору да донесе корективне мере којима упозорава предметне наставнике и сараднике на обавезу њиховог извршавања плана у наредном семестру. У случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно веће налаже директору да донесе корективне мере којима, надлежне за обезбеђење остварења нивоа квалитета овог дела наставног процеса, обавезује за његово остварење у наредном планском циклусу.

Оцена квалитета наставе и наставника Квалитет извођења наставе редовно се прати кроз контролу спровођења планова рада на појединачним предметима и контролу квалитета облика и метода наставе, и уколико се у испуњењу наставног плана и програма у целини или напојединим предметима појаве проблеми предузимају се мере у циљу њиховог превазилажења укључују се и Катедре.

У вези са стандардом квалитета наставе, садржине предавања и вежби наставник и сарадник су испунили дужност да садржину наставе и вежби стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања су покрила градиво предвиђено планом рада на предмету, била корисна за савладавање градива и полагање испита, а један њихов део је посвећен примерима. И вежбе су корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита, као и кроз вежбе је појашњена материја из уџбеника при чему се примењују и проверавају стечена знања. Метод одржавања предавања и вежби претпоставља да су наставник и сарадник за њих припремљени, да излажу разумљиво и јасно, да стимулишу критичко размишљање студената, да примењују интерактивне методе наставе, да стално унапређују своје педагошке и дидактичко-методичке способности, као и да прате, евидентирају и оцењују успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Настава и вежбе изводе се према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат је студентима, а у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да настава започне и заврши се на време.

Стандард професионалног понашања наставника и сарадника према студентима претпоставља да наставник, односно сарадник: уредно извршава своје наставне обавезе, да се пристојно понаша, да успоставља и одржава коректан однос са студентима, уз пуно поштовање личности и потреба студената, да стил његовог изражавања буде неутралан и професионалан, као и да његово излагање не садржи увредљиве и дискриминаторске изјаве

према било којем појединцу или заједници. Наставник, односно сарадник не сме наставу злоупотребљавати у политичке или верске сврхе.

Квалитет наставника је у потпуности у складу са критеријумима Установе. Поред стручних знања, у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу, путем анкетања студената. Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од важних елемената код избора и напредовања наставника, и одржане наставе.

Устаова континуирано прати обезбеђеност квалитета делова наставног процеса на три начина, и то путем анкетања студената, самооцењивања наставног особља и праћења наведених делова наставног процеса од стране шефова катедри.

1. Путем анкетања студената (Образац 2) прати следеће делове процеса: интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса су помоћник директора за подршку настави и директор. -

2. Путем самооцењивања наставног особља (Образац 6) део процеса који се односи на НИР, односно на укључивање резултата научно-истраживачког рада у наставни процес. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса помоћник директора за наставу и директор

3. Путем праћења наведених делова наставног процеса од стране шефова катедри. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор. У случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно веће налаже директору да донесе корективне мере којима обавезује надлежне субјекте у обезбеђењу квалитета у циљу задовољења стандарда, а да о донетим мерама информира Наставно веће.

Директор и помоћник директора за наставу упозоравају наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања рада и наставе. У том циљу наставницима се обезбеђује потребно савређавање. Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета предвиђа релевантне поступке и мере које се предузимају уколико дође до одступања. Прописани су стандарди рада у делу у коме се регулише контрола испуњености Стандарда квалитета наставе студијских програма. Правилником је предвиђено да се „контрола садржаја и метода наставе обавља кроз анонимну студентску анкету, која резултира „оценама квалитета свих облика наставе на предмету и то за сваког наставника појединачно“.

У Установи се спроводи систематско праћење и оцењивање квалитета наставе на појединачним предметима, које обухвата прибављање информација, о понашању наставника и сарадника у оквиру следећих делова наставног процеса: организованост наставе, садржај наставног предмета, начина излагања материје, учествовања студената у настави, полагања испита, у целини процењен квалитет наставника и сарадника и предмета. Установа организује прикупљање мишљења актуелних студената на питања која се односе на овај део наставног процеса путем анкете (Образац 2) и свршених студената (Образац 8) на питање квалитет садржаја сваког предмета је задовољно моја очекивања Надлежни за организовање и спровођење прикупљања мишљења о овом делу наставног процеса су помоћник директора за подршку настави и директор. Сачињава се извештај Наставном већу. У случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно веће, за овај део обезбеђења квалитета налаже директору, да донесе корективне мере које се састоје у налозима наставницима и сарадницима, код којих је то случај, да побољшају квалитет наставе у деловима процеса у којима он не задовољава, а које се односе већ на наставу у наредном семестру, како би активности наставника и сарадника довео на тражени ниво квалитета који води придржавању плана наставе и плана рада. За контролу испуњења наложених корективних мера директор задужује помоћника директора за наставу.

Анализа и процена тренутне ситуације

Квалитет наставног процеса прате, контролишу и оцењују следећи субјекти за обезбеђење квалитета: Наставно веће, Комисија, директор Установе, помоћник директора за наставу, помоћник директора за подршку настави, наставници и сарадници путем поступака прописаних Правилником о самовредновању. У складу са тим поменути субјекти предлажу корективне мере. Начини (стандарди) и поступци којима се обезбеђује квалитет наставног процеса, а по којима се поступало у трогодишњем периоду, дефинисани су у табели у члану 42. Правилника.

Реализација наставе у предходне три године вршена је и доследно спровођена према утврђеном радном календару, плану ангажовања наставника по студијским програмима и распореду одржавања наставе, као и према распореду одржавања испита.

Комисија је ценила испуњеност овог елемента стандарда 5:

-увидом у Планове рада школе 2022/2023, 2023/24 и 2024/25 школске године Комисија је констатовала да је у оквиру истих у делу План рада у образовном процесу предвиђен План реализације наставног процеса

- на основу информација добијених од директора, помоћника директора за наставу и помоћника директора за подршку настави о предвиђености плана рада и распореду одржавања наставе и испита, њиховој реализацији у складу са наставним планом, и плану ангажовања наставника по студијским програмима

- на основу резултата анкете ОБ 2.2. на питање: Студентима је на почетку семестра доступан план рада на предмету

Установа примењује Стандард 5: Квалитет наставног процеса који се обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, а што је евидентно из Правилника. Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 5.

Анализа резултата наставног процеса анкетирањем указује на континуиран тренд високог задовољства студената.

Установа изводи наставу у складу са техничком опремљеношћу Установе и потребама предмета. Приликом дефинисања односно одабира наставних метода наставници су се руководили тиме да настава буде у високом степену интерактивна и да максимално укључује студенте, подстиче логичко размишљање, закључивање и креативност.

Наставници су се определили за одређене стратегије наставе и активности студената којима ће на најбољи начин савладати јасно дефинисане исходе учења на предметима. У циљу квалитетног одвијања наставног процеса пре почетка сваког семестра студентима су доступни распореди наставе и план рада на предметима. Силабусом сваког предмета прецизиране су методе наставе у циљу остварења исхода учења, а тиме и исхода учења студијског програма.

Резултати анкета показују да наставници и сарадници поштују термине и редовно изводе наставу, редовно одржавају консултације, спремни су за сарадњу са студентима, на јасан и разумљив начин излажу материју и спремни су да дају одговоре на постављена питања.

Директор и помоћник директора су се изјаснили да у анализираном периоду није било потребе за применом корективних мера везаних за елементе стандарда 5 те је оцењено да квалитет задовољава у потпуности.

Процена испуњености Стандарда 5

Установа је посвећена остваривању свих стандарда квалитета наставног процеса, оцењујући да ће се тиме укупан наставни процес у Установи ускладити са европским стандардима, унапредити и објективизовати.

Статутом Установе и Правилником дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника.

Установа, опредељена да континуирано унапређује квалитет наставног процеса, оцењује да је квалитет наставе од кључне важности за остваривање темељних циљева образовања. Из тог разлога Комисија спроводи једном годишње евалуацију квалитета наставе и самоевалуацију целе Установе и свих студијских програма. Остваривање квалитета наставног процеса у Установи континуирано се прати и контролише од субјеката за обезбеђење квалитета, у циљу повећања нивоа квалитета наставе.

Стандард је испуњен у целини. Полазне претпоставке односа према раду су висок професионални морал наставника и одговорност студената. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма, односно са потребом успешног савладавања одређене материје из предмета у погледу којих се настава изводи у одговарајућем семестру.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру стандарда 5 методом SWOT анализе Установа анализира и квантитативно оцењује од следеће елементе: компетентност наставника и сарадника; доступност информација о терминима и плановима реализације наставе; интерактивно учешће студената у наставном процесу; доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе; избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења; систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Информације о студијском програму, плану и распореду наставе доступне су на интернет страници Установе. +++ Спровођење систематског праћења квалитета наставе/наставног процеса и предузимање корективних мера. ++ Прописаност примене корективних мера у циљу побољшања квалитета наставе. ++ Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду. ++ Интерактивно учешће студената у наставном процесу. ++ Усвојене су корективне и превентивне мере ради уклањања уочених недостатака у процесу извођења наставе.(++) Методе наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења су прецизно дефинисане спецификацијама (описима) предмета за сваки студијски програм. (+++)	Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада. (++)
Могућности (<i>Opportunities</i>)	Опасности (<i>Threats</i>)

Интензивирање сарадње са другим ВШУ са којима Установа има потписане уговоре о сарадњи и погледу ангажовања наставника у допунском раду и гостујућих професора из иностранства. +++ Одржавање предавања-радионица од стране стручњака из праксе.+++ Организовано и планирано учешће у настави гостујућих професора.(++)	Необјективност студената приликом анкетања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису редовно присуствовали настави. ++
--	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5

На основу анализе и процене стања и испуњености стандарда сачињени су предлози и планиране мере и активности за унапређење квалитета Стандарда 5:

▪ *Спроводити детаљну анализу анкета студената о квалитету наставног процеса и вршити корекције наставног процеса у складу са оправданим примедбама студената;*
Носиоци активности: директор, помоћници директора, наставно особље.

▪ *Подстицати и стимулисати студенте да се што активније укључују у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама, израду домаћих задатака, учешће у дискусијама, израду семинарских радова и презентација, практичну реализацију пројектних задатака итд.*

Носиоци активности: катедре, наставно особље.

▪ *Организовати додатну едукацију наставног особља о интерактивним облицима наставе и вештини комуникације;*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, катедре

▪ *Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички преиспита властити постојећи метод извођења наставе предавања, односно вежби у оквиру свог предмета, посебно са становишта начина презентовања наставе;*

Носиоци активности: наставно особље

▪ *Планом рада за наредну школску годину предвидети предавања-радионица које изводе стручњаци из праксе и предметни професори.*

Носиоци активности: директор и помоћници директора, наставно особље, катедре.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: КАВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Опис и анализа стандарда 6

6.1 Од свог оснивања Установа у континуитету *организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад. Стратешка опредељеност остварује се кроз перманентно повезивање и остваривање јединства образовне, научноистраживачке и стручне делатности.* Установа у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког и професионалног (стручног) рада што представља једну од мера обезбеђења квалитета предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета.

Установа је је обезбедила интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија (Правилником, у табели Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада) на тај начин, што се знања и резултати, до којих долази и спровођењем научно истраживачких и професионалних активности наставника и сарадника Установе, укључују у програме извођења наставе на свим нивоима студија, упоредо са страном литературом, чиме се студентима с омогућава да резултате научно-истраживачког рада наставника и сарадника разматрају упоредо са резултатима научно-истраживачке активности водећих европских и светских аутора. Овакав концепт доприноси развоју критичког мишљења и подстицању наставника и сарадника да стално раде на унапређењу своје научно-истраживачке активности. Укључење ових знања и резултата у наставни процес резултира иновирањем наставног садржаја већине предмета

Оцена овог елемента заснива се на анализи анкете наставног особља (Образац 14) на питање: *У свом раду остварује јединство образовног, научно истраживачког и стручног рада.*

<i>Питање</i>	<i>2022/23</i>	<i>2023/24</i>	<i>2024/25</i>	<i>Просечна оцена</i>
У свом раду остварује јединство образовног, научно истраживачког и стручног рада	4,60	4,85	4,85	4,77

Просечна оцена овог питања указује на квалитет који задовољава у потпуности.

6.2 Установа *перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.* Научноистраживачки рад у Установи, у ком учествују наставници и сарадници, обавља се у циљу развоја науке, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређења квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад и стварања материјалних услова за рад и развој.

Установа поседује организациону структуру која је неопходна за остваривање научно-истраживачког и стручног рада, као и значајне људске ресурсе за његово спровођење. Посебну улогу имају катедре. Установа спроводи следеће активности:

- издавање редовних и специјалних издања часописа International Review Belgrade,
- издавање редовних издања часописа Трендови у пословању,
- организовање међународне научне конференције (ЕЕЕ),
- пројектне активности,
- међународна научна сарадња,
- издавање монографија и специјалних публикација,
- успостављање домаће и међународне сарадње са високошколским и научним институцијама.

Установа реализује Ерасмус, међународне и домаће пројекте, у којима су руководиоци/координатори наставници стално запослени. У научноистраживачке и стручне пројекте укључен је велики број наставника, асистената и сарадника.

Установа је од свог оснивања препозната је као поуздан партнер и због тога је све време успостављала међународну сарадњу, пре свега високошколским установама у свету. Из наведених разлога Установа је и донела Стратегију међународне сарадње. Стратегија међународне сарадње је јавно доступна објављивањем на сајту Установе.

Међународну сарадњу Установа успоставља и кроз међународну конференцију “Employment, Education And Entrepreneurship – ЕЕЕ” („Запошљавање, образовање и

предузетништво“), коју традиционално организује сваке године, као и кроз друге међународне конференције на којима се јавља било у улози координатора, или да само учествује у раду. Установа је остварила сарадњу са бројним високошколским установама која се огледа кроз заједничке научноистраживачке и стручне пројекте, међународне научне конференције, издавачку делатност, размену наставника и студената и др. Ова сарадња је потврђена потписаним Уговорима о пословно техничкој сарадњи са високообразовним институцијама из земље и света, научним, пословним и другим организацијама и институцијама.

6.3 Установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника. Праћење и провера резултата научноистраживачког рада у Установи се одвија на неколико нивоа. Незоставни начин провере квалитета научно-истраживачког рада врши се у погледу сваког наставника и сарадника приликом избора односно реизбора у одговарајуће звање, разматрањем годишњих извештаја о научно-истраживачкој активности сваког наставника и сарадника, учешћем у научно-истраживачким пројектима и на друге начине својствене академској заједници. У Установи се доследно примењују критеријуми који се односе на научноистраживачки и стручни рад, јер се за избор у звање наставника и сарадника обавља по Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника, а који је у свему усклађен са препоруком Националног савета за високо образовање. О свим изборима спроведеним по наведеном правилнику у секретаријату Установе постоји документација.

Установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника прегледом: објављених радова саопштених на конференцијама, у часописима и другим публикацијама, учествовања у научноистраживачким и стручним пројектима, на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. НИР образац за наставно особље је обавезан и наставници и сарадници Установе га достављају годишње, директору школе, најкасније до почетка нове школске године, на анализу и праћење остварених резултата. Предвиђено је да се након анализе образаца, са сарадницима који нису показали напредак, обавља се разговор и указује на пропусте, те, уколико се уочи проблем, пружа помоћ у виду ментора за следећу годину, а уколико наставник који не повећа свој НИР у складу са планираним активностима, обавља се разговор у виду упозорења, и његов рад се прати.

6.4 Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања. Истраживачка стратегија и примарни циљ Установе је: унапређивање научно-истраживачке делатности Установе кроз пружање подршке у реализацији различитих научних активности, а у складу са захтевима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно иностраних институција које се баве научно-истраживачком делатношћу. Циљеви су у потпуности у складу са стратешком оријентацијом Установе. Јасно дефинисани циљеви и заци Установе садржани су у релевантним актима који афирмишу професионални рад и етику на пољу научно-истраживачког рада. Исти су усклађени са принципима и стандардима образовног система. Циљеви које можемо посебно издвојити су: развијање научних и стручних сазнања и унапређење стручне праксе у области пословне економије, предузетништва, менаџмента, финансија, маркетинга и права, преношење научних и стручних знања и вештина и иновирање, развој и примењивање нове образовне технологије у преношењу знања кроз процес образовања и научноистраживачког рада.

Установа посебну пажњу посвећује неговању и одржавању односа са бројним институцијама у земљи и учествује у међународној сарадњи са партнерским високошколским институцијама у иностранству.

6.5 Знања до којих наставници и сарадници Установе, долазе спровођењем научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у наставни процес реализацијом њихових права и обавеза да предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма.

Установа је је обезбедила интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија (Правилником, у табели Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада) на тај начин, што се знања и резултати, до којих долази и спровођењем научно истраживачких и професионалних активности наставника и сарадника Установе, укључују у програме извођења наставе на свим нивоима студија, упоредо са страном литературом, чиме се студентима с омогућава да резултате научно-истраживачког рада наставника и сарадника разматрају упоредо са резултатима научно-истраживачке активности водећих европских и светских аутора. Овакав концепт доприноси развоју критичког мишљења и подстицању наставника и сарадника да стално раде на унапређењу своје научно-истраживачке активности. Укључење ових знања и резултата у наставни процес резултира иновирањем наставног садржаја већине предмета.

6.6 Установа подстиче и обезбеђује услове наставном особљу да се активно бави научноистраживачким и стручним радом и да што чешће објављује резултате тог рада у сопственим публикацијама, затим, плаћањем котизација на другим научним и стручним скуповима, плаћањем едукативних семинара и др. Установа је у циљу пружања подршке наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација публикује сопствене научне часописе.

6.7 Установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима. Као подршку наставном особљу пуца могућност објављивања научних радова у реномираном часопису са SCI индексацијом, публиковањем сопственог међународног часописа под називом International Review Belgrade. Часопис International Review излази од 2012. године (од 2023 године под називом International Review Belgrade), два пута годишње у електронском издању (пдф формату) и у штампаној верзији, на енглеском језику. Исти је у 2020, рангиран у М 53, 2021. у М 51, а 2022. години у категоризацији М 24, а потом у М23. Од 2014 године, часопис излази у суиздаваштву са италијанским издавачима из Болоње. Сви радови поред двоструке “следе” рецензије, пролазе и обавезну софтверску проверу на плагијате. Часопис је индексиран у следећим базама и на платформама: Emerging Sources Citation Index (ESCI), ERIH PLUS, SCIndeks, Science Impact Factor (SIF), Google Scholar, Directory of Open Access Journals (DOAJ), The University of Saskatchewan Library, Scientific Indexing Services (SIS), Directory of Research Journals Indexing, WorldCat Database Search Engine, ROAD- Directory of Open Access scholarly Resources, ResearchBib (Research Bible).

Часопис Трендови у пословању чији је издавач Установа, од 2019. године, излази два пута годишње у електронском и штампаном издању, на српском и енглеском језику. Часопис је од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја добио категорију М53 за 2020. годину, М52 за 2021 и 2022 годину, а потом М51. Часопис је реферисан у Српском цитатном индексу (SCIndeks) (<http://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12810>), и индексиран у DOAJ (Directory of open access journals – Онлајн база података која индексира квалитетне рецензиране часописе који се издају у режиму отвореног приступа) (<https://doaj.org/toc/2334-8356>).

На тај начин је наставницима и сарадницима Установе омогућно под повољнијим условима објављивање научно-стручних радова.

Будући да се часописи финансирају из сопствених извора Установе, то је својеврсна потврда система за финансијску подршку младим истраживачима и наставном особљу.

Установа благовремено обезбеђује ажурну и савремену литературу за све студијске програме посредством издавачке делатности. Наставници, аутори уџбеника, воде рачуна о интересима и потребама студената Установе, усаглашеношћу уџбеничке материје са силабусима и изменама правних и економских прописа.

Процена испуњености Стандарда 6

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 6 Квалитет научноистраживачког рада, дефинисањем у оквиру Правилника, у табели Начини и поступци

за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада и обезбеђењем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника, утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научноистраживачком раду и обједињавањем образовног и научноистраживачког рада као делова јединственог процеса образовања.

Остварењем јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада, Установа показује посвећеност како образовању, тако и науци. У том контексту непрекидно осмишљава, припрема и реализује научне, истраживачке, стручне и друге врсте програма и пројеката националне и међународне сарадње у областима деловања. На тај начин се и садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности непрекидно усаглашавају са стратешким циљевима Установе, као и националним, европским и светским циљевима и стандардима високог образовања. Позитивни исходи ових активности укључују се у наставни процес. Установа обезбеђује услове рада који су подстицајни за развој како наставног и ненаставног особља, тако и студената.

Научно-истраживачки рад у Установи обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе. У складу са законским оквирима Установа не подлеже акредитацији Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација. Независно од тога Установа своју компетентност и спремност за научноистраживачки рад показује на основу следећих чињеница:

- остваривањем развојне политике, стратегије и планова научноистраживачког и стручног рада;
- подстицањем и стимулисањем научноистраживачког и стручног рада и научне продукције наставника и сарадника обезбеђујући: литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научноистраживачки и стручни рад;

- планирањем и развојем научноистраживачког подмлатка;

- контролише се спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада и њихово кориговање, евидентирање и вредновање резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном применом правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања:

- наставници и сарадници активно учествују у развоју научних области кроз учешће и вођење научних истраживања, објављивању и презентацији резултата на многим међународним научним скуповима и у рецензираним часописима што велики број резултата;

- један број наставника су чланови уређивачког одбора и рецензенти у међународним часописима и зборницима са међународних конференција;

- програм издавачке делатности Установе се у континуитету реализује, кроз разноврсне публикације, уџбенике, зборнике радова са међународних и националних конференција које Установа организује, часописе Трендови у пословању и International Review Belgrade и др.

- реализација Еразмус, међународних и домаћих пројеката, у којима су учесници и руководиоци/координатори наставници стално запослени;

- остварена је сарадња са бројним високошколским институцијама;

- Установи је додељена Еразмус повеља за високо образовање 2021-2027. Еразмус повеља за високо образовање представља предуслов за даље учешће Установе у највећем европском програму финансирања пројеката у области образовања и академске мобилности – Еразмус+.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру стандарда 6 методом *SWOT* анализе Установа анализира и квантитативно оцењује елементе стандарда 6:

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Усаглашеност образовног, научноистраживачког и стручног рада. (+++)	Установа нема законску могућност да се акредитује за научно-истраживачку делатност. (++)

Системски приступ за Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника дефинисан Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета кроз табелу Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада. (+++) Плодна издавачка делатност Установе. (++) Установа има вишегодишњу праксу организације традиционалне међународне конференције ЕЕЕ. (+++) Постојање подршке и обезбеђења могућности наставницима и сарадницима да активно учествују у научноистраживачком раду и публикавању радова у часописима и зборницима међународног значаја. (+++) Развијена сарадња са иностраним високошколским институцијама. (+++) Развијена међународна сарадња са сродним високошколским институцијама из иностранства. (+++) Укључивање резултата истраживања у наставни процес врши се путем објављивања уџбеника и монографија. (+++) Процедура и избор наставника у звања јесу заснована на резултатима њиховог научног и педагошког рада. (++)	Недовољно учешће наставника и сарадника на пројектима под покровитељством Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (++)
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Стратешко опредељење Установе за унапређење квалитета научноистраживачког рада у складу са стратешким опредељењем земље и европским циљевима. (+++) Сарадња са привредним субјектима у домену имплементације резултата научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника у пројекте са привредом. (++) Могућност пријављивања за пројекте које финансира Европска унија. (++)	Недовољан број националних пројеката у којима би учествовале високе школе академских студија у приватном власништву (++) Недоступност буџетских средстава за финансирање научно-истраживачког рада наставника и сарадника на високообразовним установама у приватном власништву. (+++) Дуготрајан и захтеван ангажман наставника и сарадника на изради уџбеника и практикума се не вреднује као научноистраживачки рад. (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 6

Полазећи од анализе испуњености стандарда 6 и Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе сачињени су следећи предлози и планиране мере:

▪ *Повећавати број наставника и сарадника који учествују у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за науку и развој, Центар за научноистраживачки рад и развој, Центар за међународну сарадњу.

▪ *Актуелизовати уџбенике и приручнике путем активног укључивања резултата истраживања и наставити и обезбедити динамичност објављивања монографија.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу, помоћник директора за подршку настави, помоћник директора за науку и развој, катедре, наставно особље.

▪ *Установа је остварила значајне резултате на пољу међународне сарадње, али је важно наставити са интезивним радом на плану међународне сарадње, укључивањем што већег броја наставног особља у овај процес.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за науку и развој, катедре, Центар за међународну сарадњу, Центар за научноистраживачки рад и развој.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1 Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2 Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3 Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4 Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5 Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6 Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

Табела 6.7 Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1 Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2 Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Опис, анализа и процена стандарда 7

Установа је осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар. Квалитет наставника и сарадника Установа обезбеђује: њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, под условима и процедурама утврђеним и дефинисаним Законом о високом образовању и интерним актима Установе; стварањем услова за перманентну едукацију и развој; провером квалитета њиховог рада у настави.

Установа, у складу са одредбама Правилника за самовредновању и оцењивање квалитета, редовно спроводи праћење своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра, праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра, што посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Установа посебну пажњу посвећује научном подмалтку.

7.1. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђен је се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере усавршавања. Установа је у складу са Законом о високом образовању утврдила јасне услове за избор у звања наставника и сарадника, Статутом (чл. 72) и Правилником о избору у звање (Прилог 7.1). Поступак и услови избора наставника и сарадника унапред су утврђени и доступни оцени стручне и шире јавности. Правилник је у складу са позитивноправним прописима и предлогом критеријума Националног савета за високо образовање (у даљем тексту: НСВО).

Минимални ниво квалитета елемената је поштовање одредби закона, Статута и других аката Установе о доступности стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора. Овај поступак и услови, предмет периодичне провере и усавршавања, су испуњени у складу са Правилником, члан 55 тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Комисија овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењује на основу: увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, доступности и видљивости на сајту Установе биографија и библиографија наставника, асистената и сарадника у настави, поштовања одредби закона, Статута и Правилника о избору у звања при избору наставника и сарадника у звања и при заснивању радног односа, доступности стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора, као и испуњености критеријума за избор наставника у звање предавача, доцента, ванредног и редовног професора, наставника страног језика на основу чега је у све три године оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања наставника (чл 40. ст. 3. Кодекса о академском интегритету).

7.2 Установа се, приликом избора наставника и сарадника у звања, придржава поступака и услова путем којих оцењује научно стручну и педагошку активност наставника и сарадника, а који су прописани Законом о високом образовању и одредбама аката Установе којима се предвиђа минимални ниво квалитета елемената - позитивна оцена о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника.

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника у Установи транспарентно су регулисани, дефинисани и документовани.

Поступак за избор наставника и сарадника у звања спроводе Комисије за избор у звање, Наставно веће, директор. Поштовање прописаних процедура и услова обезбеђује се, између осталог, поверавањем израде извештаја о пријављеним кандидатима компетентној комисији и омогућавањем стављања приговора на реферат.

У складу са чланом 15 Правилника о избору звање директор образује Комисију за избор у звање. Задатак ове комисије је да:

- на основу анализе документације и научно истраживачких резултата кандидата утврде да ли пријављени кандидати по конкурс испуњавају услове за избор у звање наставника и сарадника,

- припреми реферате и сажетке реферата о пријављеним кандидатима,

- у извештају рангира пријављене кандидате по обавезним и изборним условима.

По правилу, Комисија за избор у звање у рефератима предлаже за избор у звање и заснивање радног односа прво рангираног кандидата.

Наставно веће на основу реферата Комисија за избор у звање врши избор

наставника и сарадника у звања.

Надлежни за периодичне провере и усавршавања наведених активности, у смислу унапређења или усклађивања поступка и услова у складу са изменама законске регулативе, у Установи су секретар и директор.

Елемент 7.2 је испуњен је у складу са Правилником, члан 55, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника. Минимални ниво квалитета елемената је позитивна оцена о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника, те је оцењено да овај елемент стандарда 7 задовољава у потпуности.

Установа планира развој кадрова и развој људских ресурса и обезбеђује наставни кадар. Планирање обезбеђења кадрова обухвата идентификовање потреба кадрова и начин њиховог обезбеђења, уз претходну анализу расположивог кадра за наредну школску годину, при чему се узима у обзир одлазак наставника у пензију по основу година стажа или старости, одлазак наставника на друге високошколске установе, могућност ангажовања наставника са других високошколских установа, анализирају се захтеви за одобравање сагласности за ангажовање који су у пуном или непуном радном односу на другим високошколским установама, промене процента ангажовања наставника са непуним радним односом и др. Након тога израђује се План ангажовања наставника и сарадника за наредну школску годину. Потребу за избором наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа утврђује директор, који благовремено расписује конкурс у складу са Законом и Статутом

7.3 Установа систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника и сарадника. Установа при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима радног, привредног и друштвеног живота. Установа прати стручно-професионални допринос наставника и сарадника који остварују кроз учешће на домаћим и међународним научним, истраживачким и развојним пројектима и руковођењем тим пројектима, чланством у уређивачким одборима научних часописа, чланством у програмским или организационим одборима научних конференција, као и рецензирањем радова у домаћим и међународним научним часописима.

Подстицај научно-стручне и педагошке активности наставника и сарадника спроводи се кроз планску стимулацију засновану на признањима и наградама, а посебно кроз избор у виша наставничка и сарадничка звања.

Минимални ниво квалитета елемента 7.3 представља позитивна оцена научно-стручног и педагошког рада, као и задовољење критеријума за избор у виша наставничка и сарадничка звања. Елемент 7.3 је испуњен у складу са Правилником, члан 55, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника. Комисија је овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењивала на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, и констатовала да су током конкурсисања сви изабрани наставници и сарадници испунили минимални ниво квалитета, и то како у погледу оцене о научно-стручног, тако и у погледу педагошког рада, као и да су они наставници и сарадници, који су задовољавали критеријуме за избор у виша наставничка звања били бирани у њих. Оцена научно истраживачког рада врши се увидом у научни картон наставника. На основу тих констатација овај елемент квалитета генерално оценила: квалитет задовољава у потпуности.

7.4 Установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања. Установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова. Установа поклања пажњу развоју кадрова и дугорочном обезбеђењу предуслова и прилика за обезбеђење наставног кадра, и прати њихов даљи напредак и усавршавање.

Квалитетна селекција младих кадрова спроводи се пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-стручног и педагошког рада.

Студенти који су остварили просечну оцену изнад 8, на првој и другој години студија, и показују смисао за наставни рад могу се на предлог директора за наставу, укључити у наставу као демонстратори. Уколико покажу добре резултате, бивају ангажовани у радни однос као сарадници у настави, као студенти мастер студија, а затим и асистенти уколико наставе школовање на докторским студијама на неком од Универзитета у земљи или иностранству.

Установа планира развој кадрова идентификујући потребу за едукацијом кадрова при чему су у фокусу млади и новопримљени кадрови за које се организује едукација на принципу „едукација едукатора“ коју држе старији и искусни наставници на различите теме, и Форум младих лидера. Развој научноистраживачког и наставног подмлатка Установе се остварује и кроз следеће активности: пружање стручне и саветодавне подршке младим истраживачима, обезбеђивање услова за објављивање резултата индивидуалног научноистраживачког рада младих научних кадрова, обезбеђивање услова за објављивање резултата колективног научноистраживачког рада младих научних кадрова, обезбеђења неопходних услова за научноистраживачки рад, публиковање резултата рада и систематско праћење и вредновање рада научног подмлатка и предузимање других радњи у циљу пружања подршке научноистраживачком и наставном подмлатку. То се постиже промовисањем етичког и професионалног односа према научном раду и прихваћеним стандардима научног рада, промоцијом интелектуалних и научних достигнућа младих научних кадрова.

Елемент 7.4 је испуњен је испуњен у складу са Правилником, члан 55, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

7.5 Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима. Здовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника постиже се и перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа њихових педагошких компетентности.

Установа обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања о конкурсима за међународне и домаће научно-истраживачке пројекте и стипендије, обезбеђивања адекватне литературе, приступа библиотечким ресурсима, успостављања сарадње са домаћим и међународним образовним и научно-истраживачким институцијама, у циљу припреме и реализације сарадње и заједничких пројеката могућностима за обезбеђивање финансијске подршке и реализацијом издаваштва. Установа одобрава наставницима и сарадницима службена одсуства ради усавршавања и учешћа на научним скуповима.

Установа спроводи програм развоја кадра и за ту сврху обезбеђује одговарајућа средства. Професионални развој кадра постиже се организовањем семинара по типу „едукација едукатора“.

Елемент 7.5 је испуњен је испуњен у складу са Правилником, члан 55, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

7.6 Установа вреднује повезаност рада наставног и стручног кадра у области образовања са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота. Установа подржава комуникацију између наставног особља (наставника и сарадника) Установе и релевантних професионалних удружења. У том смислу поједини наставници Установе имају активно ангажовање у релевантним удружењима.

Елемент 7.6 је испуњена је испуњен у складу са Правилником, члан 55, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

7.7 Установа при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.

Наставници и сарадници Установе дужни су да професионално поступају током извођења свих облика наставе и других активности. Циљ је да се са студентима успостави сарадња и коректни односи, засновани на узајамном поштовању. Способност за наставни рад и резултати у наставном раду наставника и сарадника Установе редовно се прате и оцењују у поступцима њиховог избора и именовања, а сагледавају се кроз њихов рад са студентима, професионалан однос према настави и уредно испуњавање свих наставних обавеза, обезбеђивање литературе за припремање испита, правилну методологију извођења наставе, менторски рад са студентима, научно-истраживачким и наставним подмлатком, као и спремност да усавршавају и развијају своје педагошке вештине. Педагошка активност наставника ангажованих на предметима одговарајућег студијског програма вреднује се путем спровођења анкета у току школске године. Комисија анализира податке и саопштава их Наставном већу. Комисија за унапређивање и обезбеђење квалитета на крају сваке календарске године приказује резултате анкета и саставља периодичне извештаје о анализи резултата анкета. Педагошка активност везује се и за ангажовање наставника у писању и објави уџбеника и практикума, и организовању и спровођењу радионица. Анализа и евалуација квалитета научних, истраживачких и педагошких компетенција наставника и сарадника у Установи указује на задовољавајући ниво када је у питању педагошки рад наставника и сарадника. Увидом у анкете студената може се, такође, закључити да су оцене наставника и сарадника на задовољавајућем нивоу,

Елемент 7.7 је испуњен је испуњен у складу са Правилником, члан 55, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Процена испуњености стандарда 7

Установа у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима НСВО за стицање звања наставника и сарадника, Правилником о избору у звање и другим општим актима обезбеђује квалитет наставника и сарадника њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој и редовном провером квалитета њиховог рада у настави и праћењем и евалуацијом квалитета и компетентности наставног кадра.

Установа је у потпуности применила Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника у складу са Упутством за примену стандарда 7 од тачке 7.1 до тачке 7.7, што прецизирано и испуњено у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитетом (у даљем тексту: Правилник) у табели Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника, тако што:

- поступак и услови за избор наставника и сарадника су унапред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности; у складу су са позитивним законским прописима и општим актима Установе;

- поступак и услови за избор наставника и сарадника предмет су периодичне провере и усавршавања;

- приликом избора наставника и сарадника у звања Установа се придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује њихову научну, истраживачку и педагошку активност;

- Установа спроводи дугорочну политику селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка;

- наставницима и сарадницима је обезбеђена перманентна едукација и усавршавање и учешће на научним и стручним скуповима;

- при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно се вреднују педагошке способности наставника и сарадника при чему се уважавају препоручени критеријуми Националног савета за високо образовање.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

Установа анализира и квантитативно оцењује елементе стандарда 7.

Strengths (Снаге)	Opportunities (Могућности)
Доследна примена процедуре поступка избора дефинисане и усаглашене са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање. +++ Јавност поступка и услова за избор у звања наставника и сарадника+++ Вредновање научно-истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања ++ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање. ++	Укључивање свршених студената Установе у наставу као сарадника у настави или асистента. +++ Повећати мобилност наставника и сарадника.++ Усавршавање и едукација наставника и сарадника у земљи и иностранству. ++ Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања. +++ Укључивање што већег броја наставника у научно-истраживачке пројекте.++
Weaknesses (Слабости)	Threats (Опасности)
Формално приступање студената у процесу уважавања мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. ++	Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном, а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника. +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе следеће констатације: У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: шест (6) слабости, пет (5) могућности и четири (4) опасност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

■ *Укључити у научно-истраживачке пројекте Установе што већи број наставника и сарадника Установе у будућности.*

Носици активности: директор, помоћник директора за науку и развој Центар за научноистраживачки рад и развој.

■ *Повећати мобилност наставника и сарадника и обезбедити средства за финансирање истих.*

Носици активности: директор, помоћник директора за науку и развој

■ *У континуитету поклањати већу пажњу усавршавању педагошких компетенција наставника и сарадника и истрајати на обезбеђивању адекватних услова за научно-истраживачки рад.*

Носици активности: директор, помоћник директора за науку и развој, Центар за научноистраживачки рад и развој .

■ *У циљу постпешања дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, предузети адекватне мере које би се састојале у томе да се уведе редовна пракса да се непосредно пред крај школске године обави разговор са студентима који имају висок просек, и да им се том приликом предоче могућности и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу и помоћник директора за подршку настави.

▪ *Континуирано наставити са процесом подмлађивања наставничког кадра пријемом нових сарадника и подстицати развој научног подмлатка.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу и помоћник директора за подршку настави.

Показатељи и прилози за стандард7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника.

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе.

Стандард 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Опис, анализа и процена стандарда 8

Квалитет студената обезбеђује се: селекцијом студената приликом уписа на одговарајући студијски програм, на унапред прописан и јаван начин; перманентним праћењем њихове активности током студија, тј. континуираном провером знања - оцењивањем и анализирањем напредовања студената током сваке године студија; предузимањем потребних мера за побољшање ефикасности студирања; кроз улагање у стварање просторних капацитета, што квалитетнијег наставничког кадра, савремене опреме и учила. Стандарди за обезбеђење квалитета студената прецизније су утврђени Законом о високом образовању, Статутом и правилницима Установе и одговарајућим процедурама за обезбеђење квалитета Установе.

За праћење квалитета студената одговорни су сви наставници и сарадници Установе предвођени директором и помоћником директора за подршку настави, Комисија за обезбеђење квалитета и Служба за студентска питања. Квалитет студената подразумева праћење више елемената квалитета, с тим да је за сваки елемент прописан минимални ниво квалитета и поступак обезбеђења и контроле.

8.1. Установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације податке који су повезани са њиховим студијама. Установа обезбеђује благовремено и тачно информисање студената о њиховим правима, обавезама и одговорностима. Установа благовремено информисање потенцијалне студенте, као и све студенте Установе пружајући им релевантне информације повезане са студијским програмима, условима студија, компетенцијама које стичу дипломирањем, условима и поступку уписа, организацији и раду Установе. Ове информације се презентују у писаним материјалима и на интернет страници Установе, у оквиру Информатора и других садржаја, при чему се наводе стратегија обезбеђења квалитета, основни задаци и циљеви, опис студијских програма и опис садржаја предмета, очекивани образовни исходи, списак

наставника и сарадника са референцама, услови уписа и преноса ЕСПБ бодова, трајање студија, висине школарине, Статут, Правилник о студијама и др.

Оцену информисања студената Комисија је засновала на основу резултата анкете актуелних студената ОБИ приказаних у следећој табели:

<i>Информисање студената</i>	<i>2022/23</i>	<i>2023/24</i>	<i>2024/25</i>	<i>Просечна оцена</i>
Обим добијених информација је довољан	4,63	4,72	4,70	4,68
Информисање студената је благовремено	4,82	4,91	4,77	4,83
Информисање студената путем огласне табле је добро	4,70	4,71	4,68	4,70
Информисање студената путем телефона је добро	4,75	4,67	4,71	4,71
Информисање студената путем путем сајта Школе је добро	4,60	4,76	4,68	4,68
Укупна просечна оцена				4,72

Добијена укупна просечна оцена елемента: Информисање студената 4,72 је у распону 4,5 до 5 те квалитет задовољава у потпуности.

У циљу привлачења потенцијалних кандидата за упис Установа организује промоцију студијских програма и Установе спроводећи промотивне активности: инфо дан, дан отворених врата, презентације студијских програма у средњим школама, бесплатне радионице и сл. Исте спроводи путем медија, презентацијом на нивоу средњих школа, учешћем на Сајму образовања и виртуеном сајму образовања „На који ћеш факс“ на којем је Установа

учествовала претходних година (https://nakojicesfaks.com/booth/srb_visoka_skola_za_posl_ekon_i_pred). Установа организује „дане отворених врата“ када будући студенти могу обићи просторије Установе, обавити разговоре са неким од професора у вези са студијским програмима и обавити разговоре са неким од чланова Студентског парламента како би сазнали о њиховим искуствима током студија и студенском животу на ВШ ПЕП.

Установа примењује опште институционалне стратегије с обзиром на процедуре пријема и признавања образовања, и поштује једнакост и равноправност студената по свим основама.

8.2. При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом. У складу са основним задацима у образовању, Установа унапред утврђује услове за упис студената на акредитоване студијске програме Установе и на основу тога врши избор кандидата. Услови за упис су стабилни, не мењају се и унапред су познати и јавни (налазе се на web сајту Установе и у Информатору за упис).

Установа сваке школске године расписује конкурс за упис на студије, сходно чл. 102 Статута и члана 11. Правилника о студијама. Конкурс садржи: број студената, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, право на упис, документа потребна за упис, као и висину школарине коју плаћају студенти (Прилог 8.7). Конкурс за упис благовремено се објављује на web сајту Установе.

Установа организује и бесплатну припремну наставу како би олакшала полагање пијемног испита.

На студијски програм основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање, а на мастер студије лице које има завршене академске студије. Страни држављанин се може уписати на студијски програм Установе под истим условима као и домаћи држављани, ако пружи доказ о познавању језика на којем се изводи настава.

На основу критеријума из конкурса Установа сачињава ранг листу пријављених

кандидата за сваки студијски програм за који је расписан конкурс за упис студената. Право уписа стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру утврђеног броја студената за упис на студијски програм. У случају када кандидати имају исти број бодова по наведеним мерилима, одлуку о њиховом редоследу доноси Комисија за упис студената. Учесник конкурса за упис може поднети приговор на редослед – ранг листу кандидата у предвиђеном року, у складу са Статутом.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних студијских програма су утврђени чл. 17 Правилника о правилима студија. Кандидат који је стекао одређени број ЕСПБ бодова, на студијским програмима истог нивоа и врсте студија на овој или другој високошколској установи, лице које је стекло диплому о завршеном високом образовању, на лични захтев, може се уписати на одговарајуће студије на Установи без полагања пријемног испита. Упис се врши на основу упоређивања садржаја наставног програма са студијским програмом Установе, признавања положених испита и признавања остварениог броја ЕСПБ бодова.

Ближи услови за упис, као и поступак уписа на студијски програм дефинисани су Статутом Установе и Правилником о правилима студија.

Поступак уписа спроводи Комисија за упис, коју именује директор својом одлуком. Број студената који уписује прву годину неког од студијских програма у оквиру Установе, усклађен са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима, у оквиру одобреног броја студената наведеног у Уверењу о акредитацији и дозволи за рад и чл. 10 Правилника о студијима.

На основу критеријума из конкурса Установа сачињава најпре прелиминарну, а потом коначну ранг листу пријављених кандидата за сваки студијски програм за који је расписан конкурс за упис студената.

8.3 Једнакост и равноправност студената по свим основама загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. У остваривању права уписа на студијски програм Установе, сагласно загарантованости, једнакости и равноправности студената по свим основама, утврђене одредбом члана 8. став 1. Закона о високом образовању – једнакост и равноправност студената по свим основима је загарантована - кандидати имају једнака права која не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног статуса, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, социјалног, националног или етничког порекла, постојање сензорног или моторног хендикеп и инвалидности или другом сличном основу, положају или околности. Сви студенти у имају једнака права и могућности и забрањена је дискриминација на начин на који је уређено антидискриминаторним законодавством Републике Србије. Једнакост и равноправност студената по основу законом признатог личног својства загарантовани су, као и могућност студирања за студенте осетљивих друштвених група. Оваква пракса преточена је у Правилник о критеријумима и начинима пружања подршке студентима из осетљивих друштвених група доступним на сајт Установе.

Минимални ниво квалитета овог елемента стандарда 8 елемента састоји се у потпуном поштовању, односно спровођењу у пракси једнакости и равноправности студената по свим основама. Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу поштовања једнакости и равноправности студената у поступку уписа и у току студирања прописаних законом и општим актима Установе као и на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на наставнике и сараднике: *Поштује и у пракси спроводи једнакост и равноправност студената по свим основама* чија нализа резултата указује да квалитет задовољава у потпуности.

8.4. Установа развија критеријуме вредновања и контроле праћења наставе и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе и активног учешћа у настави. Установа настоји да сталним осавремењивањем програма студија и другим средствима мотивише студенте да праћење наставе схвате пре свега као елемент њиховог права на квалитетно школовање, а не искључиво као њихову обавезу, као и да их подстакне да активно учествују у настави. С друге стране, наставници и сарадници дужни су да наставу изводе на начин који

држи пажњу слушаца и који стимулише критичко размишљање студената. Наставници и сарадници на првом часу упознају студенте са: правима и обавезама студената истичући важност присуствовања и праћења наставе (предавања и вежби); планом и програмом наставног предмета; циљевима, исходима учења и обавезношћу садржаја; литературом неопходном за успешност у савладавању градива; методама извођења наставе; начином стицања бодова на предиспитним обавезама и испиту, као и о начину оцењивања студената и праћења њиховог напредовања током реализације наставе; као и са терминима индивидуалних консултација.

На сваком предмету, води се евиденција од стране предметног наставника и сарадника о присуству и активности студената на предавањима и вежбама тј. о извршавању обавеза студената из свих облика наставног рада. Редовно присуство и активно учествовање у настави, доноси студентима одређени број бодова, који се стичу у оквиру предиспитних обавеза.

Квалитет студената се вреднује, односно изражава у бодовима који се укључују у коначну оцену о савладаности предмета, на основу праћења активног учешћа у настави (редовна посета настави, активно учешће у анализи и расправи тема на предавањима и вежбама, самосталне активности или учешће у групним активностима на изради задатака, семинарских радова, и сл.).

8.5. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Установа обезбеђује јасно и недвосмислено упознавање студената, запослених и јавности са пропозицијама оцењивања и механизмима за процену и контролу процедура оцењивања. Наставници на својим предметима на уводном часу на почетку семестра упознају студенте са пропозицијама оцењивања, односно о критеријумима, правилима и процедурама оцењивања. Наставник је дужан да се приликом оцењивања студената придржава јасних и унапред дефинисаних критеријума у свим испитним роковима. Оцењивање мора бити објективно, непристрасно и без дискриминације студената по било ком основу.

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током ангажовања у активnoj настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената. Критеријуми, правила и процедура оцењивања студената предвиђени су Статутом и Правилником о студијама односно спецификацијама предмет, а у оквиру курикулума сваког од студијских програма, који су јавно објављени, и доследно се спроводе, што могу да потврде резултати са сваког од испита. Методе оцењивања и знања у складу су са циљевима, садржајима и обимом студијских предмета.

Наставници и сарадници непрекидно прате и оцењују рад студената током наставе, а укупна оцена студента одређује се на основу броја поена остварених током наставе и оцене знања које студент покаже на испиту. Успех студената на испиту изражава се оценама, у зависности од остварених ЕСПБ бодова, а у складу са чл.104. ст.4 Закона о високом образовању и то: од 51 до 60 поена - оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена - оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена - оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена - оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена - оцена 10 (десет).

Кандидат има право да поново полаже испит из кога је добио позитивну оцену. То може да учини у наредном испитном року. Поништавање положеног испита врши се на основу писменог захтева студента који може бити и необразложен. Одлуку доноси директор, с тим да се мора прихватити захтев студента.

Студент има право да поднесе приговор на добијену оцену ако сматра да испит није обављен у складу са законом или да је оштећен, у року од 24 часа од саопштења оцене, помоћнику директора за наставу. Помоћник директора за наставу у року од 24 часа од добијања приговора разматра приговор и предлаже директору да захтев прихвати или одбије, а потом директор доноси одлуку. Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит у договору са предметним наставником, у истом испитном року. Оцена на поновљеном испиту је коначна.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу и вредновању посете и активног учешћа студената у настави, вредновању свих предиспитних обавеза, вредновању знања показаног на испиту и интеграцији свих поена из наведених вредновања, у коначну оцену о савладаности предмета.

Комисија овај елемент квалитета вредновала на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на актуелне студенте: *Критеријуми за проверу знања су унапред одређени и јасни.*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су просечне вредности оцена по наведеном питању, које су приказане у следећој табели.

<i>Школска година</i>	<i>Просечна оцена студената</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,80	нема примедби
2023/2024	4,90	нема примедби
2024/2025	4,65	нема примедби
<i>за период 01.10.2022.- 30.09.2025</i>	<i>4,78</i>	нема примедби

На основу спроведене анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена активних студената оцена 4,78 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

8.6. Установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура, који су дефинисани Статутом и Правилником о студијама. Установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знања. У циљу унапређења овог стандарда од предметних наставника се тражило да доставе предлоге овог критеријума у предлозима иновираних силабуса.

У складу са тачком 6. Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената, Правилника задатак наставника је да систематично анализирају, оцењују и унапређују методе и критеријуме оцењивања студената по предметима које су држали у том семестру и да по њиховом завршетку, укључујући и припадајуће испитне рокове, и да помоћнику директора за наставу подносе Извештај о одступању од метода оцењивања студената (Образац 7 Правилника). Комисија, на основу разговора са директором и помоћником директора за наставу констатује да у анализираном периоду није било одступања од метода оцењивања.

8.7 Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма. У оквиру контроле елемената и метода оцењивања, установа проверава да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студената током наставе, какав је однос оцена рада студената током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање. Оцењивање и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената по предметима разматрају органи управљања и пословођења, Комисија за обезбеђење квалитета, катедре и предметни наставници путем дискусија.

8.8. Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос

према студенту). Установа обезбеђује коректно професионално понашање наставника према студентима, колегама и запосленима у Установи, предвиђањем истог у члану 15 Кодекса о академском интегритету. Професионално понашање наставника присутно је и током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Односи наставник/студент обезбеђују постизање образовних циљева. Резултат су сталог преиспитивања, у оквиру Начина и поступака за обезбеђење квалитета студената у складу са Правилником. Оцена овог елемента заснива се на резултатима анализе анкета Образац 2, у делу Наставник, на питање: *поступа професионално и има објективан, етички и коректни однос према студентима.*

<i>Наставник</i>	<i>2022/23</i>	<i>2021/22</i>	<i>2022/2023</i>	<i>Просечна оцена</i>
поступа професионално и има објективан, етички и коректни однос према студентима	4,72	4,70	4,81	4,74

На основу просечне оцене 4,74 испуњеност анализираног елемента се оцењује: *квалитет задовољава у потпуности.*

8.9 Установа систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду. Установа има усвојене процедуре и мере које примењује у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама студија. Наведене процедуре и мере су саставни део Начина и поступака за обезбеђење квалитета студената Правилника, којима се систематично прати пролазност студената на испитима и остварење пројектоване дистрибуције оцена за три узастопна испитна рока у години.

8.10. Установа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Систематично праћење пролазности студената на испитима по предметима, програмима и годинама студија, спроводи директор, помоћник директора за наставу и Комисија ценећи на основу просечне оцене и пролазности студената на испитима које је сачињава студентска служба на основу базе података СТУДЕНТИ.

8.11. Установа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Студентски парламент је орган преко кога студенти остварују своја права и штите интересе на Установи. Положај, делатност, организација и надлежност Студентског парламента ближе је одређен Статутом Студентског парламента, у складу са Законом. Студентски парламент редовно одржава седнице и делегира представнике студената који заступају ставове студената у стручним телима Установе; брине о организовању образовног, истраживачког и научног рада студената; предлаже мере за унапређивање студентског стандарда и учествује у раду студентске организације. Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Установе: у Савету, Наставно-научном већу, Комисији за обезбеђење квалитета.

Процена испуњености стандарда 8

Процедуре пријема и признавања образовања и уписа студената спроводе се уз поштовање једнакости и равноправности студената по свим основама. Установа има јасно дефинисане и јавно објављене процедуре за пријем и оцењивање студената које се непрестано и доследно примењују у читавој установи. Услови за упис објављени су у оквиру

конкурса постављеног на сајт Установе. Установа је вршила селекцију кандидата приликом уписа на студије. Овај ниво квалитета елемента је испуњен. Комисија је овај елемент квалитета вредновала на основу увида у: дефинисане поступке уписа на студије првог степена и на студије другог степена, Конкурсе за упис на студије, Ранг листе примљених и уписаних студената на бази случајног узорка, на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Установа је у претходном разматраном периоду поштовала равноправност студената по свим основама.

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Установа непрекидно и систематски прати успех студената и њихово напредовање на сваком од студијских програма које изводи и предузима мере подршке у случају незадовољавајућег успеха студената. Установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима,

Вредновање постигнућа студента засновано је на укупном броју поена које је студент стекао, а према квалитету усвојених знања, стечених разумевања, постигнуте овладаности, остварене оспособљености, до компетентне спремности на самосталан израз.

Установа систематично прати и проверава оцене студената по предметима. У анализираном периоду није дошло до неправилности у дистрибуцији оцена те није било потребе за предузимањем мера.

Установа прати опхођење према студентима. Опхођење се заснива на равноправном односу у наставном и стваралачком процесу.

Установа је омогућила студентима студентско организовање, деловање и учешће у одлучивању, у складу са законом и актима Установе.

Установа пружа додатну подршку студентима из осетљивих група. Установа је донела Правилник о критеријумима и начинима за пружање подршке студентима из осетљивих друштвених група. Правилник садржи детаљно разрађене механизме подршке које високошколска установа пружа и под којим условима.

Инфраструктура за студенте (просторија за рад Студентског парламента, библиотека, студентска служба, студентски клуб) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Установа је активно учешће студената у процени услова и организације студијских програма обезбедила Правилником на основу чији одредби се оцењивање квалитета обавља путем анкета актуелних и свршених студената Установе и учешћем представника Студентског парламента у раду органа и стручних тела Установе.

Лице које заврши студије стиче одговарајући стручни назив у складу са законом. Својство студента престаје у случајевима предвиђеним законом.

Ради подстицања студената на постизање изузетних резултата током студирања Установа утврђује услове за промовисање и награђивање студената тако што је у претходном периоду по основу успеха студирања: студентима са просеком од 9-9,49 умањивала износ школарине за 20%, просеком од 9,5 до 9,99 умањивала је износ школарине за 50%, а студенте са просеком 10 ослобађала је обавезе плаћање школарине. Установа је донела одлуку да и у будућем периоду настави са овим трендом подстицања и награђивања студената.

С обзиром да је квалитет студената обезбеђен селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста, комисија је оценила да је стандарда 8 испуњен односно да квалитет анализираних елемената овог стандарда задовољава у потпуности.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

Комисија за обезбеђење квалитета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања студијских програма извршила *SWOT* анализу елемената стандарда 8.

Предности (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
Обезбеђена је потпуна доступност података о студијским програмима, процедурама и критеријумима пријема путем огласних табли Установе, Информатора, интернет странице Установе и медија. (+++) Процедура и услови пријема студената су јасно дефинисани. (+++) Обезбеђена је једнакост и равноправност студената по свим основима. (+++) Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани, унапред познати и усклађени са исходима студијског програма. (+++) Процедуре и критеријуми оцењивања су унапред познати, а методе оцењивања студената и знања која су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. (++) Континуирано праћење пролазности студената по предметима и студијским програмима и примена корективних мера. (+++) Студентима је омогућен сваки облик студентског организовања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Установе и општим актима Установе. (+++) Студентима је омогућено учешће у свим органима Установе. (+++) Награђују најбољи студенти. (+++)	Незаинтересованост једног броја студената за рад Студентског парламента. (++) Објективност наставника при оцењивању се мери путем анкетних упитника, што одражава субјектиан став студената на који утичу различити фактори. (++)
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Могућност ангажовања представника Установе из реда наставног особља и Савета у циљу информисања студената о њиховој улози у одлучивању у оквиру органа Установе. (++) Благовремено информисање потенцијалних кандидата о процедури пријема студената. (+++) Унапређење поступка представљања Установе у средњим школама. (++) Мотивисати студенте за веће учешће у оцењивању педагошког рада наставника и сарадника кроз упитнике, разговоре са помоћником директора за	Незаинтересованост студента за правовремено информисање о студијама. (++) Радно ангажовање студента током студирања ради стицања средстава за издржавање неповољно утиче на њихово ангажовање у Установи. (++)

наставу и радом у оквиру Комисије за обезбеђење квалитета.(++) Активнији рад студентских организација на плану профилисања студентских потреба и проблема у вези наставног процеса. (++)	
---	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8

На основу урађене SWOT анализе и анализе и процене испуњености стандарда 8, наводе се предлози за побољшање и планиране мере и активности за унапређење квалитета:

- *Омогућити пријем у радни однос студентима са оствареним запаженим резултатима.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу.

- *Радити на промовисању активности Студентског парламента и мотивисати студенте за активно учешће у раду Студентског парламента.*

- *Едуковати студенте о значају обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента.*

Носиоци активности: директор, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент.

- *Стимулирати студенте да се што активније укључе у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу, катедре, наставно особље.

- *Мотивисати студенте да веће учешће у оцењивању педагошког рада наставника и сарадника кроз упитнике, разговоре са помоћником директора за наставу и радом у оквиру Комисије за обезбеђење квалитета.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу, катедре, наставно особље, Комисија за обезбеђење квалитета.

- *Мотивисати студенте да сами организују трибине, предавања, презентације о квалитету студија у свим областима - студијски програм, настава, квалитет техничке и ненаставне подршке, библиотечких и информатичких ресурса, управљања, рада Установе, а нарочито у погледу квалитета студирања, односно услова за живота и рад студената, и могућности за креативне ваннаставне активности студената.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, катедре, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 8

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената.

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: КВАЛИТЕТ УЧБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Опис, анализа и процена стандарда 9

Остваривање елемената стандарда квалитета учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса:

- обезбеђује се доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката и
- континуирано се анализира, прати и контролише, у циљу повећања нивоа квалитета учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарске учионице.

Установа примењује Стандард 9. Квалитет учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, тако што доноси и спроводи одговарајућа акта, а што је евидентно из Правилника у табели Начини и поступци за обезбеђење учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

9.1. Установа обезбеђује студентима учбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време. Сагласно члану 2 став 3 Правилника о учбеницима Установа је дужна да студентима обезбеди потребан наставни материјал усаглашен са студијским програмом у потребном броју примерака и благовремено, даном отпочињања наставе. Подаци о обавезној и допунској литератури наводе се у силабусима који су доступни у примереном временском периоду пре отпочињања наставе на датом предмету.

Важно је напоменути да Установа бесплатно обезбеђује студентима учбенике приликом уписа на сваку годину студија понаособ, чији су аутори запослени или ангажовани на Установи. Већи број осталих учбеника који су обавезна литература у наставном плану налазе се у библиотеци. Библиотека поседује све нове публикације, учбенике и монографије чији су аутори запослени у Установи, а које издаје Висока школа за пословну економију и предузетништво. Приликом почетка сваког семестра поред литературе коју обезбеђује Установа, студенти добијају информацију о неопходној допунској литератури коју могу пронаћи у библиотеци Установе. Библиотечке јединице доступне су студентима у радно време Установе. Студентима је омогућена доступност појединим наставним материјалима постављањем истих на веб сајт Установе.

Минимални ниво квалитета елемента 9.1 који се састоји у обезбеђености учбеника, друге литературе и одговарајућих учила за наставу из сваког предмета, пре почетка семестра, је обезбеђен, што потврђује и добијена анализа резултата анкета на питање обезбеђености студијског предмета учбеником и осталим училима за наставу на време (пре почетка семестра).

9.2. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим учбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Основни циљ Установе је да обезбеди квалитетне публикације (основне учбенике, помоћне учбенике, практикуме, приручнике, збирке задатака, научне и стручне часописе и остале публикације од научно-образовног значаја за Установу) које ће целовито, адекватно и креативно покрити наставне предмете, чији су садржаји и исходи и структура дефинисани силабусима студијских програма.

9.3 Високошколска установа доноси општи акт о учбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет учбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); учбеници и друга учила која

не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Установа у складу са Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета Установе и Правилником о уџбеницима посебно анализира: документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност предвиђена Правилником о издаваштву; наставну и другу литературу; утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописану обавезу провере квалитета уџбеника. Правилник о уџбеницима садржи потребне аспекте квалитета садржаја, структуре, стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Контрола квалитета уџбеника остварује се путем контроле анализе текста и усаглашености његовог садржаја са планираним садржајем у силабусу предмета и обима текста. Сагласно члану 8 Правилника о уџбеницима, контролу квалитета текста врше рецензенти у делокругу своје надлежности. Уџбеници као основно наставно средство, садржано у силабусима наставних предмета (у целини покривају наставни план и програм предмета) прихваћени су од стране Наставног већа Установе. У погледу квалитета, садржаја и обима одговарају циљевима студијског програма и силабусу предмета на који се односи.. Када су у питању академски начин излагања и сажимања материје, а сагласно рецензијама уџбеници су високог квалитета. Треба, такође, истаћи да су уџбеници прилагођени педагошким и образовним захтевима наставе. Квалитет уџбеника оцењује се и током процеса извођења наставе. Установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре, стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). У складу са општим актом и услед контроле квалитета уџбеника и других учила, уџбеници и учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим, односно уџбеником чији је садржај у потпуности усаглашен са садржајем предмета предвиђеним у силабусу или уџбеником који је усаглашен са позитивним законским прописима. Важно је нагласити и да се испитна литература стално иновира, тако да прати развој науке и промене у законодавству и друштву. При избору уџбеника увек се даје предност квалитету.

Важно је нагласити и да се испитна литература стално иновира, тако да прати развој науке и промене у законодавству и друштву.

Установа је ову област регулисала, у складу са важећим прописима, својим нормативним актима - Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, Правилником о уџбеницима, Правилником о издавачкој делатности и Правилником о раду библиотеке.

Планом рада Установе дефинишу се потребна издања за наредну школску годину. Установа стимулише сопствено издаваштво тако да уџбенике, збирке и практикуме, који су добили позитивну рецензију, Установа издаје. Издавање публикација се врши на основу годишњег издавачког плана, који за текућу годину, доноси Наставно веће на предлог Комисије за издавачку делатност и део је плана рада Директора. У складу са Правилником о издаваштву, Комисија за издавачку делатност заједно са шефовима Катедри, а у координацији са Директором и помоћником директора за наставу доноси одлуку о приоритету издаваштва и предлаже штампање издања. Одлуку о штампању доноси Директор.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу анализе три поделементa квалитета:

1) Увида у постојање Правилника о уџбеницима као констатације и да је Установа по њему поступала, и

2) Мишљења студената путем анкета свршених студената по Обрасцу 8 на питање: *Литература за студијски програм је добро усклађена са тематиком.*

<i>Школска година</i>	<i>Просечна оцена студената</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,70	нема примедби
2023/2024	4,73	нема примедби
2024/2025	4,86	нема примедби
за период 2022-2025	4,76	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена 4,76 налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

1) Мишљења активних студената путем анкета по Обрасцу 2.2 на питање: *Литература за студијски предмет је добро усклађена са тематиком.*

<i>Школска година</i>	<i>Просечна оцена студената</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,60	нема примедби
2023/2024	4,70	нема примедби
2024/2025	4,55	нема примедби
за период 2022-2025	4,62	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена 4,62 налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Коначна оцена овог елемента је квалитет задовољава у потпуности.

9.4. Установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.

Библиотека Високе школе за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту: Установе) и њен библиотечки фонд, саставни су део базе COBISS.SR. Библиотека је снабдевена потребним уџбеницима за извођење наставе и поседује информационе ресурсе и сервисе које користи у циљу испуњења основних задатака.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда са читаоницом су смештене у оквиру зграде Установе, те је приступ библиотечком фонду лако доступан корисницима и истима пружа адекватне услове рада.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу три поделемент квалитета: чињенице да је овај елемент квалитета задовољен акредитацијом високошколске установе и њених високошколских јединица изван седишта и студијских програма, увида у број и врсте библиотечких јединица у библиотеци Установе у седишту и о библиотекама у високошколским јединицама (ВЈ) без својства правног лица у Лозници, Јагодини и Нишу и резултатима анкете ОБ14 наставника на питање: осигурана је сва потребна опрема, комисија је оценила ниво испуњености овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

9.5 Установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Библиотечки фонд од преко 4.500 библиотечких јединица се стално обнавља набавком нове литературе и публикавањем уџбеника и других издања наставника и сарадника Установе. На тај начин обезбеђује се важна подршка наставном процесу на свим студијским програмима, као и у научно-истраживачком раду. Установа добија научне часописе путем претплате, размене или поклона.

Установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Студенти су анектама оценили да је број књига у библиотеци довољан.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу: увида у фонд књига у библиотеци, на основу које је евидентно да је библиотечки фонд континуирано занављан свих година постојања Установе, укључујући и разматрани период, и на основу резултата анекта активних студената, на основу којих је оцењено да квалитет задовољава у потпуности.

9.6 Установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, пратећу информатичку опрему,

приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Исти се континуирано обезбеђују и унапређују, као подршка квалитету наставног процеса студијских програма. Рачунари намењени за савлађивање градива су изузетног квалитета и врхунских перформанси и садрже све неопходне апликације за ефикасан рад у савлађивању наставног плана и програма. Приликом одвијања наставе могућа је употреба различитих мултимедијалних садржаја. Установа има компјутерске и мултимедијалне лабораторије (рачунарске учионице) са лиценцираним програмима и интернетом, које студенти користе у наставном процесу и научноистраживачком раду.

Информатичка опрема намењена студентима и запосленима на Установи се периодично унапређује и ради се на њеном перманентном осавремењавању.

Сваки запослени има на располагању креиран налог за електронску пошту.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу: увида у укупно тренутно стање расположивости информатичких ресурса Установе; мишљења путем анкета актуелних студената по Обрасцу 1 на питање: Информатичка опрема је у складу са потребама наставе; на основу мишљења путем анкета наставног особља по Обрасцу 14 и ненаставног особља по Обрасцу 13 на питање: Информатичка опрема је у складу са потребама задатка. Констатовано је да Установа располаже свим неопходним информатичким ресурсима, који задовољавају у погледу поузданости, по броју и по количини, као и да располаже са довољно информатичке и комуникационе опреме, на основу чега је Комисија оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Након спроведених анкета студената (ОБ1), прикупљених података и статистичке обраде и добијене су просечне вредности оцене питања Информатичка опрема је у складу са потребама наставе, које су приказане у следећој табели.

<i>Школска година</i>	<i>Просечна оцена студената</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,60	нема примедби
2023/2024	4,68	нема примедби
2024/2025	4,62	нема примедби
за период 2022-2025	4,63	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена 4,63 налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава потпуности.

Након спроведених анкета наставног и ненаставног особља (ОБ13 и ОБ14), прикупљених података и статистичке обраде и добијене су просечне вредности оцене питања Информатичка опрема је у складу са потребама задатка, које су приказане у следећој табели.

<i>Школска година</i>	<i>Об13</i>	<i>Об14</i>	<i>Просечна оцена</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,50	4,50	4,50	нема примедби
2023/2024	4,72	4,85	4,78	нема примедби
2024/2025	4,55	4,85	4,70	нема примедби
за период 2022-2025	4,59	4,73	4,66	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена 4,64 (добијена на основу просечне оцене студената:4,63 и просечне оцене наставног и ненаставног особља 4,66) налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Комисија је констатовала да је оцена квалитета елемента стандарда 9: Информатички ресурси, по сва три основа: квалитет задовољава у потпуности.

9.7. Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. На месту запослених библиотекара у Установи су лица са одговарајућим стручним квалификацијама. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарској учионици се континуирано прати, оцењује и унапређује.

9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

9.9 Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

9.10 Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, анарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад.

Процена испуњености стандарда 9

Установа анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке, а посебно документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

За сваки елемент Стандарда 9. Установа је дефинисала минималан ниво квалитета, као и поступке обезбеђења и контроле квалитета тако што је донела и спроводи одговарајућа акта, а што је евидентно из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 63 до 69. Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 9 у оквиру Правилника члан 69 од тачке 1 до тачке 10 приказаних у табели Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Посебан механизам анализе и унапређења организације и квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, успостављен је функционисањем интегрисаног система менаџмента, применом следећих начина и поступака: обезбеђивања уџбеника и друге литературе неопходне за реализацију студијских програма; доношења општег акта о уџбеницима; систематског праћења и оцењивања квалитета уџбеника и друге литературе; систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима библиотечког фонда; систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима информатичких ресурса; систематског праћења, оцењивања и унапређивања компетентности и мотивисаности особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру; упознавања студената са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

Квалитет овог стандарда задовољава с обзиром да Установа на време и у потребном броју обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходна за наставу и савлађивање градива из сваког предмета, који су унапред познати и објављени, и систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-стручног рада. Испуњеност стандарда 9 огледа се и у чињеници да је настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Испуњеност се огледа и у томе што је Установа је донела општи акт о уџбеницима – Правилник о уџбеницима и у складу са њим систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре, стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Установа је студентима обезбедила:

библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад; неопходне информатички ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета и другу информатичку опрему, осталу комуникациону опрему и приступ интернету. Констатовано је да је број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Студентима је обезбеђен одговарајући простор и услови за коришћење библиотечког фонда и информатичких ресурса, упознати су са начином рада у библиотеци и рачунарском центру се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунском центру.

Анализа слабости и повољних елемената стандарда 9

Предности (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
Установа је усвојила општи акт о уџбеницима и поступа по њему. (++) Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим предметима је благовремена и задовољавајућа. (+++) Установа зановљава библиотечки фонд. (+++) Установа има развијену издавачку делатност: уџбеници, монографије, зборник са научног скупа, научно-стручни часописи International Review Belgrade и Трендови у пословању. (+++) Установа континуирано сагледава мишљење студената о опремљености библиотеке, адекватности литературе за одређене предмете путем анкета чиме континуирано врши евалуацију свих процеса од значаја за рад библиотеке у сегментима њене опремљености и испуњавање потреба студената и наставника. (+++) Стручна спрема и број запослених у библиотеци и службама адекватан је обиму и потребама послова. +++ Структура библиотечког простора (библиотеке и читаонице) и број запослених су усклађени са националним стандардима за пружање библиотечких услуга. (++) Поседовање информатичких ресурса који омогућују приступ најновијим сазнајним резултатима. (+++)	Мањи број електронских облика литературе. (++)
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Развијање међубиблиотечке сарадње може допринети бољој понуди литературе студентима и наставницима. (++) Повећати мотивисаност наставника	Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда. ++ Промене у науци и брз развој софтвера и хардвера може довести до застарелости

за издавање уџбеника (нова издања својих уџбеника и/или потпуно нових уџбеника. (++) Мogućност повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност. (++) Аплицирање на пројектима који имају за циљ унапређење квалитета људских и материјалних ресурса у домену информатичких и библиотечких капацитета. (++)	информатичких ресурса. (+++)
--	------------------------------

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе и прцене тренутне ситуације, наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета:

▪ *Омогућити повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност.*

Носиоци активности: директор и помоћник директора за науку и развој.

▪ *Развијати домаћу међународну сарадњу са другим високошколским установама и библиотекама у циљу размене уџбеника и других публикација и заједничке издавачке делатности, посебно за издавање страних издања.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, катедре, Центар за међународну сарадњу.

▪ *Наставак осавремењавања рачунарског центра квалитетном опремом.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора.

▪ *Подстицати студенте на коришћење библиотечких јединица.*

Носиоци активности: наставно особље, библиотека/р.

Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3 Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Опис, анализа и процена стандарда 10

10.1. Установа општим актом Установе, и у складу са законом одређује надлежности и одговорности органа управљања и органа пословањења у управљању. Статутом Установе,

усаглашеним са Законом о високом образовању, дефинисане су: основне надлежности органа руковођења, управљања, стручних органа, тела и студентског парламента; задаци ненаставног особља у подршци реализације наставних планова и програма; основне надлежности, поступак и начин рада органа управљања, органа пословођења, Студентског парламента и стручних служби. Основне надлежности, поступак и начин рада стручних служби дефинисане су Правилником о организацији и систематизацији послова.

Установа је донела сва нормативна акта неопходна за нормално функционисање Установе.

Установа континуирано прати и усклађује надлежности и одговорности органа управљања и пословођења у организацији и управљању Установом, у оквиру Статута и општих аката Установе усклађених са Законима и другим прописима, као и са развојним потребама Установе.

Установа утврђује да су директор и секретар надлежни за праћење и усклађивање надлежности и одговорности органа управљања и пословођења у организацији и управљању Установом.

10.2. Структура, организационе јединице и делокруг њиховог рада и њихова координација и контрола, утврђене општим актом Установе, Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом.

Организациону структуру Установе чине две јединице: наставно научна организациона јединица и стручне службе Установе (служба финансија, служба за опште правне послове, библиотека, студентска служба и техничка служба).

Установа, у циљу унапређења квалитета, прибавља мишљења од запослених (наставног и ненаставног особља) о структури ОЈ и њиховом делокругу рада путем анкета (Образац 13 и Образац 14 Правилника).

Статут Установе предвиђа следеће органе Установе:

- Орган управљања – Савет
- Орган пословођења – директор, менаџер
- Стручни орган – Наставно веће
- Студентски парламент
- Савет послодаваца

Статутом установе предвиђени су и следећи органи: помоћници директора, шефови катедри и шефови служби.

Састав, надлежности и начин рада Савета утврђени су Статутом Установе.

Делокруг послова директора и његова овлашћења – надлежности, осим надлежности предвиђених законом, дефинисани су Статутом Установе.

Менаџера Установе именује Савет на предлог оснивача. Менаџер обавља послове у складу са законом, Статутом и општим актом Установе.

Помоћнике директора, непосредне сараднике директора, именује и разрешава Савет. Помоћници директора за свој рад одговарају Савету и Директору.

Наставно веће, као орган управљања рада Установе, је стручни орган Установе које чине запослени наставници и сарадници и представници студената. Наставно веће одлучује о питањима од интереса за реализацију наставе и обавља послове из своје надлежности у складу са Законом, Статутом и општим актима Установе.

У оквиру стручних органа оформљене су одговарајуће Катедре.

Студентски парламент је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе у Установи. Студентски парламент делује у складу са Статутом Установе и Статутом студентског парламента којим уређује своју организацију, начин рада и друга питања од значаја за свој рад.

Надлежни за спровођење поступка контроле организационе јединице и рада су помоћник директора за подршку настави и директор. У случају одступања од квалитета Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које се састоје у предлогу за измене и допуне Статута и општих аката, а што треба да резултује побољшањем структуре, ОЈ Установе, као и редефинисању њиховог делокруга рада у циљу

унапређења квалитета. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у периодичном ревидирању структуре организационих јединица и њиховог делокруга рада, као и контрои и оцена њиховог рада, који се заснивају на упоређивању стварног стања са обавезама утврђеним Статутом и општим актима Установе.

Комисија је оцену елемента стандарда квалитета - организација и управљање установом формирала, на основу мишљења наставног и ненаставног особља путем анкета по обрасцима (Образац 13 и Образац 14) на следеће питање: *Структура организационих јединица и њихов делокруг рада је добро постављен?* Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су просечне вредности оцене наведеног питања, које су приказане у следећој табели.

<i>Школска година</i>	<i>ненаставно особља</i>	<i>наставно особље</i>	<i>Просечна оцена</i>	<i>Примедба</i>
2022/2023	4,60	4,70	4,65	нема примедби
2023/2024	4.84	4.96	4,90	нема примедби
2024/2025	4,60	4,96	4,78	нема примедби
за период 2022-2025	4,68	4.87	4,78	нема примедби

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се просечна оцена 4,78 налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: квалитет задовољава узу потпуности.

Комисија је оценила елемент стандарда: структура, организационе јединице и делокруг њиховог рада и њихова координација и контрола, утврђене општим актом Установе, у складу са законом, по два основа:

- 1) - увидом у општа акта Установе Комисија констатује да су структура, организационе јединице и делокруг њиховог рада и њихова координација и контрола, утврђене општим актом Установе, у складу са законом, и
- 2) - увидом у резултате анкета. По првом основу квалитет задовољава у потпуности а по другом уз могућност побољшања

Комисија, овај елемент, контролисан по два основа, оцењује: квалитет задовољава у потпуности.

10.3. Установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском

установом и предузима мере за њихово унапређење. Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља врши се у складу са одговарајућим радноправним прописима, Статутом Установе и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Надлежни за спровођење поступка праћења рада и предузимања мера су помоћник директора за подршку настави и директор. У случају одступања од минималног нивоа квалитета (предвиђени минимум је оцена најмање 3), Установа предузима мере за унапређење квалитета рада органа управљања. Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које се састоје у предлогу нове организације и система управљања, односно предлог измене и допуне Статута и општих аката који ће презентовати Савету, као и замену појединих чланова Савета који не доприносе квалитету управљања. Предлоге за измене и допуне Статута и општих аката разматрају и усвајају органи надлежни за њихово доношење. На основу измењених Статута и општих аката, као и евентуалне замене појединих чланова Савета, врши се реорганизовање рада Установе и система управљања. У досадашњем раду Установе није спроведена замена чланова Савета услед њихове неангажованости у раду и доприносу квалитета.

Оцена организације и управљања Установом прибављена на основу мишљења студената наставног и ненаставног особља, заснована је на резултатима спроведених анкета (Обрасци 1, 13 и 14) „За оцену квалитета школе“ у оквиру којих се оценом 1 до 5 оцењује „Организација рада школе“ чији су резултати указали на квалитет који задовољава у

потпуности.

10.4 У Установи се континуирано прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља, а посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и квалитет њиховог рада.

Установа, у циљу унапређења квалитета, прибавља мишљења о раду управљачког и ненаставног особља путем анкете: од *актуелних студената*, у оквиру анкете образац 1 у делу „Квалитет рада у управљачког и ненаставног особља“ и у оквиру анкета за ненаставно особље – Образац 13 и наставног особља -Образац 14, и то у оквиру дела анкета „За оцену квалитета школе као институције“, у којима су садржани следећи елементи анализе који се односе на квалитет управљачког и квалитет ненаставног особља: „Квалитет рада ненаставног особља је добар“; „Квалитет рада директора је добар“; „Квалитет рада Савета Школе је добар“, Квалитет рада Студентског парламента је добар“.

Надлежни за спровођење наведеног поступка су помоћник директора за подршку настави и директор. Комисија од надлежних прибавља, обрађује и анализира податке анкета, и оцењује квалитет и сачињава извештај Наставном већу.

У случају одступања од минималног нивоa квалитета (предвиђени минимум је оцена 3) Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које се састоје у побољшању квалитета рада управљачког и ненаставног особља, као и за побољшање односа према студентима.

10.5 Услови и поступак заснивања радног односа детаљно су утврђени Законом о раду, општим актом Установе и Правилником о организацији и систематизацији. Установа континуирано прати утврђивање и доследно спровођење услова за заснивање радног односа и напредовања ненаставног особља. У случају одступања од минималног нивоa квалитета Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које могу бити измене и допуне општих аката у циљу унапређења поступка заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља, као и усклађивања Правилника о систематизацији и организацији послова са новим законским и другим прописима.

Установа води рачуна о квалитету ненаставног особља, њиховој перманентној обуци у домену праћења прописа и примене прописа, коришћења информатичке опреме и процедура и осавремењавања процеса рада у циљу обезбеђења што квалитетније подршке наставницима и студентима.

10.6 Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката. Надлежни за континуирано спровођење поступка праћења рада и деловања управљачког и ненаставног особља су помоћник директора за подршку настави, секретар и директор. У случају одступања од минималног нивоa Наставно веће налаже директору, да предузме корективне мере које могу бити: ненаставном особљу налог за побољшање свога рада у одређеној области, а Савету сугестије да предузима мере за побољшање квалитета сопственог рада у погледу доношења одлука и аката. Делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка је детаљно описана у Правилнику о организацији и систематизацији послова.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља доступни су: оцени наставника, ненаставног особља и осталим заинтересованим субјектима: заинтересованим родитељима студената, пословним партнерима у научно истраживачком раду и у другим пословима, испоручиоцима и др. Наведени субјекти могу изразити своје мишљење, оцену и предлог у вези са овим елементом анализе и усмено и писмено, неком од управљачког и ненаставног особља.

Установа је предвидела да се минимални ниво квалитета елемента састоји у праћењу и периодичном оцењивању рада и деловања управљачког и ненаставног особља од стране наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења, при чему је минимална оцена

квалитета 3,00. Комисија је овај елемент квалитета оценила након спроведених анкета: студената (Образац 1) ненаставног (Образац 13) и наставног особља (Образац 14) у делу Квалитет рада управљачког и ненаставног особља, на питања: Квалитет рада ненаставног особља је добар, Квалитет рада директора је добар, Квалитет рада Савета Школе је добар, Квалитет рада Студентског парламента је добар, Организација рада Школе је добра.

10.7 Установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију. Установа има довољан број запослених одговарајуће стручности и квалификације за обављање административно-стручних послова за потребе реализације студијских програма, научно-истраживачког рада и осталих активности Установе.

Ненаставно особље својим стручним и професионалним радом, потпуно посвећено и квалитетно ради на успешну реализацију, основних задатака и циљева Установе, у складу са својим овлашћењима. Секретар Установе обавља послове и радне задатке предвиђене описом послова за ово радно место и одговоран је за законитост и правилност послова који се обављају на Установи. Библиотекар Установе, квалификовано стручно лице, ради на прикупљању, стручној обради, чувању и издавању библиотечког материјала на коришћење.

Студентска служба, коју чине шеф службе и референти, организована је тако да пружа ефикасну и квалитетну подршку студентима и наставницима за несметано одвијање наставног процеса основних и мастер студија.

Информације о раду стручних служби Установе, доступне су студентима на огласној табли Установе и интернет страници Установе.

Установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са Стандардима и упутством за акредитацију високошколских установа у оквиру стандарда 7. Надлежни за праћење и усклађивање надлежности и одговорности органа управљања и пословођења у организацији и управљању Установом су секретар и директор Установе. Установа прибавља мишљење о квалитету ненаставног особља од актуелних студената путем анкета. (Образац 1) и од наставног особља путем анкете (Образац 14). Комисија прибавља податке од директора, помоћника директора за подршку настави и секретара, обрађује и анализира, и у складу са Табелом бр. 1 Правилника оцењује квалитет, и сачињава извештај Наставном већу. У случају одступања од минималног нивоа квалитета, Наставно веће налаже директору, да предузме корективне мере које могу бити: обезбеђење у најкраћем року недостајућих извршиоца и побољшање организације рада у службама подршке, стручном усавршавању и мотивисању ненаставног особља.

Установа прибавља мишљење о броју ненаставног особља од актуелних студената путем анкете (Образац 1), од наставног особља путем анкете (Образац 13) и наставног особља (Образац 14).

10.8 Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. Образовање и усавршавање особља, по врсти и нивоу, се утврђује зависно од врсте одговорности и послова које имају (извршавају) појединци из групе управљачког и ненаставног особља. То може бити: завршавање вишег степена образовања, учешће на семинарима и курсевима, посете установама и фирмама у земљи и иностранству, набавка и коришћење потребне литературе и информационих ресурса и сл.). Установа континуирано прати потребу перманентног образовања и усавршавања управљачког и ненаставног особља. Надлежни за праћење обезбеђења образовања и усавршавања управљачког и ненаставног особља у Установи су помоћник директора за подршку настави и директор. У случају одступања од минималног нивоа квалитета Наставно веће налаже директору, да предузме корективне мере и анализу постигнутих ефеката образовања и усавршавања које је финансирала Установа.

Процена испуњености стандарда 10

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке је обезбеђен утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Елементи Стандарда 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, дефинисани су чланом 75 Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета.

Квалитет управљања Установом и квалитет ненаставне подршке у посматраном временском периоду задовољава у потпуности, што је потврђено следећим стањем:

- Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Установом су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом.

- Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом.

- - Установа је у претходно разматраном периоду спроводила периодичну евалуацију процене квалитета организације, рада органа управљања и рада стручних служби.

- Установа систематски прати и оцењује рад управљачког, пословодног и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада. Посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената, дипломираних студената и јавног мњења.

- - Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се Законом о раду општим актом Установе, Правилником о организацији и систематизацији послова и доступни су јавности.

- - Установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

- Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

- За све елементе квалитета је прописан минимални ниво квалитета, који се утврђује анкетирањем студената, наставника, сарадника, запослених о квалитету управљања Установом и давањем мишљења заинтересованих субјеката.

- Резултати анкета елемената анализа показују да су и студенти и наставно и ненаставно особље на сличан начин оценили рад управљачких органа и служби. У посматраном периоду оцене у вези стандарда 10 у оквиру анкета биле су више од прописаних минималних оцена, те нису предузимане корективне мере.

Анализа слабости и повољних елемената , SWOT анализа стандарда 10

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
--------------------------------	--------------------------------

Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом Установе. +++ Организациона структура је дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова и Статутом Установе. +++ Квалитет управљања Установом се континуирано прати и оцењује од стране студената и запослених (наставног и ненаставног особља), путем анкета. +++ Добра међусобна сарадња стручних служби и професионална сарадња са корисницима услуга Установе. +++	Недовољна информисаност о раду Савета од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установе. ++ Недовољна информисаност о раду директора, а посебно његових помоћника од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установом. ++
Могућности (<i>Opportunities</i>)	Опасности (<i>Threats</i>)
Непрестана едукација запослених из области које се односе на њихов рад. ++ Могућност усавршавања и даљег образовања целокупног ненаставног особља путем интерних и/или екстерних облика едукације. ++ Повећање мотивисаности ненаставног кадра за укључивање у програме стручног усавршавања ван установе финансирањем њиховог учешћа ++ Могућност бољег информисања студената преко Студентског парламента о раду Савета и директора Установе, као и о раду његових помоћника. ++	Бојазан од формалног присуства студената у органима Установе. + Недовољна мотивација запослених за напредовање. +

Процена испуњености Стандарда 10

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке је обезбеђен:

- утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку;
- контролом овлашћених лица у управи;
- планским радом и реализацијом планираних активности органа управе и јединица за ненаставну подршку, уз непрекидно праћење и контролу њиховог рада.

У посматраном периоду оцене у вези Стандарда 10 у оквиру анкета биле су више од прописаних минималних оцена, те нису предузимане корективне мере.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10

На основу урађене анализе тренутне ситуације и *SWOT* анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10, који обухвата следеће активности:

- *Наставити непрекидно праћење квалитета управљања Установом и рада организационих јединица и ненаставног особља.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, секретар, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент.

- *Наставити систематску проверу ефикасности организационе структуре која је*

дефинисана општим актима Установе, и по потреби је прилагођавати.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, секретар, Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Мотивисати запослене за едукацију.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Иницирати детаљније упознавање студената Установе о значају квалитета управљања Установом, а кроз интензивирање рада органа Студентског парламента.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент.

Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Опис, анализа и процена стандарда 11

11.1 Установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности. Установа поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима и има примерене просторне капацитете: амфитеатре и учионице за извођење наставе, кабинете, библиотечки простор са читаоницама; компјутерске и мултимедијалне лабораторије (у даљем тексту рачунарске учионице); кабинете за наставнике и сараднике, просторије које су намењене за рад особља које пружа ненаставну подршку процесу наставе и друге просторе који служе за квалитетно обављање делатности Установе, а све у складу са потребама реализације студијских програма, за сваког студента на свим студијским програмима Установе. За рад Студентског парламента и осталих облика студентског организовања обезбеђена је одговарајућа функционална просторија. Простор који користи Установа задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Установа обезбеђује потребан простор за извођење студијских програма у седишту Установе у Београду и у високошколским јединицама (ВЈ) изван седишта без својства правног лица у Јагодини, Лозници и Нишу.

Установа испуњава задате нормативе у погледу потребног простора:

- структура и површина расположивог простора омогућава извођење наставе (предавања, вежбе, консултације) и обављање пратећих активности (библиотека, читаоница, студентски парламент, администрација и управљање) и

- простор је већи од законски предвиђеног минимума простора по студенту.

11.2 Установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија која квантитативно и квалитативно задовољава постојеће потребе и обим рада. Обезбеђена опрема за извођење наставе је у складу са здравственим и сигурносним стандардима. Обезбеђене су рачунарске учионице за потребе извођења наставе. Просторија са адекватном техничком опремом и условима је на располагању студентима за израду

семинарских радова, пројеката као и коришћење интернета у истраживачке сврхе. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и ИТ опремом, и у раду користе адекватне софтвере. Установа обезбеђује аудиовизуелна средства за извођење савремених мултимедијалних видова наставе. За реализацију студијских програма коришћена је платформа *Moodle* надограђена алатима (*Zoom, Big BLUE Button, Jitsy*), софтверски алат за студијски програм учења на даљину, који је омогућава комуникацију између професора и студената у непредвиђеним условима (период ванредног стања) и *on-line* наставу (сагласно препорукама ресорног Министарства).

У циљу даљег унапређења услова рада, а у складу са Финансијским планом Установе, у континуитету се обнавља и набавља неопходна информационо-техничка опрема.

11.3. Установа континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. Квалитет простора и опреме обезбеђује се праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса имајући у виду број студената и стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетирања студената и запослених, доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала, предузимањем корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене простора и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме. Надлежни за праћење и обезбеђеност примерених просторних и техничких капацитета су директор и помоћник директора за подршку настави. У случају одступања од минималног нивоа квалитета Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које се састоје у предлогу обезбеђења потребног простора и набавке опреме, у сарадњи са Саветом и Наставним већем, који као надлежни органи доносе потребне одлуке.

Квалитет простора и опреме Комисија цени на основу увиђаја у документацију и чињенице да је исти потврђен акредитацијама Установе и високошколских јединица у Лозници, Јагодини и Нишу и резултата анкета студената, наставника и ненаставног особља.

11.4. Установа свим запосленим и студентима обезбеђује опрему за неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Рачунари су повезани на Академску мрежу Србије (AMRES), преко које сви запослени и студенти могу да приступе Кобсон-у, индексним базама и научним часописима. У просторијама Установе су постављени рутери за бежични приступ интернету. Наставно особље и студенти имају неометан приступ информационој опреми и различитим врстама информација у електронском облику, како би их користили у наставно-научне сврхе.

11.5 Високошколска установа у свом саставу поседује компјутерске-мултимедијалне лабораторије - просторије опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра. Особљу, у простору намењеном за њихов рад, омогућен је рад на персоналним рачунарима и штампање радног материјала.

Процена испуњености стандарда 11

Квалитет простора и опреме је обезбеђен кроз њихов адекватан обим и структуру узимајући у обзир следеће елементе:

- Установа поседује просторне капацитете, одговарајуће структуре и површине примерене за квалитетно обављање своје делатности стандарде (критеријуме о броју квадратних метара по студенту).

- Установа поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим степенима и нивоима студија, која квантитативно и квалитативно задовољава постојеће потребе и обим рада.

- Установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса, научно-истраживачког рада и бројем студената.

- Анкетирање студената, наставног и ненаставног особља показало је да су задовољни квалитетом простора и опреме.

- Током претходних година вршено је континуирано унапређивање просторних капацитета и опреме, као важних услова, неопходних за квалитетно обављање наставног процеса и рада у складу са бројем студената.

- Установа је у пракси успоставила процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и брзо отклањање кварова на техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања.

- Установа свим запосленима и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

Оцењује се да је Установа је испунила захтеве Стандарда 11 који је усвојио Национални савет за високо образовање обезбедивши:

- квалитет простора и опреме кроз њихов адекватан обим и структуру - поседовањем примерених просторних капацитета: учионица, слушаоница кабинета, библиотека са читаоницом, за квалитетно обављање своје делатности и

- поседовањем адекватне и савремене техничке, и друге специфичне опреме која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија,

Анализа слабости и повољних елемената, SWOT анализа

У оквиру стандарда 11, методом *SWOT* анализе, Установа анализира и квантитативно оцењује следеће елементе: усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената; адекватност техничке опреме; усклађеност капацитета опреме са бројем студената и рачунарске учионице.

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
Установа поседује примерене просторне и техничке капацитете у складу са стандардима и бројем студената. (+++) Канцеларијски простор у оквиру Установе је простран и задовољава потребе за несметан рад служби. (++) Опремљен је простор у објекту намењен студентима, са могућношћу коришћења рачунара, интернета и уређаја за фотокопирање. (+++) Установа поседује рачунарску и другу техничку опрему која запосленима омогућава несметан рад и приступ информацијама у електронском облику. (+++) Установа обезбеђује простор за рад Студентског парламента. (+++)	Просторно оптерећење библиотеке завршним радовима. (++)
Могућности (<i>Opportunities</i>)	Опасности (<i>Threats</i>)

Стратешко опредељење Установе за континуирано унапређење простора и опреме. (+++) Екстерни видови финансирања (пројекти) могу унапредити квалитет простора и опреме. (++) Осавремењивање опреме за научно истраживачки рад. (+++) Улагање средстава у куповину лиценцираних софтверских програма (++)	Неизвесне финансијске пројекције приходавања Установе утичу на стратешко планирање инвестирања у простор и опрему. (++)
---	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе, предлог мера и активности за унапређење би се могао дефинисати на следећи начин:

▪ *Континуирано пратити активности установе усмерене на иновирање и боље коришћење простора;*

Носиоци активности: помоћник директора за подршку настави и директор.

▪ *Редовна замена и осавремењивање информатичке опреме у складу са последњим иновираним техничким решењима и осавремењавање простора стручних служби установе;*

Носиоци активности: помоћник директора за подршку настави и директор.

▪ *Завршне радове и другу документацију, чувати у електронској форми, ради мањег просторног оптерећења библиотеке.*

Носиоци активности: директор, секретар, стручна служба - библиотека.

▪ *Учествовањем на пројектима у оквиру којих се издвајају средства за набавку опреме и инвестиционе пројекте на плану реновирања инфраструктуре.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора.

Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3 Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Опис, анализа и процена стандарда 12

12.1 Установа стиче приходе у складу са Законом о високом образовању и Статутом Установе, и има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалних активности.

12.2 Установа је од оснивања (2008. године) до данас, свих година остваривала позитивно пословање, на чему се заснива и претпоставка да ће Установа позитивне финансијске резултате остваривати и у будуће. *Установа има јасно дефинисане и транспарентне процесе финансирања.* Процеси финансирања Установе обухватају прибављање средстава из више извора финансирања, и то: средстава која обезбеђује оснивач, школарине и других извора у складу са законом. Од наведених извора финансирања, главни извор финансирања је из школарине, док су остали, допунски извори били заступљени у мањем обиму. Установа у складу са Годишњим финансијским планом, и на основу финансијских извештаја - биланса успеха и биланса стања континуирано прати процес финансирања и обезбеђивање притицања средстава из свих, а нарочито из главног извора финансирања. Надлежни за праћење извора финансирања средстава, односно континуирано обезбеђивање притицања средстава из свих извора, у складу са Годишњим финансијским планом је директор.

Квалитет финансирања установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што је, у досадашњем периоду, успешно обезбеђивало њену финансијску стабилност.

12.3. Установа анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Установа имплементацију буџета спроводи на основу Годишњег финансијског плана, којим се трошење буџетских финансијских средстава обавља по намени и динамици, кроз приоритетно финансирање којим се обезбеђује континуираност: наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, редовност исплата зарада запосленима и спољним сарадницима, поправку или набавку опреме неопходне за обављање делатности, уредно сервисирање повериоца и добављача.

Финансијска самосталност Установе је основни услов обезбеђења средстава неопходних за реализацију наставно-научног просеца, планираних научноистраживачких пројеката и професионалних активности. Настава (наставни процес) се финансира превасходно из сопствених извора Установе, док се истраживање финансира у зависности од врсте научних пројеката, делом из сопствених извора, а делом из извора носиоца програма истраживања. Установа, у складу са релевантним законским и подзаконским прописима и стандардима, планира распоред и намену финансијских средстава, на начин којим се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Распоред и намена финансијских средстава се приказују у годишњим финансијским плановима којима се детаљно приказују планирани приходи и примања и планирани расходи и издаци.

Установа перманентно анализира финансијско стање, а у циљу остваривања солвентности и сервисирања својих обавеза, а анализира евентуална одступања и доноси одговарајуће мере у складу са Правилником. У случају застоја у притицању средстава која могу угрозити континуитет наставног процеса, научно-стручног рада и других активности у обављању делатности Установе, директор има обавезу да о томе извести Савет. Савет на основу обавештења директора у случају угрожавања обављања делатности Установе по основу финансирања, предузима корективне мере којима се обезбеђује планирана динамика и обим притицања финансијских средстава, посебно из главних извора, а за њихову операционализацију задужује директора, да у року не дужем од 30 дана извести Савет о резултату предузетих мера, односно да ли је успостављен прилив средстава у складу са планом.

Редовним извршавањем финансијских обавеза Установа обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

12.4 установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја савет. Финансирање Установе је транспарентно. Финансијски извештаји су доступни на сајту Агенције за привредне регистре. Транспарентност се огледа и у

директоровом подношењу извештаја Савету о пословању и подношење годишњег обрачуна.

Процена испуњености стандарда 12

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року. Установа остварује позитивне финансијске резултате у анализираном периоду, што је потврђено у следећем:

- Установа има стабилна, дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, истраживачких пројеката и професионалних активности.

- Установа је у приватној својини оснивача, а за своје обавезе одговара свим средствима и имовином којом располаже.

- Установа анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

- Установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских.

- Установа анализира евентуална одступања и доноси одговарајуће мере за побољшање овог стандарда.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује елементе стандарда 11: извори финансирања; дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад; финансијско планирање и одлучивање и јавност начина употребе финансијских средстава.

Предности (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
Постојање Плана финансирања сопствених активности. (+++) Извори финансирања Установе су транспарентно приказани. (+++) Установа економично располаже средствима које поседује утврђујући приоритете у трошењу новца и спроводи рационалну финансијску политику. (++) Постојање процедура које прописују предузимање корективних мера за отклањање одступања од плана финансирања. (+++) Финансијски извештаји у последње три године указују на позитивне резултате пословања Установе. (+++)	Нередован прилив средстава од школарина студената, посебно због економског стања у земљи. (++) Лимитирана (у односу на раст трошкова живота) вредност износа школарине због реалног пада платежне способности студената. (++) Пројекти и друге активности које би биле извор додатних средстава за Установу у недовољној мери учествују у укупним финансијским приходима које Установа остварује. (++)
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Постоји простор за проширење прихода од издавачке делатности. (++) Аплицирање за пројекте којима би се обезбедила значајна финансијска средства. (++) Сарадња са међународним организацијама које подржавају унапређење услова рада високообразовних институција. (++)	Дугорочни утицај економских токова у земљи на платежну способност потенцијалних студената, односно на прилив средстава из главног извора финансирања. (+++) Модел финансирања Установе у највећој мери зависи од броја студената који Установа уписује што утиче на међузависност између броја уписаних студената и обима финансијских средстава

	са којима Установа располаже у текућој години.(+++)
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе сачињени су предлози и планиране мере за побољшање квалитета стандарда 12.

▪ *Поред рационалног коришћења постојећих средстава и финансијског планирања, Установа треба да се усмери на изналажење додатних средстава прихода који могу да се улажу у даљи развој наставног процеса, научно-истражвачке активности, али и промотивних активности Установе које треба да допринесу одржавању високог процента уписа студената у будућности.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора.

▪ *Аплицирање на различите врсте пројеката на националном и међународном нивоу и рад на тим пројектима како би кроз Установу резултате пројеката обезбедила прибављање опреме, литературе и других средстава која могу унапредити наставни и научни процес.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за науку и развој

▪ *Промовисати студијске програме Установе, њену организацију и рад и компетенције дипломаца како би утицали на број уписаних студената који је у директној вези са финансијама с обзиром да се Установа финансира из сопствених средстава, највећим делом од школарина студената.*

Носиоци активности: сви запослени.

Показатељи и прилози за стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину

Стандард 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Улога студената у самовредновању и провери квалитета састоји се у испитивању и уважавању њихових ставова и мишења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.

Опис стања, анализа и процена стандарда 13

13.1 Представници студентата су чланови Комисије за обезбеђење квалитета што је дефинисано Статутом и Правилником. Студентски парламент именује једног представника студената из седишта и по једног представника студената из високошколске јединице ван седишта Установе. Уколико се акредитује нова високошколска јединица ван седишта број студената се повећава, као и број чланова Комисије.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђењу учешћа представника студената у раду Комисије, односно у поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Установе и у раду органа Установе. Установа је, у складу са Статутом, омогућила значајну улогу студената у самовредновању и процесу обезбеђења квалитета која се остварује: радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима

Установе - Савету, Наставном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, радом студентске организације - Студентског парламента, анкетирањем које представља изражавање мишљења о свим општим актима Установе, а којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета Установе.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу увида у следеће документе Установе:

- - Одлука о именовању чланова Савета,
- - Одлука Студентског парламента о именовању студената у органе Установе, и
- - Одлука о именовању Комисије, којом је верификован мандат чланова Комисије из реда студената.

Комисија је констатовала да је у одлукама евидентирано делегирање, именовање, а у записницима учешће представника студената, на основу чега је оцењен ниво испуњености стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

13.2 Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе. У Установи су начини на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета дефинисани члановима 88. до 93. Правилника, а њихова улога дефинисана је члановима 12. до 16. Правилника.

Учешћем у раду органа и стручних тела Установе студенти активно учествују у процесу перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијског програма: реализацији конкретних задатака; доношењу одлука у вези имплементације и унапређења стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета; развоја и унапређења квалитета студијских програма и курикулума. Студенти учествују у организацији анкетирања студената.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђености мишљења студената о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Установе.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета донела на основу сагледавања улоге студената, коју они обављају у складу са Правилником кроз учешће у органима Установе (Савет, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета) на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности

13.3. Обавезан елемент самовредновања Установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Установа организује и спроведи анкету, њене резултате чини доступним јавности и укључи је их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета. Примарни начин контроле квалитета односно изражавање ставова и мишљења о питањима из свих области система обезбеђења квалитета, од стране студената је њихово учествовање у анонимном анкетирању. Основни циљ поступка анкетирања је вредновање квалитета, у циљу подизања квалитета и стварања основе за израду Извештаја о самовредновању Установе. Циљ вредновања од стране активних и дипломираних студената јесте утврђивање степена задовољства студената педагошким радом наставника и сарадника, квалитетом студијских програма, квалитетом наставе и наставног процеса, квалитетом ненаставне подршке, квалитетом рада органа управљања и стручних служби Установе, испуњеност просторних и осталих услова.

Правилником су дефинисане анкете активних студената:

1) Оцена институције (Образац 1 Правилника) - у којој студенти оцењују: квалитет простора и опреме, квалитет библиотеке и информатичке опреме, Квалитет рада управљачког и ненаставног особља и дају укупну оцену Установе, и

2) Оцена квалитета студијског програма (Образац 2 Правилника) – у којој студенти

оцењују квалитет студијског предмета и наставника и дају мишљење о ономе што им се у настави највише допало односно чиме су посебно задовољни и шта им се није допало односно чиме су посебно незадовољни.

Правилником је дефинисана анкета дипломираних студената (Образац 8 - Анкетни упитник за оцену квалитета студијског програма – запослени бивши туденти) ја садржи питања о курикулуму и садржају студијских програма, оцену испита и укупна оцена студијског програма.

Установа спроводи и организује континуирано анкетирање. Анкетирање, спровођење поступка вредновања, засновано је на начелима добровољности, анонимности, неутралности и начелу заштите идентитета лица чији је рад предмет вредновања. Термини анкетирања активних студената се прилагођавају календару извођења наставе на Установи, а поред тога систем за анкетирање студената доступан је *online* на адреси студентског сервиса (<http://student.vssrp.edu.rs>). Резултате вредновања анализира и усваја Комисија за обезбеђење квалитета.

Минимални ниво квалитета елемента: Анкете студената кроз које они дају ставове и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања, састоји се у периодичном организовању и спровођењу анкета и интегрисању њених резултата у Извештај о самовредновању. Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу констатације да је анкетирање студената спровођено у складу са Правилником на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

13.4. Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања. Организовање активног учешћа студената у ове процесе спроводи Комисија путем анкете студената. Из анкете Комисија идентификује мишљења и предлоге студената о начинима развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања. Студенти о предметним питањима дају мишљење и преко својих представника у органима управљања.

Комисија је оцену елемента стандарда квалитета: организовање перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања, који се реализује кроз анкету на крају сваког семестра, формирала на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на следећа два отворена питања:

- У настави ми се посебно допало, посебно сам задовољ(а)н(а) са,
- Посебно ми се није допало, посебно сам незадовољ(а)н(а) са.

Анализа резултата спроведених анкета је указала да студенти нису имали конкретних предлога поводом ових питања, на основу чега је оцењен ниво испуњености овог стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Процена испуњености стандарда 13

У установљеном институционалном оквиру обезбеђења квалитета Установа општим актима, правилницима и процедурама система квалитета дефинише учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређења квалитета. Начини на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета, а у складу са Упутством за примену стандарда 13, Установа је дефинисала члановима 88. до 93 Правилника.

Значајна улога студената огледа се и у чињеници да Комисија за обезбеђење квалитета посебно анализира резултате анкетирања студената и статистички обрађене податке студентске службе у процесу самовредновања и оцењивања квалитета установе, предлаже превентивне мере и спроводи корективне мере у случају неиспуњавања одређених стандарда, према мишљењу студената или услед одступања од дефинисаних

стандарда.

На основу анализе елемената Стандарда 13 утврђено је да Установа усвајањем, константним праћењем и изменама у складу са захтевима стандарда за високо образовање Стратегије о обезбеђењу квалитета и Правилника о самовредновању и оцењивања квалитета Установе испунила Стандард 13, јер је обезбедио активно учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређивања квалитета. Испуњеност овог стандарда огледа се кроз испуњење следећих услова и елемената:

■ Установа обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, тако што је обезбеђено да студенти непосредно и посредно партиципирају у доношењу одлука које се тичу обезбеђења квалитета у Установи.

Непосредно, студенти су укључени у процес оцењивања квалитета индивидуално:

- Актуелни студенти оцењују квалитет наставног процеса и услове рада у Установи,
- Дипломирани студенти оцењују квалитет студијског програма који су завршили,
- Бивши студенти, сада као запослени оцењују своје компетенције (оспособљеност) за рад на тренутним пословима код послодаваца.

Студенти активни субјекти обезбеђења квалитета *посредно*:

- радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Установе - Савету, Наставном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, радом студентске организације - Студентског парламента и то:
- Савета Школе (орган управљања), где су заступљени са 1 представником,
- Наставног већа (стручни орган) где су заступљени са укупно 20% представника Наставног већа, и учествују у раду и одлучивању о питањима која се односе на обезбеђење квалитета наставе, иновирање и редефинисање студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова,
- Комисије за обезбеђење квалитета где су заступљени са по једним студентом из седишта и из сваке високошколске јединице ван седишта на основу одлуке Студентског парламента
- изражавањем ставова, мишљења и предлога преко тих тела.

Студенти су активни субјекти оцењивања приликом самовредновања и оцењивања квалитета свих области које су обухваћене самовредновањем дефинисаним Правилнику и приликом избора у звања наставника при оцењивању резултата педагошког рада наставника на основу резултата анкета.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 13 методом *SWOT* анализе Установа анализира и квантитативно оцењује следеће елементе: учешће студената у телима за обезбеђење квалитета; учешће студената у самовредновању и провери квалитета и студентска евалуација установе, студијских програма и наставе.

Предности (<i>Strengths</i>)	Слабости (<i>Weaknesses</i>)
--------------------------------	--------------------------------

Установа је обезбедила институционално укључивање студената у рад Установе на свим нивоима – представници студената су чланови Савета, Наставног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. +++ Студенти су, преко својих представника у НВ, Савету и Комисији за обезбеђење квалитета, укључени у процес евалуације установе, усаглашавања и развоја курикулума. ++ Постојање Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета којим је детаљно прецизирана евалуација Установе, студијских програма и наставног процеса и остали чиниоца квалитета. ++ Анонимно анкетање пружа студентима већу слободу у изражавању њихових ставова о квалитету наставног процеса и рада органа управљања и стручних служби Установе. +++ Досадашње спровођење студентског оцењивања квалитета (евалуације). ++	Пасивност великог броја редовних студената у процени квалитета студијских програма. ++ Незаинтересованост једног броја студената за попуњавање анкетних упитника. +++
Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Подизање свести студената о важности процеса унапређења и обезбеђења квалитета. ++ Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетања. ++ Самоорганизујуће активности студената које имају за циљ едукацију студената о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. ++	Мала мотивисаност студената за ангажовање у области управљања квалитетом. +++ Како би се отпоштовали сви стандарди квалитета, неопходно је да се анкетом обухвати велики број питања што често резултује тиме да поједини студенти не желе да се упуштају у детаље већ само формално заокружују питања по слободном нахођењу. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 13

Полазећи од урађене Анализе слабости и повољних елемената, методом SWOT анализе и процене стања сачињени су следећи предлози и планиране мере:

▪ *Континуирано пратити и унапређивати систем обезбеђења квалитета Установе уважавајући мишљења и ставове студената и Студентског парламента.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Анкетирају студенте прве године основних академских студија о мотивима уписа на ВШПЕП, у циљу формирања комплетне оцено о квалитету студијских програма, начинима за њихово промовисање у складу са очекивањима будућих студената и сазнања о мотивима уписа.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент

▪ *Организовати предавања о улози студената у систему обезбеђења и унапређења*

квалитета.

Носилац активности: Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Подизати свести студента о важности процеса обезбеђења и унапређења квалитета, као и потреби да они својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређивању квалитета и подизање поверења студента у резултате овог процеса.*

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент

▪ *Јачање свести о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета међу свим запосленима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених и студента да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених и студента.*

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, шефови већа катедара, руководиоци центара, руководиоци стручних служби, председник Студентског парламента.

▪ *Указивање на потребу сталног ангажовања Студентског парламента у спровођењу анкета у вези са самовредновањем и провером квалитета;*

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Подстицање студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета.*

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Наставно веће, Студентски парламент.

▪ *Мотивисати дипломиране студенте за процес праћења и обезбеђења квалитета студента о квалитету исхода студијских програма Установе у циљу формирања комплетне оцене о квалитету студијских програма и начинима за њихово побољшање у складу са захтевима послодаваца сагледавања његовог значаја.*

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета

Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студента у самовредновању и провери квалитета.

Стандард 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Опис, анализа и процрна стандарда 14

14.1 Установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета Установе. Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе, а у складу са Правилником, члан 98. тачка 1. (Начин – стандард), заснивају се на томе да сви субјекти у Установи, интерни субјекти (студенти, наставници и сарадници, катедре, орган управљања Установе - Савет; орган пословођења Установе - Директор, стручни орган Установе - Наставно веће, стручни орган Наставног већа - Комисија за обезбеђење квалитета, ненаставно особље), као и екстерни субјекти (бивши студенти, послодавци, представници Националне службе за запошљавање), континуирано обезбеђују спровођење стандарда и њихових елемената, као и поступака за оцењивање квалитета, односно за обављање свих задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета. Наведени органи и субјекти имају права и обавезе у: поступку обезбеђења квалитета; областима обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања); опредељења за изградњу организационе културе квалитета; повезаности образовне, научне и стручне делатности; периодичног преиспитивања и унапређивања Стратегије обезбеђења квалитета; јавног промовисања Стратегије обезбеђења квалитета.

Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе су потпуно у складу са стратешким опредељењем Установе, тачније са јавно презентованом Стратегијом. Из Правилника, односно претходно сачињених годишњих Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета евидентно је да су системским праћењем и контролисањем обухваћене све релевантне области квалитета, односно опредељење Установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета.

Резултати у спровођењу стандарда и поступака презентују се у извештајима и другим документима, сачињених од анкета и других података прикупљених интерно и екстерно. Посебну улогу у томе имају Комисија, Савет, Наставно веће и директор и помоћници директора, као субјекти у спровођењу стандарда и поступака, с обзиром на њихов делокруг утврђен Законом, Статутом и Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета.

14.2. Установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и

обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. У остварењу систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе, а у складу са Правилником, члан 92. тачка 2. (Начин – стандард) Савет, Наставно веће, директор и Комисија обезбеђују услове и инфраструктуру, под којом се подразумева:

- техничка подршка за унос и обраду прикупљених података, штампани бланко анкетни листови, рачунари за унос података, рачунари за обраду података, софтвер за унос и обраду и др.,

- информациона подршка у виду пружања података од стране наставника, сарадника, ненаставног особља, органа Установе и екстерних субјеката, за благовремено спровођење утврђених поступака за оцењивање квалитета, у свим областима (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања) и њиховим елементима, који су предмет самовредновања.

То подразумева благовремено обезбеђивање поузданих података који ће омогућити

објективну оцену квалитета. За ову оцену редовне годишње извештаје припрема Комисија у сарадњи са појединим субјектима у систему обезбеђења квалитета, а те извештаје разматрају и корективне мере предузимају органи утврђени Правилником.

Потврда обезбеђености инфраструктуре су урађени и усвојени годишњи и трогодишњи извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета установе.

14.3 Установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената. Установа у складу са Правилником тражи „Мишљење о запосленом“ у погледу исхода његових студија (Образац 10 Правилника), представника Националне службе за запошљавање (Информације о запошљавању свршених студената Високе школе за пословну економију и предузетништво из Београда - Образац 9), својих бивших студената - свршени студенти (Анкетни упитник за оцену квалитета студијског програма - Образац 8) и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

14.4. Установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским

установама у погледу квалитета. Установа у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује и информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате како у едукацији студената тако и у истраживању. Установа има успостављену сарадњу и редовну размену информација са бројним високошколским установама у земљи и иностранству. У циљу успостављања сарадње и редовне размене информација Установа је са више високошколских установа у земљи и иностранству потписала уговоре о пословно-техничкој сарадњи.

14.5 Установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих

проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима укључује резултате анкетирања студената. Поступак самовредновања спроводи у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године, као и у току припреме поновне акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године. Да би остварила континуитет у самовредновању Установа обавља периодична самовредновања (сваке године) и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета, где укључује резултате редовног анкетирања студената, о чему сведоче годишњи извештаји о самовредновању Установе и студијских програма.

14.6. Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност преко своје интернет странице. Установа, у оквиру систематског праћења и провере квалитета, поштује принцип јавности у раду, у складу са Правилником (члан 98. тачка 6 Начин – стандард) о резултатима самовредновања, те о истим резултатима, путем Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Установе, упознаје:

- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу;*
- јавност путем сајта Установе, где се презентује Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Установе;*
- Комисију кроз њено учествовање у самовредновању и оцењивању квалитета Установе и сачињавању Извештаја, трогодишњег Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Установе;*
- студенте преко Студентског парламента;*

- Комисију за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању.

Процена испуњености стандарда 14

Установа је интерним актима, успостављањем ефикасних тела, обезбедила инфраструктуру за систематско праћење и обезбеђење квалитета која омогућава редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима преиспитивања. У праћењу и провери квалитета учествују интерни и екстерни субјекти обезбеђења квалитета. Систематско праћење и спроводи периодичне провере квалитета, дефинисано је члановима 94 до 98 Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилника).

Установа у континуитету прикупља и врши проверу квалитета, и у том смислу у великој мери испуњава захтеве Стандарда 14. У спровођењу поступака предвиђених Правилником за обезбеђење и оцену квалитета, а у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета учествују сви запослени и студенти. Запослени предузимају мере у циљу подизања свести о процесу провере и унапређења квалитета. Истовремено, у циљу даљег унапређења квалитета, планира се увођење додатних мера и активности које ће подстицати све субјекте на рад на спровођењу Правилником дефинисаних поступака.

Комисија констатује испуњеност стандарда 14 на основу следећих констатација:

- Установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе, што се врши с уредним испуњавањем радних обавеза наставног особља, применом Статута и правилника. Обезбеђивање спровођења поменутих стандарда и поступака врши се благовременим извршавањем обавеза свих субјеката у процесу обезбеђивања квалитета.

- Установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

- Установа је својим интерним актима утврдила и успоставила структуру којом се обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе и студијских програма.

- Установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета и начина и поступака за обезбеђење квалитета у оквиру Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, као и избором Комисије за обезбеђење квалитета, Установа је обезбедила институционалне оквири за систематско праћење и периодичну проверу квалитета рада Установе и квалитета студијских програма као и осталих студијских програма у оквиру Установе.

- Установа на све доступне начине настоји да обезбеди „повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената. Будући да Установа има установљену сарадњу са бројним државним органима, укључујући ту и адвокатске канцеларије, јавним службама, привредним организацијама и сл, у позицији је да континуирано прибавља повратне информације о компетенцијама дипломираних студената. Треба је напоменути да се на челу једног броја тих организација налазе управо бивши студенти Установе.

- Установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета. Ови подаци се континуирано прикупљају кроз различите облике сарадње са високошколским и научно-истраживачким организацијама из иностранства, кроз посете страним високошколским установама, путем истраживачког

рада наставника и сарадника у циљу осавремењивања курикулума и садржаја појединих предмета, студијским и другим боравцима наставника и сарадника на високошколским установама у иностранству.

- Установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима укључује резултате анкетања студената. Активна је дефинисано спровођење самовредновање најмање једном у три године, а Установа је спроводила самовредновање сваке школске године и о томе сачињавала Извештаје.

- Са резултатима самовредновања Установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа; студенте, преко Студентског парламента; Комисију за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању и јавност.

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са системом обезбеђења квалитета Установе. Извештаји о резултатима анкетања предмет су разматрања на састанцима Комисије за обезбеђење квалитета и Наставног већа. Извештај о самовредновању је предмет разматрања на седници Наставног већа Установе. Тиме се стварају услови да се сви наставници и сарадници Установе упознају са резултатима спроведеног поступка самовредновања.

Сви наведени субјекти су упознати са резултатима самовредновања приказаних објављивањем Извештаја о самовредновању на веб сајту Установе.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру овог стандарда установа анализира слабости и повољне елемената методом SWOT анализе.

Предности (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета. +++ Постојање механизма за прикупљање повратних информација о компетенцијама дипломираних студената. ++ Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања квалитета и периодичност процеса прикупљања података о квалитету. +++ Обезбеђење јавности анализе резултата вредновања. ++ Јасно исказано опредељење Установе за унапређење квалитета свих стандарда. +++ Омогућен јавни приступ документима везаним за контролу квалитета и резултатима вредновања на интернет страници Установе+++	Недовољне информације и подаци добијени од Националне служба за запошљавање. ++ Незаинтересованост дипломираних студената за процес праћења и обезбеђења квалитета и несагледавање његовог значаја++
Мogućности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Комуникација са бившим студентима остварује се кроз Алумни Установе. ++ Комуникација Установе са послодавцима у погледу процене квалитета стечених компетенција	Преоптерећеност појединих наставника радом у поступку за унапређење квалитета и другим активностима ++ Несагледавање велике користи од

дипломираних студената. ++

процеса праћења и обезбеђења квалитета од стране дипломираних студената++

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу анализе процене стања и урађене SWOT анализе, предлог мера за систематско праћење и периодичну проверу квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

▪ *Установа треба даље да настави континуирано унапређење услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцјену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, тежећи ка сталном унапређењу ефикасности и ефективности овог процеса.*

Носиоци активности: сви субјекти обезбеђења квалитета.

▪ *Промовисање политике квалитета и периодично преиспитивање постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ради утврђивања корективних и превентивних мера за унапређење актуелних стандарда и поступака обезбеђења квалитета, односно израду њихових ревизија.*

Носиоци активности: сви интерни субјекти обезбеђења квалитета.

▪ *Организовање семинара за све запослене и студенте о спровођењу политике квалитета.*

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета.

▪ *Јачати представљање вредновања квалитета и његовог значаја за свеукупност активности везаних за обезбеђење и унапређење квалитета.*

Носиоци активности: сви субјекти обезбеђења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Установа нема акредитоване докторске студије.